

จุดเปลี่ยน...
โฉมหน้าใหม่สื่อสารไทย

25^๐
nan

ปี 2545 น่าจะสรุปได้แล้วว่า
เป็นช่วงเวลาสำคัญของการปรับเปลี่ยนองค์กรรัฐ
ด้านสื่อสารโทรคมนาคมในประเทศไทย

นั่นคือ การแปรสภาพกิจการของ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
ตามแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2540

การปรับเปลี่ยนสถานภาพหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
ไปสู่บริษัทจำกัด และ บริษัทมหาชน ในที่สุด

ตรงนี้อะ คือ การเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ และมีความสำคัญ

นั่นคือ "จุดเปลี่ยนสู่โฉมหน้าใหม่ของวงการสื่อสารไทย"

25 กุมภาพันธ์ 2545 ขวบปีที่ 25 ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย
ซึ่งต้องพลิกผันสู่การเปลี่ยนแปลงจากสถานะรัฐวิสาหกิจ

หน่วยงานการสื่อสารแห่งชาติ
พันธกิจที่รับผิดชอบกิจการและบริการสื่อสาร
ทั้งไปรษณีย์และโทรคมนาคมทั่วไทยและทั่วโลก

ตลอด 25 ปีที่ กสท. ได้พัฒนากิจการสื่อสารของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
นำสู่ศักยภาพเครือข่าย ระบบ และคุณภาพบริการระดับมาตรฐานสากล
ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตและเอื้อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวม

บนความเปลี่ยนแปลงจากกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม
ต้องมีความพร้อมบนเวทีการแข่งขันเสรี

**บทบาทของ กสท. จึงต้องปรับเปลี่ยน
จากบทบาททั้งผู้กำกับดูแลและให้บริการเป็นผู้ให้บริการ
จากกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคมที่รวมกัน
เป็นการแยกกันในแต่ละกิจการ เพื่อให้การเปลี่ยนแปลงในวันนี้...ไปสู่สิ่งที่ดีกว่า**

โฉมหน้าสื่อสารไทย จะดีกว่าวันนี้ ยังต้องรอความแน่ชัดทั้งในเรื่อง
การจัดตั้งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.)
บทสรุปการแปรสัญญาสัมปทาน กฎ กติกา และผู้ตัดสิน ที่ต้องเป็นกลาง และเป็นธรรม ฯลฯ
โดยคำนึงถึงความสมดุลกันระหว่างผลประโยชน์ที่แต่ละฝ่ายพึงได้รับ

**เหล่านี้ เป็นปัจจัยหลัก ที่จะสร้างความมั่นใจว่า การเปลี่ยนโฉมหน้าสื่อสารไทย
วันนี้ จะไปสู่สิ่งที่ดีกว่าวันนี้!**

วิสัยทัศน์

มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จด้วยกัน

ไปรษณีย์

เป็นผู้นำธุรกิจไปรษณีย์ โดยมุ่งสร้าง
ความพึงพอใจแก่ลูกค้า ด้วยคุณภาพ
บริการที่เป็นมาตรฐานสากล

การพัฒนาร่วมกัน

จะสำเร็จได้ด้วยการประสานพลังร่วมกันของทุกฝ่าย
ทุกคนล้วนมีบทบาทเกี่ยวข้อง
ที่สำคัญคือ ต่างคนต่างเป็นทรัพยากรให้แก่กันและกัน
ทำงานในลักษณะเคียงบ่าเคียงไหล่ไปด้วยกัน

โทรคมนาคม

จะเป็นหนึ่งด้วยคุณภาพบริการ
โทรคมนาคมมาตรฐานโลก เพื่อความ
พอใจสูงสุดของลูกค้าทุกระดับ

สารบัญ

สื่อสารวันหน้าต้องดีกว่าวันนี้

- 6 25 ปี กสท. ความเปลี่ยนแปลงเพื่อคนยุคหน้า
โทรสร พรสุธี ประธานคณะกรรมการ กสท.
- 11 มียามความพร้อม สำหรับ กสท. วันพรุ่งนี้
ธีระพงษ์ สุทธิอินทร์ ผู้อำนวยการ กสท.

ศกยภาพสื่อสารไร้พรมแดน

- 19 001 สู่ 009
รหัสโทรศัพท์ที่เชื่อมไทยทั่วโลก
- 29 AMPS 800 - Digital CDMA
ผู้บุกเบิกโทร.มือถือแห่งทศวรรษ
- 39 FRANCE 98 - กล่มตึกเวิลด์เทรด
สื่อสัญญาณดิจิทัลข้ามขอบฟ้า
- 49 INTERNET SOCIETY
ศักราชใหม่แห่งโลกอินเทอร์เน็ต
- 59 DATA NETWORK
พลังแห่งการพิชิตนาถาไม่หยุดนิ่ง
- 69 EMS...CA POS
พลิกโฉมศทศวรรษไปรษณีย์ไทย

79 PAY at POST
ทุกบริการจ่ายผ่านไปรษณีย์

89 BANGKOK 1993 - BANGKOK 2003
สีสันจินตนาการสู่มิตรภาพระดับโลก

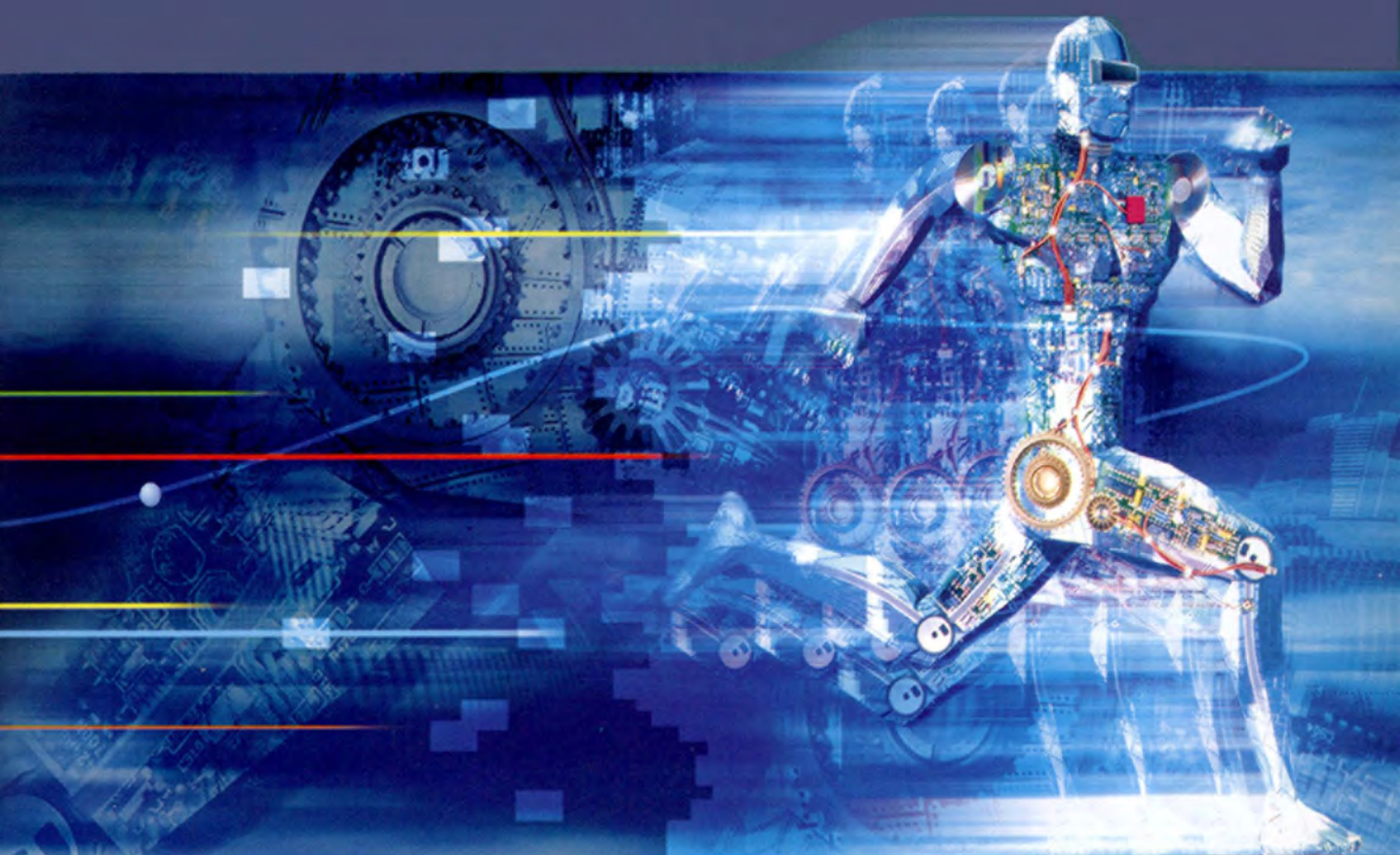
วิสัยทัศน์สู่เทคโนโลยีล้ำยุค

- 100 จักระเบียบโทรคมนาคมเพื่อประเทศชาติ
เศรษฐบุตร ภูศรีพิทักษ์
- 106 ความร่วมมือภายใต้การแข่งขันเสรี
คือการสร้างบริการที่ดีขึ้นกว่าเดิม
บุญคสิ ปลั่งศิริ
- 110 ทศวรรษหน้าของโทรคมนาคมโลก
และการสื่อสารไทย
โกศล เพ็ชรสุวรรณ
- 114 เพราะเหตุใดจึงไม่จำเป็นและไม่สมควร
แปรสัญญาณโทรคมนาคม
วุฒิพงษ์ แพริยบจริยาวัฒน์

120 ภาพลักษณ์ใหม่จากวันนี้สู่วันหน้า

สื่อสารวันหน้าต้องดีกว่าวันนี้

---

25 ปี กสท.

ความเปลี่ยนแปลงเพื่อคนยุคหน้า

25 กุมภาพันธ์ ปีนี้ ไม่ได้เป็นเพียงวันเกิดครบรอบปีที่ 25 ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือ กสท. เท่านั้น หากยังเป็นช่วงเวลา ที่ กสท. กำลังจะพลิกโฉมหน้าองค์กรไปสู่สถานะใหม่ จากสภาพรัฐวิสาหกิจเดิม ไปสู่การเป็นบริษัทจำกัด โดยแยกกิจการเป็นสองบริษัท

ไกรสร พรสุธี
ประธานคณะกรรมการบริหาร

กิจการไปรษณีย์ กับกิจการโทรคมนาคม ที่อยู่ร่วมกันภายใต้องค์กรเดียวกันมานานถึง 25 ปี ถึงเวลาที่จะต้องเดินกันคนละเส้นทาง เพื่อทำหน้าที่คนละบทบาท ในนามของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด ซึ่งต่างก็จะมีองค์ความพียงในส่วนของคุณแยกกันชัดเจน

ความเปลี่ยนแปลงที่มาเยือน สำหรับบุคลากรในสังกัดเดิม ในระยะแรกอาจไม่มีผลกระทบอะไรมากนัก นอกเสียจากต้องแยกย้ายกันไปอยู่กับที่ใดที่หนึ่งของสองบริษัท แต่ในอนาคตต่อไป ภายใต้สภาพของการเป็นบริษัทธุรกิจ ย่อมคาดหวังในความกระตือรือร้นของพนักงานทุกคน เพื่อผลักดันให้กิจการรุดหน้า และสามารถแข่งขันได้ บุคลากรแต่ละคนจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ใหม่

แต่เมื่อมองในระดับสังคมโดยรวมแล้ว บริษัททั้งสอง ยังคงจะมีบทบาทเป็นกลไกสำคัญของระบบสื่อสารแห่งชาติต่อไป ทั้งด้านไปรษณีย์ และโทรคมนาคม

การดำเนินกิจการของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด นับเป็นงานท้าทายความสามารถของผู้บริหารยุคใหม่ ที่จะนำพากิจการก้าวไปสู่สภาพปลอดจากการอุดหนุนของรัฐ และเลี้ยงตัวเองได้ในที่สุด ซึ่งหนทางหนึ่ง ที่คิดว่าไว้ก่อนหน้านั้น ก็คือ การเผชิญกับความจริงที่ว่า ค่าบริการไปรษณีย์ขั้นต่ำในปัจจุบัน มีได้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงมาเนิ่นนานเกือบ 20 ปีแล้ว

ในอนาคตต่อไป ภายใต้สภาพของการเป็นบริษัทธุรกิจ ย่อมคาดหวังในความกระตือรือร้นของพนักงานทุกคน เพื่อผลักดันให้กิจการรุดหน้า และสามารถแข่งขันได้ บุคลากรแต่ละคนจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ใหม่

แนวคิดที่เห็นควรให้ปรับค่าส่งจดหมายขนาด 20 กรัม จาก 2 บาททั่วประเทศ ขึ้นเป็น 3 บาท แม้จะไม่สามารถรองรับภาระต้นทุนได้ทั้งหมด แต่อย่างน้อยช่วยลดอัตราการขาดทุนให้น้อยลง ซึ่งจะส่งผลให้ระยะเวลาที่รัฐต้องให้การสนับสนุนกิจการไปรษณีย์ หลังแปรสภาพสิ้นสุดเร็วขึ้นด้วย

ขณะเดียวกัน การสร้างมูลค่าเพิ่มจากบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้มากขึ้น เช่น การให้เช่าพื้นที่ในที่ทำกาไปรษณีย์แก่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับบริการสื่อสารกิตติ หรือการขยายผลจากเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ในด้านบริการรับชำระเงินต่างๆ มากขึ้น กระทั่งเป็นตัวแทนรับฝากเงินให้กับธนาคาร ล้วนเป็นช่องทางใหม่ๆ ของธุรกิจไปรษณีย์ที่มีความเป็นไปได้ทั้งสิ้น

ส่วนกิจการโทรคมนาคมนั้น ถือเป็นโจทย์ข้อใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขหลายประการ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การแปรสภาพไปสู่บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด อาจดำเนินการได้พร้อมๆ กับการจัดตั้งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ภายในเดือนมีนาคมนี้ ตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งโดยพหุัตนัยก็คือ การแปรสภาพจากทุนของรัฐวิสาหกิจ มาเป็นหุ้นของบริษัท ตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ

แต่การนำหุ้นของบริษัท กสท. โทรคมนาคม เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์นั้น เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ว่าแม้ว่าจะพยายามดำเนินการควบคู่กันมา และถึงกับเคยเร่งรัดกำหนดเวลาให้เกิดขึ้นในเดือนมิถุนายน 2545 ก็ตาม แต่จนถึงวันนี้ แนวโน้มอาจไม่ได้เป็นไปตามเป้าหมายเดิม

การเสนอขายหุ้นแก่นักลงทุน และประชาชน เช่นเดียวกับที่รัฐวิสาหกิจอื่นเคยทำมาก่อน จะให้เกิดขึ้นเมื่อใดนั้น มีเรื่องยากเท่ากับการเลือกจังหวะเวลาที่เหมาะสม เพื่อสร้างแรงจูงใจสูงสุดในการระดมทุน โดยเฉพาะจากนักลงทุนต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะมีโจทย์ที่ยังไม่ลงตัวอยู่อย่างน้อย 2 ประเด็น คือ การจัดตั้งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. ที่ยังไม่แล้วเสร็จ และการแปรสัญญาสัมปทานของรัฐวิสาหกิจด้านโทรคมนาคม อันรวมถึง กสท. ด้วย

จึงเป็นไปได้มากกว่า การนำหุ้นของบริษัท กสท.โทรคมนาคม เข้าตลาดหลักทรัพย์ในปีนี้น่าจะเป็นเวลาที่เหมาะสม ยกเว้นเสียแต่มีคำตอบที่ชัดเจนในประเด็นทั้งสองแล้วเท่านั้น

กระนั้นก็ตาม ยังมีความจำเป็นสำหรับบริษัท กสท. โทรคมนาคม ในการแสวงหาพันธมิตรธุรกิจ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขัน ภายใต้ตลาดเสรีโทรคมนาคมในอนาคตอันใกล้ แนวคิดที่กำลังใคร่ครวญกันเวลานี้ ก็คือ ควรหาพันธมิตรในประเทศ หรือต่างประเทศ กับประเด็นที่ว่า ควรหาพันธมิตรก่อนหรือหลังเข้าตลาดหุ้นดีกว่ากัน

เนื่องจากกระทรวงการคลังไม่ได้ระบุชัดเจนในเรื่องนี้ คณะกรรมการ กสท. จึงกำหนดให้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของ กสท. ว่าควรเป็นเช่นใด แต่ทั้งนี้ การได้มาซึ่งพันธมิตรธุรกิจที่เหมาะสม จะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจให้แก่บรรดานักลงทุนทั้งหลายได้ไม่มากนักน้อย เท่าที่ทราบ กสท. เอง ก็ได้มีการนัดหารือเจรจากับพันธมิตรธุรกิจในประเทศไปบ้างแล้ว

แต่ทั้งนี้ ความพร้อมในการแข่งขันกับคู่แข่งอื่นๆ ในตลาดสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งคาดว่าจะเปิดเสรีได้ตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นไปนั้น สิ่งสำคัญยังมาจากกลยุทธ์ด้านการตลาดด้วย

ประชาชนผู้บริโภคจะได้ประโยชน์อย่างน้อยเพียงใด ถ้าตลาดโทรคมนาคมมีการแข่งขันอย่างเต็มที่ และไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการรายเดิม หรือหน้าใหม่ที่จะเข้ามาในภายหลัง ภายใต้กฎกติกาใหม่ที่ทำให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

รายได้หลักของ กสท. จากอดีตจนถึงวันนี้ มาจากบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ในจำนวนนั้นส่วนใหญ่ของรายได้ เกิดจากลูกค้ารายใหญ่ จำนวนหลายร้อยราย ที่บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำต้องสร้าง Brand Loyalty เพื่อรักษาลูกค้า ให้รอดพ้นจากการแย่งชิงของคู่แข่งหน้าใหม่ในวันข้างหน้า

การแข่งขันด้านโทรคมนาคมในอนาคตจะดุเดือดและเข้มข้นอย่างยิ่ง สิ่งนี้เอง คือบ่อเกิดแห่งการพัฒนาความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีไม่รู้จบ ซึ่งกล่าวสำหรับประเทศไทยแล้ว เป้าหมายเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่สมบูรณ์ และเท่าเทียมหลังเปิดเสรีโทรคมนาคม เป็นที่มาของความพยายามในเรื่องการแปรสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม ซึ่งกำลังเป็นหัวข้อถกเถียงกันอยู่ในเวลานี้

แทนที่จะมองว่า กสท. ได้ประโยชน์ หรือเสียประโยชน์อย่างไร จากการแปรสัญญาสัมปทานดังกล่าว ควรมองว่า ประชาชนผู้บริโภคจะได้ประโยชน์อย่างน้อยเพียงใด ถ้าตลาดโทรคมนาคมมีการแข่งขันอย่างเต็มที่ และไม่มีฝ่ายใดได้เปรียบเสียเปรียบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ให้บริการรายเดิม หรือหน้าใหม่ที่เข้ามาในภายหลัง ภายใต้กฎกติกาใหม่ที่ทำให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

แม้จะแปรสภาพไปเป็นบริษัทจำกัด แต่บริษัท กสท. โทรคมนาคม ยังถือเป็นเครือข่ายโทรคมนาคมของประเทศ ที่มีโครงข่ายสื่อสารกว้างขวาง และทั่วถึง และยังถ้าหากได้ไปรวมกิจการเข้ากับองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) ตามนโยบายของรัฐบาลด้วยแล้ว ก็ยังจะสร้างความแข็งแกร่งของการเป็นเครือข่ายสื่อสารชั้นนำ ทั้งในระดับชาติ และระดับสากล

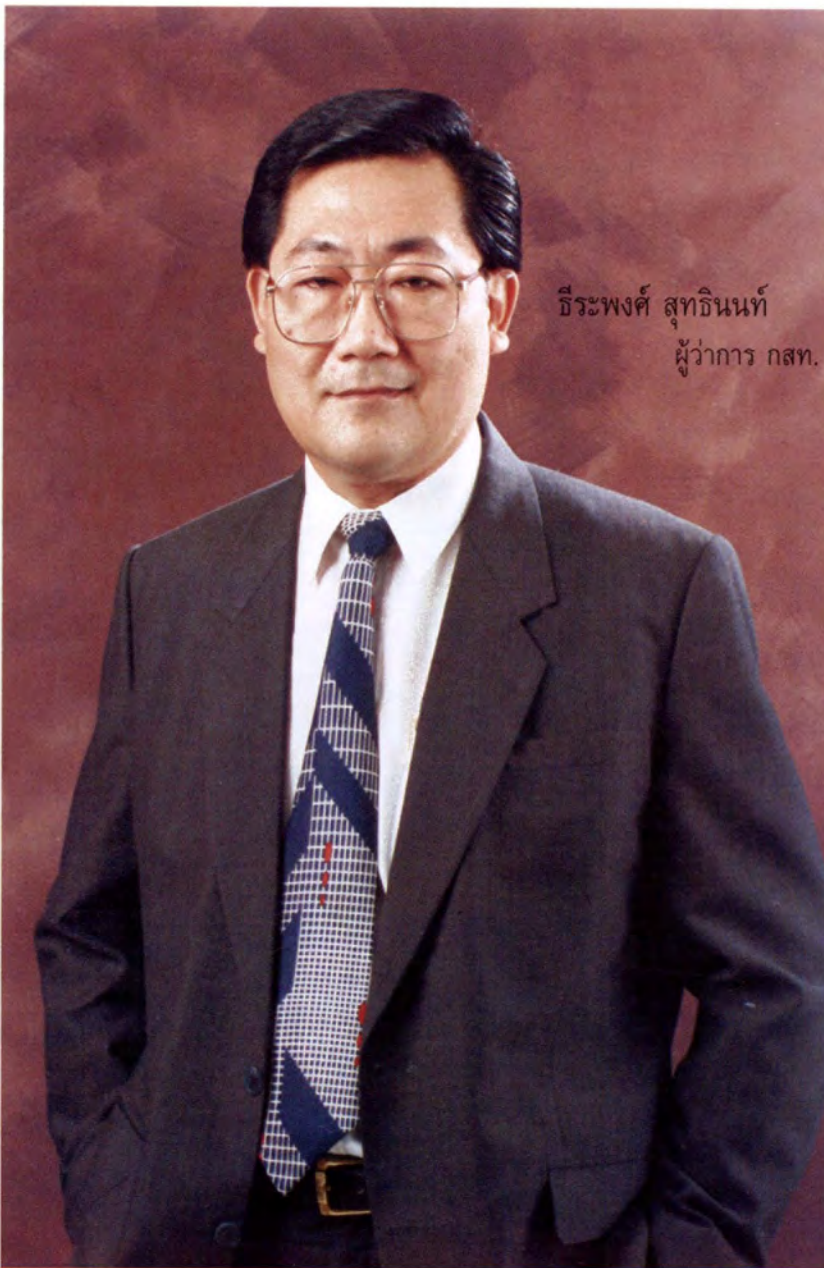
วิวัฒนาการของเทคโนโลยีไม่หยุดนิ่งก็จริง แต่คลื่นลูกใหม่ไล่คลื่นลูกเก่า บ่อยครั้งที่ตลาดมีส่วนชี้นำ ดังกรณีของวิทยุติดตามตัว ซึ่งก้าวมาถึงช่วงอาทิตย์อัสดงเร็วเกินคาดคิด ก็เนื่องมาจากการแข่งขันอย่างรุนแรงของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ จนบริการเพจเจอร์ไม่เหลือช่องให้แข่งขันได้อีกต่อไป

อีกสิบปีข้างหน้าก็เช่นกัน คงไม่มีหมอดูคนใดจะทำนายได้ว่า อะไรจะเกิดขึ้นกับเทคโนโลยีที่ล้ำยุคในทุกวันนี้ ถ้าหากมีเทคโนโลยีอื่นที่ตอบสนองความต้องการใหม่ๆ ของผู้บริโภคได้ดีกว่า

ผู้คนในปัจจุบัน กำลังกล่าวถึงเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ใกล้เข้ามา ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายยุคที่ 3 หรือ 3G ไปจนถึง 4G ซึ่งไม่เพียงทำให้โทรศัพท์เคลื่อนที่วิ่งแข่งโค้งระบบสื่อสารแบบใช้สายเดิมๆ เท่านั้น หากยังหมายถึง อิทธิพลของข่าวสารข้อมูลที่จะมาในรูปของสื่อสารแบบมัลติมีเดียได้ โดยไม่มีขีดจำกัดทั้งด้านบุคคล เวลา และสถานที่อีกด้วย

เทคโนโลยีในวันหน้าสำหรับผู้คนยุคหน้า มีแนวโน้มก้าวไกลไปถึงขั้นสามารถใช้เสียงสั่งการอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ภายในบ้านในระยะไกล กระทั่งไปไกลเกินกว่าจะจินตนาการได้ ซึ่งก็เป็นเรื่องอนาคต แต่ ณ วันนี้ ภารกิจที่วางอยู่ตรงหน้า กสท. ในยุคแห่งการแปรสภาพ ยังอยู่ที่การสรรหาผู้บริหารของทั้งสองบริษัท ที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล ก้าวทันโลก

และที่สำคัญมุ่งมั่นกับการมุ่งไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ เพื่ออนาคตของคนยุคหน้าทั้งภายในองค์กร และเพื่อคนไทยทั้งชาติ

ธีระพงษ์ สุทธิอินทร์
ผู้อำนวยการ กสท.

นิยามความร่วมมือ

สำหรับ กสท. วันพรุ่งนี้

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจอย่าง กสท. มีอายุครบ 25 ปี ถ้าเปรียบกับคน ก็กำลัง
ย่างเข้าวัยฉกรรจ์ แต่เราต่างตระหนักดีว่า ความเป็น กสท. อาจก้าวไปไม่ถึงปีที่ 26
เนื่องจากต้องแยกเป็นสององค์กรใหม่ไปเสียก่อน ซึ่งว่าไปแล้วก็ไม่ต่างจากการหวน
คืนสู่อดีต เมื่อครั้งก่อนที่จะมีการตั้งกรมไปรษณีย์โทรเลข อันมีรากฐานมาจากการ
นำกิจการไปรษณีย์กับโทรเลขมาไว้ด้วยกันนั่นเอง

การแยกกิจการไปรษณีย์ ออกจากกิจการโทรคมนาคม เพื่อ
จดทะเบียนเป็นสองบริษัทนั้น โดยเนื้อแท้มิใช่การย้อนยุค หากเป็น
การเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีกว่า เพื่อให้แต่ละกิจการที่มีลักษณะ
แตกต่างกัน สามารถหันไปดำเนินธุรกิจของตนเอง โดยไม่ต้องห่วง
หน้าพะวงหลัง ผลที่ได้คือความคล่องตัวของกิจการทั้งสอง ที่จะ
สามารถต่อสู้แข่งขันในตลาดที่เปิดเสรีมากขึ้นได้

เมื่อมีการแข่งขัน ก็จะไปสู่บริการที่ดี รวมทั้งการคิดค่าบริการ
ที่เหมาะสม และเป็นธรรม ซึ่งจะส่งผลในภาพรวมต่อประชาชนผู้ใช้
บริการ และประเทศชาติต่อไป

คำถามที่ว่าแล้ววันนี้ กสท. พร้อมหรือยังกับการแข่งขันที่จะ
มีมาในอนาคตอันใกล้ โดยเฉพาะด้านโทรคมนาคม ซึ่งจะเปิดให้มี
การแข่งขันโดยเสรีในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า คำตอบที่ได้ คงไม่ต่างจาก
การไปถามนักมวยคู่ชกที่กำลังก้าวขึ้นเวที คงจะไม่มีนักมวยคนใด
บอกว่าไม่พร้อม ส่วนจะพร้อมจริงหรือไม่เพียงใด ต้องไปรู้เอาเมื่อ
ขึ้นชกแล้วเท่านั้น

สำหรับ กสท. ในฐานะว่าที่ผู้แข่งขันรายหนึ่ง บนสังเวียนธุรกิจโทรคมนาคม ต้องบอกว่าพร้อมพอสมควร แม้จะกล่าว
ได้ไม่เต็มปากว่า สมบูรณ์ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ตาม แต่ก็เชื่อมั่นว่า ความพร้อมที่เราได้เตรียมตัวเองมาจนถึงขณะนี้
มากพอที่จะเข้าไปต่อกรกับคู่แข่งได้โดยไม่ตกเป็นฝ่ายเพลี่ยงพล้ำแน่นอน ส่วนผลจะเป็นอย่างไร คงต้องไปตามดูกัน
ในเวลานั้น

ที่ว่าพร้อมนั้นพร้อมอย่างไร คงไม่มีใครมาแบไต๋ก่อนถึงวันแข่งจริง แต่บอกได้ว่า กสท. ได้เตรียมความพร้อมในทุกๆ ด้าน ทั้งเรื่อง
โครงสร้างอุปกรณ์ การจัดให้บริการต่างๆ ที่มีคุณภาพ อัตราค่าบริการที่แข่งขันได้ รวมไปถึงการสร้างบุคลากรในระดับต่างๆ ไว้พร้อม
ซึ่งประการหลังนี้ต้องถือว่า เป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการเตรียมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้า

ความพร้อมในด้านบุคลากร มิได้หมายความว่า ต้องเพิกขานบุคลากรที่มี คุณวุฒิเยี่ยมยอด หรือสติปัญญาล้ำเลิศกว่าใครๆ สิ่งที่ต้องการนอกเหนือจาก ความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ ก็คือ ความรักในองค์กร และความมุ่งมั่น ของบุคลากรทุกๆ คน จนเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในการสร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิด แก่องค์กรเป็นสำคัญ

บุคลากรทั้งด้านไปรษณีย์ และโทรคมนาคม จึงต้องมีค่านิยมร่วมกันประการ หนึ่ง คือ รู้ รัก สามัคคี เพื่อร่วมกันทำงานให้เกิดผลสำเร็จ อันหมายถึงการ ทำให้องค์กรสามารถทำงานตามวัตถุประสงค์ได้อย่างสมบูรณ์เท่าที่จะทำได้ เพื่อยังประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการ และสังคมประเทศชาติโดยรวม ขณะที่พนักงาน เองก็มีความสุข ได้รับความพอใจในการทำงานตามสมควร พร้อมไปกับองค์กร

กสท. ให้ความสำคัญพร้อมในทุกด้าน ทั้งโครงข่าย อุปกรณ์ การจัดให้บริการต่างๆ ที่มีคุณภาพ อัตราค่าบริการที่แข่งขันได้ รวมไปถึงการสร้างบุคลากรในระดับต่างๆ ไว้วางใจพร้อม ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญที่สุดในการเตรียมรับมือกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้า

การสร้างความสมดุลระหว่างประโยชน์ของพนักงาน ประโยชน์ของ องค์กร และประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชน นับเป็นสิ่งสำคัญทั้งใน ระดับผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหาร แม้กระทั่งผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ ใน การสร้างกติกาที่เป็นธรรม แก่ทุกฝ่ายโดยไม่มองข้ามส่วนหนึ่งส่วนใดไป

กลยุทธ์ในการเตรียมความพร้อมของ กสท. ในช่วงที่ผ่านมา ประกอบด้วย 3 แนวทางสำคัญ คือ การรักษารายได้ของธุรกิจหลัก การควบคุมรายจ่ายใน การดำเนินงาน และการชะลอภาวะการขาดทุนของกิจการไปรษณีย์ ทั้งสาม แนวนี้บรรลุเป้าหมายพอสมควร จึงทำให้ผลการดำเนินงานเมื่อปี 2544 อยู่ใน ระดับน่าพอใจ

ไม่ว่าจะเป็นการรักษารายได้หลัก ที่มาจากบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ โดยการคิดค้นรูปแบบบริการใหม่ๆ ควบคู่ไปกับการปรับลดอัตราค่าบริการ อย่างต่อเนื่อง เพื่อขยายฐานผู้ใช้บริการ จนสามารถทำให้ระดับรายได้เพิ่มขึ้น จากปี 2543 หรือความพยายามควบคุมรายจ่ายให้ได้ตามเป้าหมาย ซึ่งถือเป็นตัวแปรสำคัญในการแข่งขันระยะยาว ต่างเป็นปัจจัยเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

การสร้างความสะดวกระหว่างประโยชน์

ของพนักงาน ประโยชน์ขององค์กร

และประโยชน์ของประเทศชาติ

ประชาชน นับเป็นสิ่งสำคัญทั้งใน

ระดับผู้ปฏิบัติงาน และผู้บริหาร

แม้กระทั่งผู้กำหนดนโยบายสาธารณะ

ในการสร้างกติกาก็เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

โดยไม่มองข้ามส่วนหนึ่งส่วนใดไป

เช่นเดียวกับการชะลอภาวะขาดทุนสะสมของกิจการไปรษณีย์ จากความพยายามของทุกส่วนงานที่เกี่ยวข้อง ได้ส่งผลให้ตัวเลขขาดทุนของปีที่แล้ว ลดน้อยลงจากปีก่อน ซึ่งก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่สนับสนุนให้ผลประกอบการในปี 2544 ของ กสท. ออกมาดีเกินคาด

ความพร้อมของธุรกิจไปรษณีย์ โดยเฉพาะเมื่อแยกกิจการไปเป็นบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด แล้ว ยังขึ้นอยู่กับ การแปรวิกฤตให้เป็นโอกาส มองไกลไปถึงทุกช่องทางที่เป็นไปได้ในการเพิ่มพูนรายได้ เพื่อชดเชยการขาดทุนสะสมให้น้อยลงตามลำดับ จนไม่ต้องพึ่งการอุดหนุนจากรัฐอีกต่อไป การกิจนี่ยังต้องอาศัยเวลาพอสมควร ดังที่เคยมองกันว่าอยู่ในช่วง 3 - 5 ปี

ส่วนด้านโทรคมนาคม ในขณะที่รอคอยความชัดเจนจากนโยบายของภาครัฐ ทั้งในเรื่องหลักเกณฑ์การแปรสัญญาสัมปทานกับภาคเอกชน และการจัดตั้งคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. นั้น กสท. ก็ได้หยุดนิ่งกับการวางพื้นฐานของความพร้อมไปสู่การแข่งขันเสรีในอนาคต ซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้ด้านเทคโนโลยี กับทักษะการมองตลาดอย่างทันการณ์

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หากรายได้จากสัมปทานโทรคมนาคมที่เคยมีอยู่
เกิดมีอันต้องลดน้อยถอยลง กระทั่งสูญเสียไป คือ การที่ กสท. ต้องพยายาม
เร่งรัดหารายได้เพิ่มขึ้นจากบริการต่างๆ ทั้งในการรักษาสถานภาพในการให้
บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศของ กสท. ไว้ให้มั่นคงในระยะยาว ตลอดจน
ขยายขอบเขตธุรกิจบริการด้านอื่นๆ ให้กว้างขวาง และสร้างรายได้มากขึ้น
ไม่ว่าจะเป็นสื่อสารไร้สาย สื่อสารข้อมูล ไปจนถึงสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะ
มีบทบาทมากขึ้นในโลกอนาคต รวมไปถึงการเตรียมเผชิญกับคู่แข่งชั้นใหม่ๆ
ในอนาคตอันใกล้ ก็เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นกัน

นอกจากนี้ การมีพันธมิตรทางธุรกิจ เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องมีหลายระดับ
ในการช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งด้านเทคโนโลยี และทุน ซึ่งในช่วงนั้นจะเป็นช่วงที่
บริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด ต้องเตรียมตัวในการหา Strategic Partner
แน่นอนว่า พันธมิตรที่ควรเลือกควรเป็นพันธมิตรที่ดี มีสถานะการเงินมั่นคง
เทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีขอบข่ายการให้บริการระดับโลก เพื่อเกื้อหนุนให้เรา
แข็งแกร่งยิ่งขึ้น สำหรับจำนวนควรจะมีเพียงรายเดียว หรือไม่เกิน 2 ราย

นิยามความพร้อมของ กสท. เพื่อวันพรุ่งนี้ นอกจากเป็นความ
พร้อมของแต่ละกิจการที่จะก้าวไปสู่สถานภาพใหม่ในการดำเนินธุรกิจ
ให้อยู่รอดและเติบโตต่อไปแล้ว ยังครอบคลุมถึงความพร้อมในการเดิน
เคียงบ่าเคียงไหล่ไปด้วยกันของกิจการทั้งสอง ซึ่งแม้ต้องแยกทางเดิน
คนละเส้นทาง ก็ยังจะเกื้อกูลและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกันได้ต่อไป
ดังเช่นที่เป็นมา และเป็นอยู่ไม่เสื่อมคลาย

ศักยภาพสื่อสารไร้พรมแดน

ศักยภาพ แห่งการสื่อสาร

ตลอด 25 ปี ของ กสท. คือบทบาทที่เท่าทัน
ต่อกระแสเทคโนโลยี และความเปลี่ยนแปลงทุก
อย่างก้าวของโลก ตอบสนองทุกความต้องการ
ของสังคมไทย มาวันนี้ยังคงรุดหน้าต่อไป บน
เส้นทางสู่สถานภาพใหม่แห่งยุคโลกาภิวัตน์...

001 สู่ 009

รหัสโทรศัพท์เชื่อมไทยทั่วโลก

กสท. กุ่มเทกับการเสริมสร้าง และพัฒนาเครือข่ายโทรศัพท์ระหว่างประเทศ มาตลอด 25 ปี
จนวันนี้เรามีประตูทางออกสู่โลกในทุกเส้นทาง ทั้งบนฟ้า พื้นดิน จรดใต้สมุทร กุรหิศาการติดต่อก
คือหลักประกันความมั่นใจ เพื่อคนไทยได้สื่อสารกับโลกอย่างไม่ขาดสาย

■ การเริ่มต้นของรหัส 001 ในการโทรศัพท์ออกไปต่างประเทศเมื่อปี 2528 เป็นการเปิดศักราชใหม่
ของบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ที่ กสท. ให้
ความสะดวกแก่ลูกค้า โดยสามารถหมุนตรงได้ด้วย
ตนเอง ไม่จำเป็นต้องผ่านโอเปอเรเตอร์ ในรหัส
100 เช่นที่เคยเป็นมาอีกต่อไป

เบื้องหลังของรหัส 001 คือเทคโนโลยีชุมสาย
SPC (Stored Program Control) ที่มีขีดความ
สามารถในการตั้งโปรแกรมทำงานแบบอัตโนมัติ
ส่วนเบื้องหน้า คือความสะดวกของผู้ใช้บริการ
นับตั้งแต่การไม่ต้องไปขอจดทะเบียนใช้โทรศัพท์
ระหว่างประเทศกับ กสท. เหมือนในอดีต ไม่ต้อง
ต่อผ่านพนักงานสลับสาย ที่ต้องรอเรียกกลับจาก
ปลายทาง

อีกทั้งความประหยัดในอัตราค่าโทรศัพท์ที่คิด
ต่ำสุด 1 นาที และเพิ่มขึ้นไปทุก 6 วินาที แทนที่
อัตราขั้นต่ำ 3 นาที และคิดเพิ่มทุกหนึ่งนาทีแบบ
เดิม ซึ่งจำเป็นต้องใช้ผ่านโอเปอเรเตอร์ 100

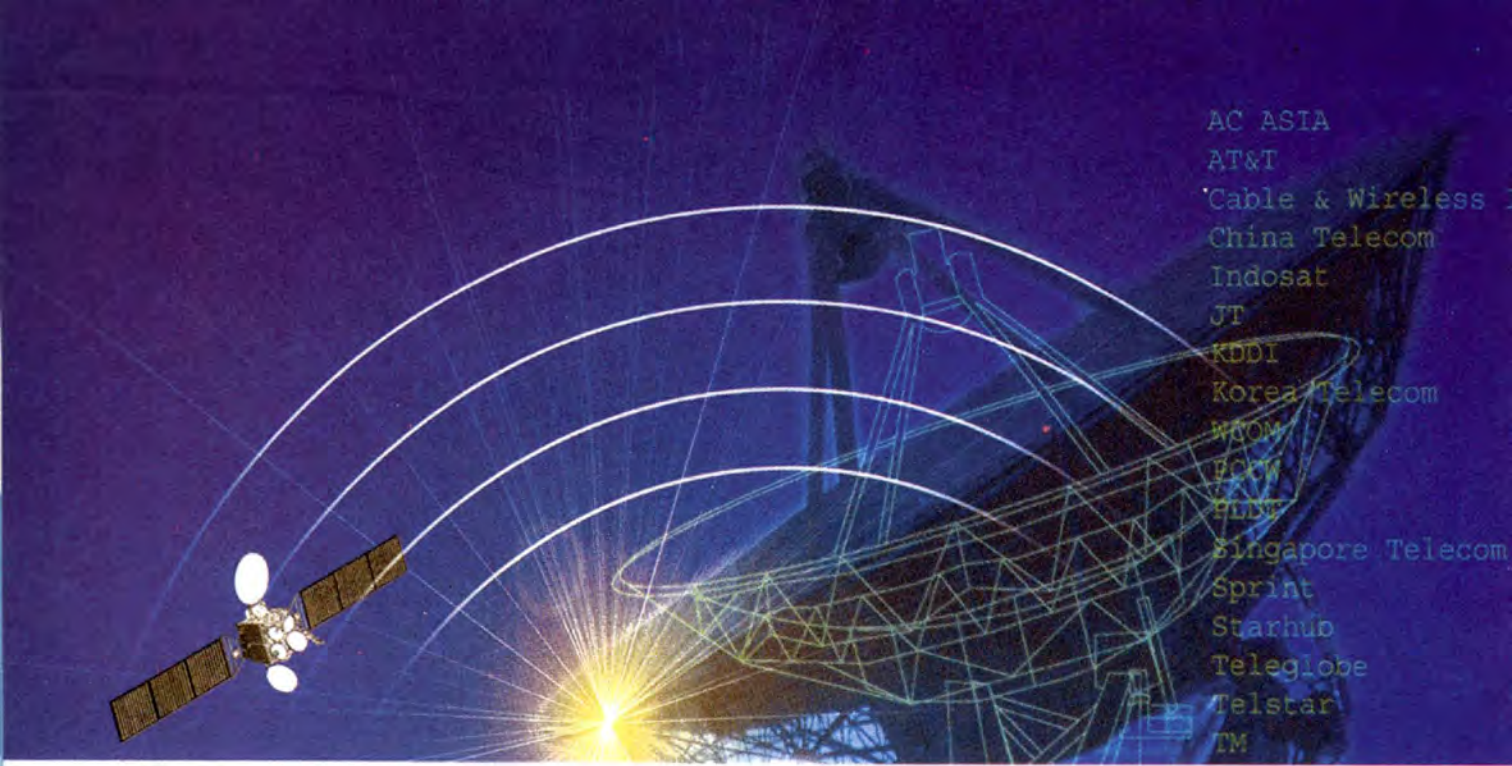
ผลตอบสนองจากลูกค้าต่อรหัส 001 ทำให้ปริมาณการใช้โทรศัพท์ระหว่างประเทศ ทั้งที่โทรออก และเรียกเข้ามีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ กสท. ยังคงรักษาระบบติดต่อผ่านโอเปอเรเตอร์ไว้ เพื่อให้บริการแก่ผู้ที่ไม่สะดวกจะต่อตรงเอง รวมทั้งในรายที่ต้องการเรียกเก็บเงินปลายทางในบริการ Thailand Direct จากต่างประเทศ ด้วยเหตุนี้ รหัส 001-100 จึงเป็นที่คุ้นเคยกับผู้ใช้บริการโทรศัพท์ในการติดต่อระหว่างประเทศเป็นอย่างดี

ตลอดระยะเวลา 25 ปีที่ผ่านมา กสท. ในฐานะเครือข่ายสื่อสารแห่งชาติ ได้พากเพียรกับการพัฒนาเครือข่ายให้เชื่อมโยงไปสู่ทั่วทุกภูมิภาคของโลก ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการสร้างพันธมิตรธุรกิจกับผู้ให้บริการโทรคมนาคมหลักของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ทำให้เครือข่ายของ กสท. ไม่เพียงครอบคลุมทั่วไทยเท่านั้น หากยังโยงใยไปถึงทุกมุมเมืองของแต่ละประเทศ ชนิดที่บางเมืองแม้แต่ชื่อยังไม่เคยได้ยินมาก่อน ก็สามารถโทรทางไกลลดฟ้าข้ามทวีปไปถึงเมืองนั้นๆ ได้อย่างง่ายดาย

■ ศักยภาพของบริการที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างขวางทั่วโลก ยังมาจากการก้าวทันเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่รวดเร็วไม่หยุดนิ่งอย่างเลือกสรรให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศด้วย

ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนสร้างชุมสายโทรศัพท์ระหว่างประเทศเพิ่มเติมให้เพียงพอ หรือการสร้างระบบเครือข่ายสัญญาณผ่านดาวเทียมเครือข่าย ISDN รวมถึงการลงทุนและร่วมทุนกับระบบโครงข่ายเคเบิลใยแก้วใต้น้ำสำคัญของโลกเหล่านี้ ล้วนเกื้อกูลให้เครือข่ายของ กสท. เพิ่มขีดความสามารถในด้านความพร้อมให้บริการ พร้อมทั้งเสถียรภาพของเครือข่ายที่เชื่อถือได้ตลอดเวลา

AC ASIA
 AT&T
 Cable & Wireless
 China Telecom
 Indosat
 JT
 KDDI
 Korea Telecom
 WCOM
 PCKW
 PLDT
 Singapore Telecom
 Sprint
 Starhub
 Teleglobe
 Telstar
 TM

คุณภาพของการให้บริการที่นับวันดีขึ้นเรื่อยๆ ตามศักยภาพด้านเทคโนโลยีชุมสาย และสื่อสัญญาณแบบดิจิทัล ที่วิวัฒนาการล้ำยุคมากขึ้น ยิ่งเอื้อประโยชน์ต่อต้นทุนที่ต่ำลง ส่งผลให้ กสท. สามารถคืนกำไรแก่ผู้ให้บริการ ด้วยการลดค่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศติดต่อกันปีแล้วปีเล่า จนอัตราค่าใช้บริการในปัจจุบันเรียกว่า ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน

ในช่วง 10 ปีมานี้ กสท. ให้ความทุ่มเทกับโครงการขยายบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ เพื่อขยายและปรับปรุงวงจรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ให้เพียงพอ กับปริมาณความต้องการใช้บริการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการโทรคมนาคม ให้ทันสมัย รวดเร็ว เพื่อสมรรถนะสูงสุดของเครือข่ายโทรศัพท์ระหว่างประเทศอย่างจริงจัง

โครงการสำคัญ ที่ดำเนินติดต่อกันมาหลายปี ประกอบด้วย การก่อสร้าง การติดตั้ง และการพัฒนาปรับปรุงติดตั้งโครงข่าย อุปกรณ์เครื่องมือสื่อสาร เพื่อรองรับเทคโนโลยี และศักยภาพที่เพิ่มสูงขึ้น อาทิ อาคารโทรคมนาคม 30 ชั้น ชุมสายโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ITSC IV 10,000 วงจรระบบ Front End 10,000 เลขหมาย ข่ายระบบสื่อสัญญาณเชื่อมโยง ITSC IV กับสถานีดาวเทียมศรีราชา และศูนย์โทรคมนาคมนนทบุรี และข่ายเชื่อมโยง ITSC IV กับสถานีเคเบิลใต้น้ำเพชรบุรี ฯลฯ

การพัฒนาศูนย์โทรคมนาคมนนทบุรี การจัดสร้างสถานีดาวเทียม จังหวัดอุบลราชธานี การจัดตั้งระบบสื่อสัญญาณ 2 เส้นทาง ระหว่างสถานีดาวเทียมอุบลราชธานี - ITSC IV และระหว่างสถานีดาวเทียมอุบลราชธานี - ITSC III ไปจนถึงการพัฒนาข่ายเคเบิลใต้น้ำไทยแก้วในประเทศ เชื่อมโยงเข้ากับเครือข่ายสำคัญระดับภูมิภาคทั้ง FLAG, SEA-ME-WE 3 และ APCN ล้วนเป็นจังหวะก้าวที่มีความหมายยิ่งของ กสท. ในการพัฒนาข่ายการสื่อสารและโทรคมนาคมให้เป็นระบบ และมีระดับความเชื่อมั่นสูง สร้างความพร้อมในการแข่งขันกับต่างประเทศได้โดยไม่มีข้อจำกัด

■ นอกจากนี้ ทันทีที่กระแสเทคโนโลยีแปรเปลี่ยนไปสู่แนวทางของโลกสื่อสารอินเทอร์เน็ตมากขึ้น โดยสามารถสื่อสารสัญญาณเสียง ควบคู่ไปกับสัญญาณข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ หรือที่เรียกว่า VoIP (Voice over Internet Protocol) ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา กสท. ก็สามารถพัฒนาเครือข่ายที่มีอยู่ให้รองรับเทคโนโลยีดังกล่าวได้อย่างทันการณ์ และทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

คุณภาพบริการนับวันดีขึ้นเรื่อยๆ ภาพศักยภาพด้านเทคโนโลยีชุมสาย และสื่อสัญญาณแบบดิจิทัล ที่วิวัฒนาการล้ำยุคมากขึ้น และยิ่งเอื้อประโยชน์ต่อกันทุนที่ต่ำลง จน กสท. สามารถลดค่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศปีแล้วปีเล่า ปัจจุบันเรียกได้ว่า ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน

บริการ PhoneNET ถือกำเนิดขึ้นราวปี 2543 เป็นจุดเริ่มต้นของบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นครั้งแรก ด้วยการใช้นบัตรชำระเงินล่วงหน้า (Prepaid Card) แบบเดียวกับบัตรโทรศัพท์ทั่วไป ซึ่งมีการหักค่าใช้จ่ายออกจากบัตรตามเวลาที่ใช้บริการในแต่ละครั้ง

ในปีต่อมา กสท. ยังได้พัฒนาบริการรูปแบบใหม่เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น ในชื่อบริการ eFONE โดยเริ่มเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 ทั้งนี้ผู้ใช้บริการ สามารถต่อตรงจากเครื่องโทรศัพท์ตามบ้านได้เลย เช่นเดียวกับโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศอัตโนมัติ 001 ต่างแต่เพียงกดเลขหมายเพิ่มเติมเป็น 001-809 เพื่อเข้าสู่ระบบ

ขณะที่การใช้ผ่านโทรศัพท์มือถือ สามารถต่อตรงโดยผ่านรหัส 009 ตามด้วยรหัสประเทศ รหัสเมือง และหมายเลขโทรศัพท์ปลายทาง เช่นเดียวกับการใช้รหัส 001

ทั้ง PhoneNET และ eFONE นับเป็นทางเลือกใหม่สำหรับผู้ให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่ต้องการประหยัด ด้วยค่าใช้จ่ายลดลงราว 20-40% แต่คุณภาพของการติดต่อไม่สามารถเทียบเท่ากับระบบอัตโนมัติ 001 ซึ่งถือเป็นช่องทางหลักของโทรศัพท์ระหว่างประเทศทุกวันนี้ eFONE ในปัจจุบันครอบคลุมพื้นที่จุดหมายปลายทางได้มากกว่า 100 ประเทศ และนับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

แนวทางการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ กสท. ยืนหยัดเพิ่มพูนคุณภาพบริการที่สูงขึ้นเป็นลำดับ แต่ก็ไม่ทิ้งการเท่าทันต่อกระแสเทคโนโลยีของโลก ก้าวแปรสำคัญกลับไม่ใช่ความล้ำหน้าทางเทคโนโลยี หากอยู่ที่การปรับสภาพตัวเองได้เข้าเร็วเพียงใด รวมทั้งแสวงหาพันธมิตรระดับประเทศ และระดับโลกที่เข้มแข็งไว้ได้

■ ภายใต้บทบาทของการเป็นประตูเข้า-ออก (Gateway) ของสัญญาณสื่อสารระหว่างประเทศไทยกับส่วนอื่นๆ ของโลกนั้น กสท. มิได้หยุดยั้งการพัฒนาขีดความสามารถของระบบ ให้สามารถรองรับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อย่างเช่น การติดตั้งเครือข่ายอัจฉริยะ หรือ IN (Intelligent Network) ที่เริ่มมาตั้งแต่ปี 2538-39 ได้ช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานทั้งเครือข่ายแบบชุมสายวงจร หรือ Circuit Switch ที่มีอยู่เดิมให้สูงขึ้นไปอีก

ในท่ามกลางกระแสวิวัฒนาการเทคโนโลยี โทรคมนาคมที่มีแนวโน้มมุ่งไปสู่การรวบรวมสัญญาณ ข้อมูล เข้ากับสัญญาณเสียง ตลอดจนสัญญาณภาพ และสัญญาณอื่นๆ บนสื่อสัญญาณเดียวกัน แม้ในอดีตเคยมีความพยายามมาแล้วกับเครือข่าย ISDN (Integrated Services Digital Network) แต่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แต่ทว่าปัจจุบัน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ IP Network คือความเป็นไปได้ล่าสุด

ความเติบโตของตลาด VoIP หรืออีกชื่อหนึ่งว่า ซอฟท์สวิตช์ นั้น กำลังเป็นที่คาดการณ์ของวงการ โทรคมนาคมโลกว่า จะขยายตัวมากขึ้นในอนาคต ทั้งในด้านคุณภาพและราคา จนกระทั่งอาจสามารถเอาชนะโครงข่ายเสียงแบบเดิมได้ในที่สุด แต่หนทางดังกล่าวจะยังไม่ถึงเร็วนัก เมื่อคำนึงถึงส่วนแบ่ง ทราฟฟิกโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่ VoIP ครอบครอง อยู่เพียงร้อยละ 6 ของทราฟฟิกรวมทั่วโลก ในปี 2544

กสท. ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมหลักของประเทศ ด้านหนึ่งจึงเลือกรับเอากระแสเทคโนโลยีของโลกมาปรับใช้เพื่อให้ก้าวทันคู่แข่งชั้นในเวทีโลก แต่อีกด้านหนึ่ง ก็พิจารณาถึงเทคโนโลยีที่สามารถเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้บริการในประเทศได้อย่างแท้จริง ตลอดจนถึงความคล่องตัวในการยกระดับ ปรับเปลี่ยน และพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มเติมในอนาคตด้วย

แนวทางการพัฒนาโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ ของ กสท. ยังคงยืนหยัดในการเพิ่มพูนคุณภาพบริการที่สูงขึ้นเป็นลำดับ แต่ก็ไม่ทิ้งการเท่าทันต่อกระแสเทคโนโลยีของโลก ตัวแปรสำคัญกลับไม่ใช่ความล้ำหน้าทางเทคโนโลยี หากอยู่ที่การปรับสภาพตัวเองเพื่อรองรับการแข่งขันซึ่งทวีความเข้มข้นได้ช้าเร็วเพียงใด รวมทั้งการแสวงหาพันธมิตรระดับประเทศ และระดับโลกที่เข้มแข็งและไว้ใจได้

■ จากความมุ่งมั่นที่ผ่านมากกว่าสองทศวรรษของ กสท. ในวันนี้ โครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศของ กสท.ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก ในฐานะหนึ่งในโครงข่ายมาตรฐานระดับสากล ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ทั้งในด้านความพร้อมให้บริการ และความมั่นคงของระบบที่เชื่อถือได้ แก่ผู้ใช้บริการทั้งในประเทศ และทั่วโลก

ขณะเดียวกัน การแปรสภาพกิจการ โทรคมนาคม ของ กสท. ไปสู่การเป็นบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด ในอนาคตอันใกล้ ก็ยังเป็นการเสริมสร้างโอกาสใหม่ๆ ในการ พัฒนาศักยภาพบริการ โทรคมนาคมระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น เพื่อก้าวไปสู่เวทีการแข่งขันระดับโลกต่อไป

รหัสการติดต่อกับโลกภายนอก นับจากนี้มีได้มีเพียง 100-001 อีกต่อไป
แต่ 009 คือช่องทางใหม่ที่คนไทยในวันนี้ ต่อไปจนถึงวันหน้าจะสามารถเชื่อมโยงกับ
ทุกมุมเมืองของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในราคาประหยัดมากยิ่งขึ้น

001

บริการเรียกตรงอัตโนมัติ (ISD/001)

โทรทุกประเทศทั่วโลกกด 001 ตามด้วยรหัสประเทศ รหัสเมืองและหมายเลขปลายทาง

100

บริการเรียกผ่านพนักงานสลับสาย (100)

ผู้ใช้บริการกดรหัส 100 เพื่อให้พนักงานสลับสายของ กสท. ต่อหมายเลขปลายทางให้เรียกติดต่อไปยังประเทศปลายทางได้ทั่วทุกมุมโลก

1544

รหัสตรงจากบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ THAICARD

สะดวกใช้กับเครื่องโทรศัพท์แบบกดปุ่ม โทรศัพท์เคลื่อนที่ โทรศัพท์สาธารณะ โทรศัพท์ล็อกโทรทางไกลระหว่างประเทศ หมดกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย และใบแจ้งหนี้ ค่าใช้บริการ โดยไม่ต้องเสียค่า Surcharge ใดๆ บัตรเดียวที่โทรจากไทยไปทั่วโลก และโทรกลับไทยได้จากกว่า 20 ประเทศ

PhoneNET

โทรต่างประเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บนอินเทอร์เน็ตโปรโตคอล ด้วยบัตร PhoneNet

eFONE

บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ราคาประหยัดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(IP Network) เพิ่มทางเลือกในการใช้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศมากขึ้น สำหรับผู้ที่ต้องการประหยัดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะมีอัตราค่าบริการใกล้เคียงกับบริการ PhoneNet แต่ไม่ต้องซื้อบัตรก่อน และถูกกว่าบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศอัตโนมัติ 001 อัตราปกติ ประมาณ 20-40 %

DATEL

DATEL

บริการสื่อสารข้อมูลและโทรสารผ่านชุมสาย FRONT END

โดย กสท. จัดคู่สายและหมายเลขพิเศษเฉพาะเรียกติดต่อระหว่างประเทศ ทำให้การรับ-ส่งข้อมูลระหว่างประเทศได้รวดเร็ว ชัดเจน และประหยัด

THAILAND DIRECT

สายตรงสู่เมืองไทยจากเครื่องโทรศัพท์ทุกประเภทในต่างประเทศ ผ่านพนักงานสลับสายคนไทย โดยเก็บเงินปลายทางที่เมืองไทย หมดปัญหาเรื่องภาษาและการเรียกเก็บค่าใช้บริการ

HOME DIRECT

โทรจากเมืองไทยไปต่างประเทศ โดยผ่านพนักงานสลับสายประเทศปลายทาง เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักธุรกิจ นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติที่เดินทาง เข้ามายังประเทศไทย โดยเก็บเงินปลายทาง จึงหมดปัญหาเรื่อง ภาษา และการเรียกเก็บค่าใช้บริการ

ITFS

ITFS

บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศเก็บเงินปลายทางอัตโนมัติ (ITFS)

สำหรับธุรกิจประเภทโรงแรม บริการท่องเที่ยว สายการบิน ธุรกิจส่งออก บริษัทที่มีธุรกิจกับต่างประเทศ ที่ต้องการอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า ในต่างประเทศ ติดต่อธุรกิจกับบริษัทได้ โดยลูกค้าไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

AMPS 800 - Digital CDMA

ผู้บุกเบิกโทร.มือถือแห่งทศวรรษ

AMPS 800 - Digital CDMA

ผู้บุกเบิกโทร.มือถือแห่งทศวรรษ

จากบทบาทที่เคยเป็นผู้ริเริ่มโทรศัพท์มือถือ ด้วยระบบ AMPS 800 ซึ่งมีเครื่องลูกข่ายสามารถถือถักมือไปไหนมาไหนได้ เมื่อ 15 ปีก่อน มาวันนี้ กสท. กลับมาเป็นผู้นำเทคโนโลยีเซลลูลาร์อีกคร้ังในระบบ Digital CDMA อันเป็นเทคโนโลยีหลักที่ใช้พัฒนาไปสู่โทรศัพท์เคลื่อนที่ยุค 3G มากที่สุด

■ ในท่ามกลางปัญหาขาดแคลนโทรศัพท์ทั่วไปที่มีอยู่ค่อนข้างมาก เมื่อปี 2529 กสท. ตัดสินใจเปิดบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ขึ้นอีกระบบหนึ่งในเวลานั้น โดยใช้ความถี่ 800 เมกะเฮิร์ตซ์ สร้างความตื่นตัวแก่ผู้ใช้บริการอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นระบบที่ใช้เครื่องโทรศัพท์แบบมือถือครั้งแรกของเมืองไทย จึงได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว แม้ราคาของเครื่องจะค่อนข้างสูงเป็นเรือนแสนก็ตาม

การตอบรับของผู้ใช้บริการ แม้จะจำกัดอยู่เฉพาะผู้บริหาร หรือเจ้าของกิจการ เนื่องด้วยราคาที่สูง แต่ก็ถึงกับต้องเข้าคิวรอเพื่อขอใช้ เพราะเป็นทางเลือกใหม่ที่ทำให้ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารแก่ผู้ใช้บริการมากกว่า เมื่อเทียบกับโทรศัพท์ทั่วไปที่ขอเลขหมายได้ลำบาก หรือโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระบบเดิมที่มีมาก่อนซึ่งเป็นระบบที่ติดตั้งในรถยนต์ และตัวเครื่องมีขนาดใหญ่ น้ำหนักมาก

AMPS เป็นเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นในสหรัฐอเมริกา และแพร่หลายมากที่สุดในโลกถึงกว่า 30 ประเทศในขณะนั้น แต่ในช่วงแรกก็นำมาใช้ในไทย กสท. ได้รับอนุมัติจากกรมไปรษณีย์โทรเลข ให้บริการเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียง เท่านั้น จึงเป็นระบบที่ได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการในเขตตัวเมือง และย่านธุรกิจสำคัญๆ ของ กรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่

แม้ภายหลังจะขยายพื้นที่ให้บริการไปสู่จังหวัดต่างๆ ในภูมิภาคมากขึ้น แต่ด้วยข้อจำกัดจากสัญญาสัมปทานกับภาคเอกชนที่เปิดให้บริการในระบบเดียวกัน โดยแยกออกมาเป็น Band B ทำให้เครือข่ายของ กสท. ซึ่งจัดอยู่ใน Band A ขยายการให้บริการได้สูงสุดไม่เกิน 5 หมื่นเลขหมาย ทั้งๆ ที่จำนวนผู้ใช้บริการในขณะนั้น มีอัตราการเพิ่มขึ้นต่อเดือนมากถึงกว่าหมื่นราย

อย่างไรก็ตาม ความที่ AMPS จัดอยู่ในเทคโนโลยี โทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่หนึ่ง หรือ 1G (First Generation) ซึ่งยังเป็นระบบอนาล็อก จึงมีข้อจำกัดมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้านสมรรถนะซึ่งรองรับได้เฉพาะบริการสื่อสารทางเสียง และรองรับจำนวนผู้ใช้บริการได้เพียงหลักแสน ไปจนถึงจุดอ่อน ที่ไม่สามารถป้องกันการลักลอบใช้งาน หรือการถูกจูนเครื่องได้

นอกจากนี้ โดยระบบที่ต่างคนต่างพัฒนาตามมาตรฐานของตน ยังขาดการประสานความร่วมมือทางเทคโนโลยีระหว่างกันเท่าที่ควร บริการโรมมิ่งข้ามประเทศจึงยังไม่เกิดขึ้นในรุ่นแรกของโทรศัพท์เคลื่อนที่ จนกระทั่งก้าวเข้าสู่รุ่นที่ 2 หรือ 2G ในช่วงคริสต์ทศวรรษ 1990 แล้ว

แม้การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระยะที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะดำเนินการผ่านผู้รับสัมปทานที่เป็นบริษัทเอกชน แต่ กสท. ก็หาได้หยุดยั้งความเป็นผู้บุกเบิกเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับสังคมไทย โดยเริ่มนำเทคโนโลยีในระบบ CDMA เข้ามาพัฒนาในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่วันที่ 2537

■ การถูกลักลอบใช้เครื่อง เป็นที่มาประการหนึ่งของการพัฒนาระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปสู่ระบบ Digital ในยุค 2G ซึ่งนอกจากให้คุณภาพเสียงของการสนทนาที่ดีขึ้นแล้ว ยังเพิ่มขีดความสามารถของระบบได้มากขึ้น ทั้งในแง่การรองรับผู้ใช้บริการจำนวนมาก และความทนทานต่อสัญญาณรบกวน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนามาตรฐานที่ใช้ร่วมกันระหว่างประเทศมากขึ้น

แม้บริการโทรศัพท์มือถือ AMPS 800 ของ กสท. จะไม่ได้เข้าร่วมขบวนแถวการพัฒนาไปเป็นแบบดิจิทัลโดยตรงก็ตาม แต่ผู้รับสัมปทานภาคเอกชน ในเครือข่าย Band B ก็ได้ขยายบริการดิจิทัลเซลลูลาร์ ในระบบ PCN 1800 ที่ใช้ย่านความถี่ 1800 เมกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งจัดเป็นระบบ GSM แบบหนึ่ง ภายใต้ชื่อของ Worldphone 1800 เมื่อปี 2534 ก่อนหน้าที่จะปรับไปเป็น DTAC ในระยะต่อมาเมื่อมีการแข่งขันด้านราคาอย่างรุนแรงมากขึ้น

กสท. ไม่เพียงแต่มีบทบาทในการเป็นผู้นำร่องด้านเทคโนโลยีเท่านั้น ในช่วงที่เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์กันมากเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมรายเดือนของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งผู้บริโภคต่างร้องเรียนว่าเป็นอัตราที่สูงเกินไป ทาง กสท. ก็กล้านำร่องตอบสนองผู้ใช้บริการเครือข่าย AMPS 800 โดยปรับลดค่าธรรมเนียมลงมาจาก 500 บาท เหลือเพียง 450 บาท เป็นรายแรก

จนเมื่อบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นที่นิยมแพร่หลายอย่างกว้างขวาง ผู้ให้บริการแต่ละรายต่างงัดกลยุทธ์ทางการตลาดออกมาแข่งขันกันอย่างดุเดือด ด้วยการสร้างแรงจูงใจในด้านราคา และคุณภาพการให้บริการ ทั้งจากตัวเครื่องที่มีขนาดกะทัดรัด สีสันทันและการใช้งานหลากหลาย ไปจนถึงค่าบริการที่มีโปรโมชันมากมาย อีกทั้งมีการสร้างบริการเสริมใหม่ๆ มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นบริการฝากข้อความ Voicemail หรือบริการส่งข้อความขนาดสั้น Short Message เป็นต้น

- นับจากช่วงแรกที่มีการเปิดตัวโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบดิจิทัล ในระยะเวลาไม่ถึงสิบปี ได้นำมาสู่ยุคเฟื่องฟูของโทรศัพท์มือถือในปัจจุบัน ที่มีจำนวนผู้ใช้บริการสูงถึง 5 ล้านคนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกับเลขหมายโทรศัพท์ตามบ้าน และมีแนวโน้มว่าจะแซงชั้นหน้าในไม่ช้านี้ ในลักษณะเดียวกับบางประเทศ ที่นำหน้าไทยในด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปก่อน 3-4 ปี

DIGITAL CDMA

แม้การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในระยะที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะดำเนินการผ่านผู้รับสัมปทานที่เป็นบริษัทเอกชน ซึ่งให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ AMPS 800 Band B และ PCN 1800 ตามลำดับก็ตาม แต่ กสท. ก็หาได้หยุดยั้งความเป็นผู้บุกเบิกเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เหมาะสมกับสังคมไทย โดยเริ่มนำเทคโนโลยีในระบบ CDMA เข้ามาพัฒนาในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปี 2537

การเลือกใช้ระบบ CDMA หรือ Code Division Multiple Access แทนที่จะเป็น Digital AMPS ที่ใช้เทคโนโลยี TDMA (Time Division Multiple Access) ทั้งที่มีต้นทุนแหล่งเดียวกัน คือ สหรัฐอเมริกา นับเป็นการตัดสินใจที่ถูกต้องของ กสท. เมื่อข้อเท็จจริงในปัจจุบันได้ชี้ให้เห็นว่า CDMA กลายมาเป็นเทคโนโลยีที่แพร่ขยายไปทั่วโลก ในขณะที่เทคโนโลยีในระบบหลังไม่ได้รับความนิยมเท่าที่ควร

จำนวนผู้ใช้บริการ CDMA ทั่วโลก จนถึงเดือนกันยายน 2544 ที่ผ่านมามีสูงกว่าร้อยละล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในจีน และสหรัฐอเมริกา นอกนั้นยังได้แก่ เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮองกง สิงคโปร์ และประเทศทางแถบทวีปอเมริกาใต้

ภายใต้ความได้เปรียบของผู้แข่งขันที่ครองตลาดอยู่เดิม กสท. ต้องใช้ความพยายามค่อนข้างมากกว่าจะพัฒนาบริการ Digital CDMA ที่เพิ่งจะเริ่มเปิดให้บริการได้ไม่นาน ให้ขึ้นมาเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลักให้แก่ บริษัท กสท. โทรคมนาคม ในอนาคต ควบคู่ไปกับบริการสื่อสารเคลื่อนที่อื่นๆ

แม้มาตรฐานของ CDMA จะอยู่ในระดับเดียวกับระบบ GSM ซึ่งได้รับการยอมรับมากที่สุดในโลกในขณะนี้ก็ตาม แต่โดยทางเทคนิคแล้ว การใช้รหัสแบ่งช่องสัญญาณของ CDMA จะส่งผลให้มีคุณภาพในการสนทนาอย่างต่อเนื่องได้ดีกว่าการแบ่งช่องสัญญาณด้วยเวลาแบบที่ GSM ใช้อยู่

■ กสท. เริ่มต้นให้บริการ CDMA เฉพาะในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร และบางจังหวัดในภาคกลาง เมื่อปี 2541 กระจบเหมาะแก่ช่วงเริ่มวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศ ส่งผลให้เป้าหมายการทำตลาดที่ กสท. อาศัยบริษัทเอกชนเป็นกลไกสำคัญ มีอันต้องคลาดเคลื่อนไปจากแผนการเดิม ซึ่งหมายความว่าสามารถได้ลูกค้าเดิมของ AMPS 800 Band A มาใช้บริการในระบบใหม่ด้วย

ปัจจุบัน กสท. กำลังอยู่ระหว่างปรับแผนดำเนินการใหม่ในระบบ CDMA ภายหลังจากชะลอตัวไประยะหนึ่ง ซึ่งคาดว่า ภายในปี 2545 จะมีการขยายพื้นที่ให้บริการเพิ่มเติมทั้งใน กทม. รวมถึงพื้นที่บางจังหวัดทางภาคกลาง และภาคตะวันออก อีกประมาณ 700 กว่าสถานีฐาน โดยจะเริ่มติดตั้งเฟสแรกในราวเดือนเมษายนที่จะถึง ประมาณ 400 จุด

กสท. ยังมีความมั่นใจว่า ด้วยประสิทธิภาพของเทคโนโลยี CDMA ที่มีแนวโน้มจะกลายเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาไปสู่มาตรฐานของโทรศัพท์เคลื่อนที่รุ่นที่ 3 หรือ 3G จะช่วยเปิดช่องทางให้สามารถแข่งขันได้ในอนาคต ถึงแม้ภาวะการแข่งขันในตลาดโทรศัพท์มือถือถึงวันนี้จะเพิ่มความดุเดือด เข้มข้น รวมทั้งมีคู่แข่งหน้าใหม่อีกสองราย เพิ่มเข้ามาสู่ตลาดในเร็วๆ นี้ด้วย

อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีของ CDMA ยุคถัดไป ในช่วง 1-2 ปีข้างหน้า ไม่ว่าจะเป็น CDMA-1X, 1X-EV, EVDO และ EVDV จะมีขีดความสามารถในการรับส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วยิ่งกว่าระบบ GPRS อันเป็นวิวัฒนาการต่อเนื่องจากระบบ GSM เป็นสิ่งที่สร้างความเชื่อมั่นว่า จะสามารถนำมาสร้างบริการใหม่ๆ ที่ไม่เคยมีมาก่อน และแข่งขันได้กับบรรดาคู่แข่งรายเดิมที่ครองตลาดอยู่แล้ว

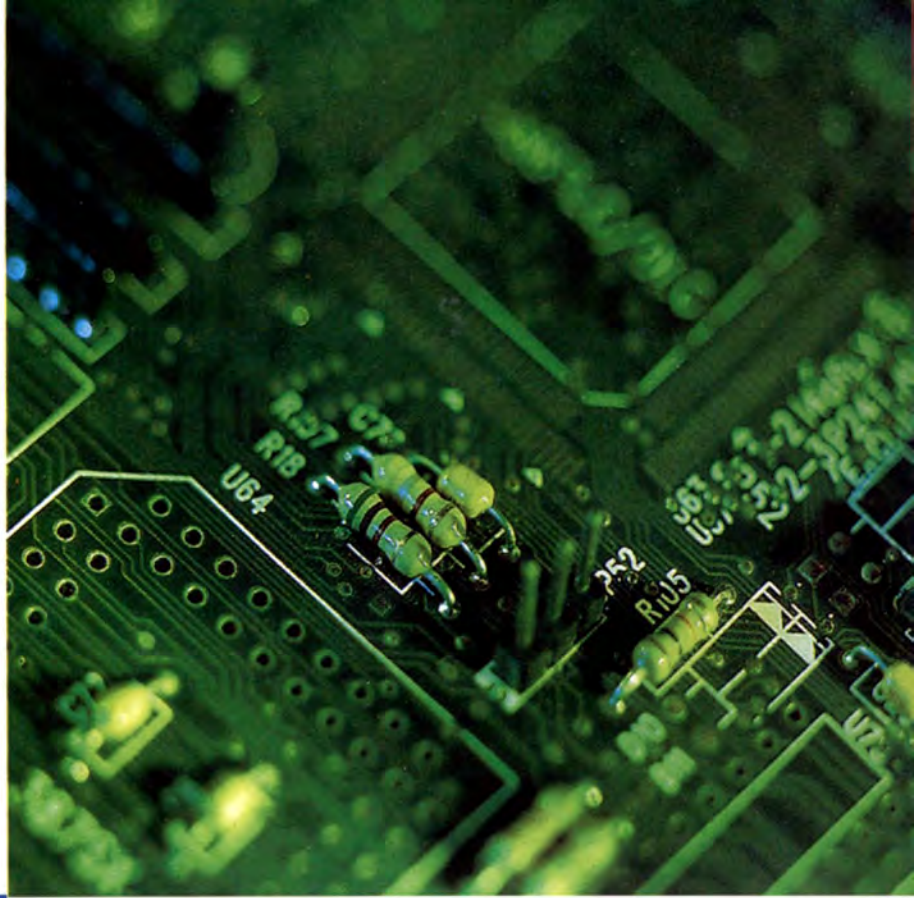
มาตรฐานข้างต้นของทั้งสองระบบจำเป็นต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก การสร้างระบบใหม่ที่ใช้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลกได้ รวมทั้งมีระดับความเร็วในการส่งข้อมูลถึง 2 Mbps ก็ตาม แต่ก็ยังเป็นทางออกที่ผู้ให้บริการในหลายประเทศเลือกใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค และประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากกว่า

■ ทุกวันนี้ในหลายประเทศที่มีระดับการพัฒนาค่อนข้างสูง มักจะมีอัตราการแพร่กระจายของผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่สูงเกินกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนประชากร สำหรับประเทศไทย แม้ขณะนี้อาจยังไม่ถึงตัวเลขนั้น แต่ก็คงหนีไม่พ้นแนวทางดังกล่าวเช่นเดียวกัน และเมื่อตลาดเริ่มอิ่มตัว สิ่งที่จะตามมาก็คือ การแข่งขันด้านราคาทั้งค่าบริการ และตัวเครื่องลูกข่าย

ในตลาดที่เริ่มมีความอิ่มตัวนั้น สัดส่วนของการทำรายได้ต่อผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แต่ละราย หรือ ARPU (Average Revenue Per User) จะค่อยๆ ลดต่ำลง จนคาดว่าภายใน 10 ปีข้างหน้าจะลดเหลือประมาณ 2 ใน 3 หรือ 1 ใน 3 ของปัจจุบัน ผลักดันผู้ให้บริการต่างๆ ยังต้องพยายามคิดค้นและสรรหาบริการเสริมใหม่ๆ เข้ามาสู่ระบบของตน เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งในตลาดมากขึ้น

ภายใต้ความได้เปรียบของคู่แข่งชั้นที่ครองตลาด อยู่เดิม กสท. ต้องใช้ความพยายามค่อนข้างมาก กว่าที่จะพัฒนาบริการ Digital CDMA ที่เพิ่งจะเริ่มเปิดให้บริการได้ไม่นาน ให้ขึ้นมาเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้หลักให้แก่ บริษัท กสท. โทรคมนาคม ในอนาคต ควบคู่ไปกับบริการสื่อสารเคลื่อนที่อื่นๆ ที่รองรับผู้ใช้บริการเฉพาะกลุ่ม เช่น วิทยุคมนาคม เฉพาะกิจระบบ Trunked Mobile และวิทยุแท็กซี่ เป็นต้น

หนทางของการก้าวไปถึงขั้นเป็นผู้นำตลาด โทรศัพท์เคลื่อนที่สำหรับ กสท. โทรคมนาคม อาจยังไกลเกินกว่าที่จะเห็นได้ชัดในขณะนี้ แต่การเป็นผู้นำในด้านเทคโนโลยีนั้น กสท. ได้แสดงบทบาทให้เห็นมาแล้วในช่วงที่ผ่านมา และยังคงพยายามรักษาให้คงอยู่ต่อไปในวันข้างหน้า

การที่โลกยอมรับเทคโนโลยี CDMA ให้เป็นมาตรฐานสำคัญของระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคหน้า คือความท้าทายครั้งใหม่ของ กสท. ในฐานะผู้บุกเบิกเทคโนโลยีดังกล่าวในประเทศไทยว่าจะสามารถพลิกความเสียเปรียบในเชิงการแข่งขันของวันนี้ ให้กลายเป็นโอกาสทางธุรกิจที่สำคัญต่อ กสท. โทรคมนาคมในวันหน้าได้มากน้อยเพียงไร

AMPS 800 แบบ A

มีให้เลือกทั้งแบบเช่าใช้จาก กสท. พร้อม
เลขหมายหรือจัดซื้อเครื่องจากบริษัทผู้จัดจำหน่าย
เครื่องที่ผ่านการตรวจสอบรับรองคุณภาพ (Type
Approval) และมาขอจดทะเบียนกับ กสท.

Digital CDMA

ใช้เทคโนโลยี CDMA (Code Access Division
Multiple Access) ด้วยจุดเด่นของคุณภาพเสียง
คมชัด ปราศจากสัญญาณรบกวน อีกทั้งสามารถรับ
ส่งสัญญาณครอบคลุมพื้นที่ได้เทียบเท่าประมาณ 3
สถานีของโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบอื่น เพื่อขจัด
ปัญหาไม่สามารถโทรออกหรือผู้อื่นไม่สามารถโทร
เข้ามาหาได้ การติดต่อสื่อสารที่ต่อเนื่องด้วยระบบ
SOFT HAND OFF หมดปัญหาสายหลุด ปลอดภัย
ไร้การดักฟัง 100 % เนื่องจากการพัฒนาระบบ
ส่งสัญญาณแบบเข้ารหัสจึงมีรหัสมากกว่า 4 ล้านล้าน
รหัส ทำให้สามารถป้องกันการจูนคลื่น

FRANCE 98 - ถล่มศึกเว็ลด์เทรด

สื่อสัญญาณดิจิทัลข้ามขอบฟ้า

FRANCE 98 - กลุ่มศึกเวิลด์เทรด

สื่อสัญญาณดิจิทัลข้ามขอบฟ้า

เบื้องหลังความสนุกสนานของแฟนบอลชาวไทย เมื่อคราวฟุตบอลโลกที่ฝรั่งเศส ในหลายปีก่อน จนจุดกระแสความนิยมชมรายการถ่ายทอดสดกีฬาผ่านดาวเทียม แมกซ์สำคัญๆ มาจนถึงปัจจุบัน รวมถึงการที่คนไทยสามารถติดตามเหตุการณ์ข่าวทั่วทุกมุมโลกแบบนาทีต่อนาที ล้วนมีที่มาจากศักยภาพเครือข่ายสื่อสารดาวเทียม ของ กสท.

■ บทบาทในการถ่ายทอดสดรายการแข่งขัน FRANCE 98 เมื่อคราวนั้น ต้องยกให้กับสถานี ดาวเทียม นนทบุรี ชุมสายเขตเวียผ่านดาวเทียม แห่งที่ 2 ของ กสท. ซึ่งเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในปี 2541 อีกทั้งยังเป็นครั้งแรกของการใช้ระบบสื่อสัญญาณดิจิทัล ที่สามารถลดขนาด แลบบความถี่ (Bandwidth) ในการใช้งานให้เหลือ เพียงครึ่งเดียว ทำให้ถ่ายทอดจำนวนรายการได้ มากขึ้น

ก่อนหน้านี้ในระบบอนาล็อก ในแต่ละช่องสัญญาณ ดาวเทียม หรือทรานสปอนเดอร์ (Transponder) ที่เข้าใช้ จะรองรับการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ ได้เพียงรายการเดียว ด้วยขนาดแบนด์วิท 17.5 เมกะเฮิร์ตซ์ แต่เมื่อเปลี่ยนมาเป็นระบบดิจิทัล แบนด์วิทที่ใช้ลดลงเหลือเพียง 9 เมกะเฮิร์ตซ์ จึงสามารถรองรับความต้องการของผู้ใช้บริการ คือสถานีโทรทัศน์ ซึ่งได้จัดโปรแกรมถ่ายทอดสด การแข่งขันจำนวนมากกว่าฟุตบอลโลกทุกครั้ง ที่ผ่านมาได้อย่างลงตัว

ไม่แต่ FRANCE 98 เท่านั้น ในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพในปลายปีเดียวกันนั้น ก็ใช้เครือข่ายดิจิทัลของสถานีดาวเทียมมณฑบุรี ถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์การแข่งขันกีฬาแต่ละประเภทไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชีย ที่ส่งนักกีฬามาร่วมแข่งขันกว่า 20 ประเทศ

การปรับเปลี่ยนเป็นระบบดิจิทัลของเครือข่ายสื่อสารดาวเทียม กสท. เริ่มมาตั้งแต่การใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมดวงใหม่ๆ ของภูมิภาคมากขึ้น จนพัฒนาเป็นดิจิทัลเต็มรูปแบบ เมื่อปี 2544 ตามข้อกำหนดขององค์การอินเทลแซท ซึ่ง กสท. เป็นสมาชิกอยู่ และใช้บริการดาวเทียมของอินเทลแซทมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน เช่นเดียวกับผู้ให้บริการเครือข่ายโทรคมนาคมสำคัญๆ ทั่วโลก

นอกจากคุณภาพความคมชัดของคลื่นสัญญาณในระบบดิจิทัล ที่เหนือกว่าระบบอนาล็อกเดิม รวมถึงการประหยัดค่าเช่าทรานสปอนเดอร์แล้ว อุปกรณ์ในการรับส่งรหัสสัญญาณต่างๆ ซึ่งเคยมีราคาสูงในระยะแรก ก็ค่อยๆ ปรับลดลงมาตามปริมาณการใช้ และการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น

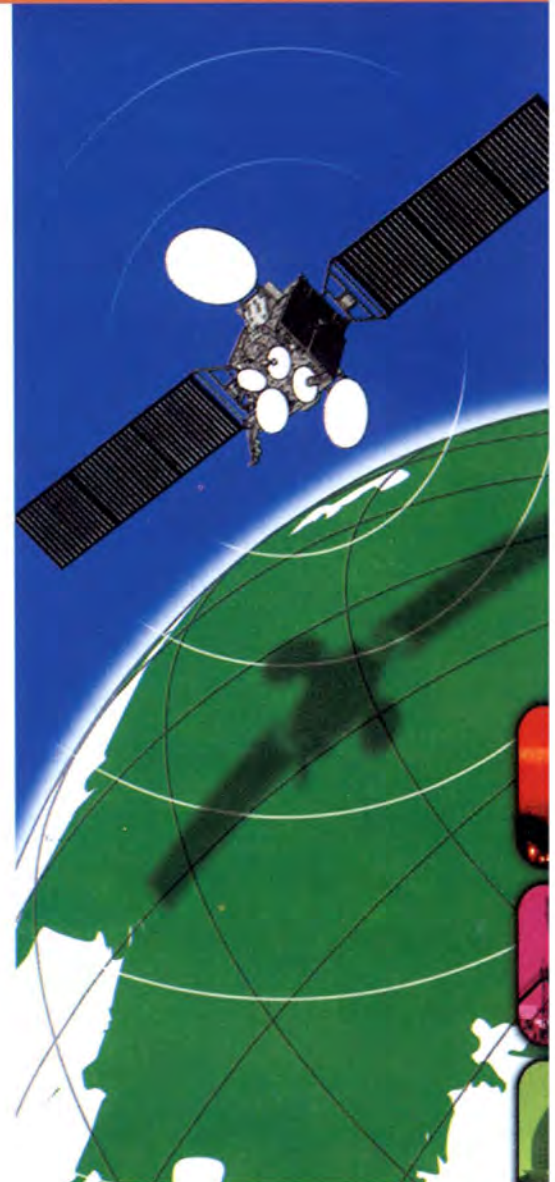
ในขณะเดียวกัน ความสำคัญยังอยู่ที่การควบคุมคุณภาพสัญญาณที่รับมาจากดาวเทียม โดยเฉพาะ อัตราความผิดพลาด BER (Bit Error Rate) ซึ่งจะต้องคอยกำกับมิให้สูงเกินไป เพื่อรับประกันคุณภาพของสัญญาณไม่ให้เกิดอาการภาพสะดุด หรือแปรปรวน อันเนื่องมาจากกำลังส่งที่ไม่เพียงพอ ทั้งนี้ทั้งนั้น ต้องมาจากความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดของเจ้าหน้าที่ประจำสถานีภาคพื้นดิน

คุณภาพของบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ "ดาวทอง" ที่ต้องเฝ้าจับจ้องภาพสัญญาณทางจอมอนิเตอร์แบบไม่วางตา ควบคู่ไปกับศักยภาพของระบบเครือข่าย คือปัจจัยสำคัญของการได้มาซึ่งใบรับรองมาตรฐานสากล ISO 9002 ของสถานีดาวเทียมบนบกบุรี

คุณภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ "ดาวทอง" ที่ต้องเฝ้าจับจ้องภาพสัญญาณทางจอมอนิเตอร์แบบไม่วางตา ทั้งรายการที่ถ่ายทอดตามปกติตลอด 24 ชั่วโมง และรายการเฉพาะกิจ ไปจนถึงเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ ควบคู่ไปกับศักยภาพของระบบเครือข่าย คือปัจจัยสำคัญของการได้มาซึ่งใบรับรองมาตรฐานสากล ISO 9002 ของสถานีดาวเทียมบนบกบุรี เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2544 สำหรับบริการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และบริการข้อมูลความเร็วสูง

บริการทั้งสองมีความสำคัญอย่างมากต่อการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ ซึ่ง กสท. เน้นถึงการสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้ใช้บริการ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า จะได้รับบริการที่รวดเร็ว มีคุณภาพ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องทันตามกำหนดเวลา

■ สถานีดาวเทียมนนทบุรี เป็นเครือข่ายโทรคมนาคมผ่านดาวเทียมอินเทลแซท ในย่านมหาสมุทรอินเดีย (IOR : Indian Ocean Region) และดาวเทียมภูมิภาค เช่น แพนแอมแซท เอเชียแซท ปาลาปา แอปสตาร์ เป็นต้น อีกทั้งให้บริการวงจรความเร็วสูงผ่านดาวเทียมภายในประเทศ โดยระบบ IDR (Intermediate Data Rate) และบริการสื่อสารระหว่างสถานีลูกข่ายแบบประหยัด โดยระบบ DAMA (Demand Assigned Multiple Access) และวงจรอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

การร่วมเป็นพันธมิตรธุรกิจกับผู้ให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมในต่างประเทศ อย่างเช่น GlobeCast ของโทรทัศน์นิวซีแลนด์ ทำให้สถานีดาวเทียมนนทบุรี สามารถเชื่อมโยงกับดาวเทียมยูโรสตาร์ ในการรับส่งสัญญาณดิจิทัลแบบส่งต่อ (Turn Around) ไปยังภูมิภาคยุโรปได้ด้วย

ในการเชื่อมโยงเครือข่ายดาวเทียมของอินเทลแซท นั้น กสท. ยังมีสถานีคมนาคมภาคพื้นผ่านดาวเทียมศรีราชา ซึ่งถือเป็นสถานีดาวเทียมแห่งแรกของไทยที่สร้างขึ้น และเปิดให้บริการมาตั้งแต่ปี 2510 สมัยที่ กสท. ยังขึ้นอยู่กับกรมไปรษณีย์โทรเลข โดยครอบคลุมการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมทั้งย่านมหาสมุทรอินเดีย (IOR) และย่านมหาสมุทรแปซิฟิก (POR : Pacific Ocean Region)

นอกจากนี้ สถานีดาวเทียมสิรินธร ซึ่งเป็นสถานีภาคพื้นดินแห่งใหม่ ที่จังหวัดอุบลราชธานี ของ กสท. ก็กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการก่อนเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการในอีกไม่นานนัก โดยจะเชื่อมโยงกับดาวเทียมอินเทลแซท ในย่านมหาสมุทรแปซิฟิก (POR : Pacific Ocean Region) เพื่อรองรับกราฟิกที่จะมีเพิ่มขึ้นในอนาคต

เมื่อประสานเครือข่ายของสถานีดาวเทียม ทั้งสามแห่งเข้าด้วยกัน จะทำให้ประเทศไทย เชื่อมโยงการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียม ทั้งขาขึ้นและขาลง ครอบคลุมพื้นที่ในทวีป สำคัญๆ เกือบทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย ขณะที่ความแรงของ สัญญาณรับส่ง ขึ้นอยู่กับขอบข่ายของพื้นที่ การให้บริการ (Footprint) ที่ดาวเทียมแต่ละ ดวงครอบคลุมไปถึง

ความพร้อมของการให้บริการ ยังหมายถึงขีด ความสามารถในการรองรับทราฟฟิกระหว่างประเทศ ทั้งในลักษณะของการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ การสื่อสารข้อมูล ตลอดจนการเป็นเกตเวย์ของ ชุมสายโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ซึ่งแม้จะหันไปใช้ ระบบเคเบิลใยแก้วมากขึ้นแล้วก็ตาม

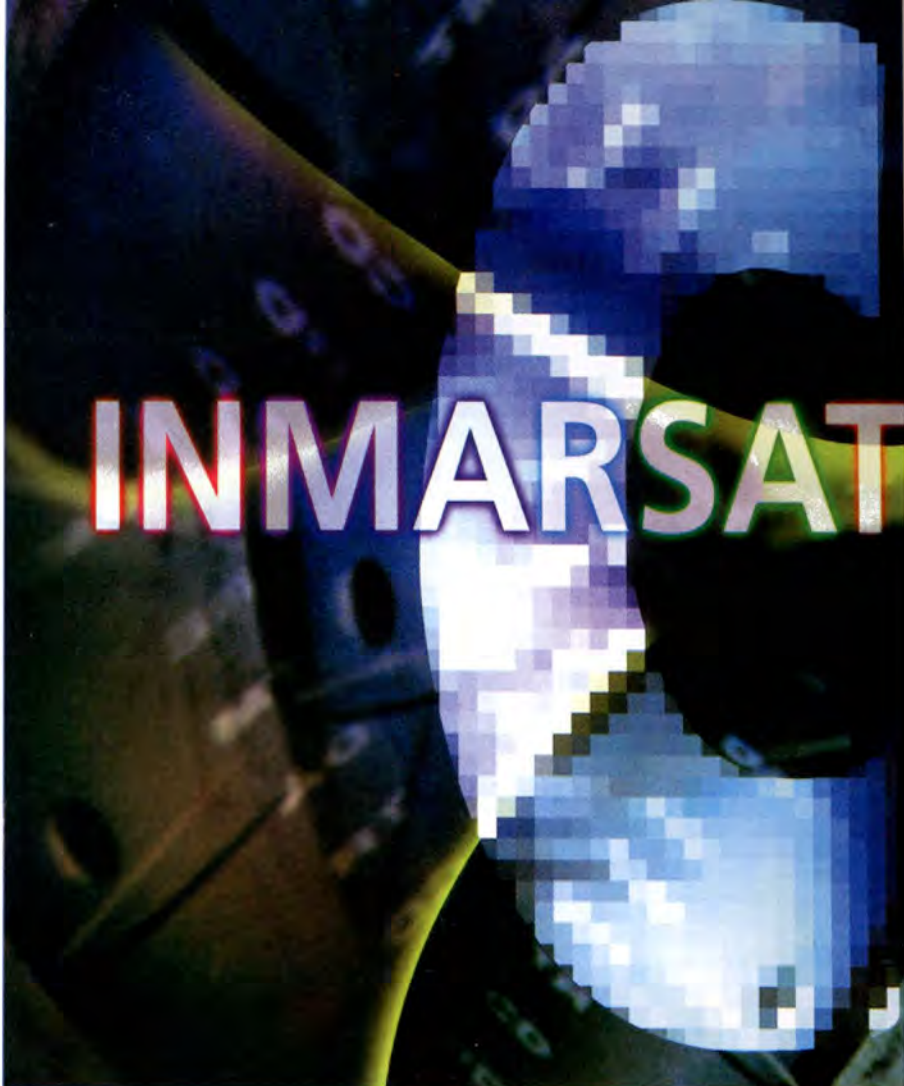
ศกนาฏกรรม 11 กันยายน 2544 ต่อเนื่องจนถึงการโจมตีขบวนการก่อการร้ายในอัฟกานิสถาน ในเวลาต่อมา คือประจักษ์พยานล่าสุดที่แสดงถึงศักยภาพเครือข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียม ของ กสท. ที่ทำให้คนไทยทั่วทั้งประเทศ สามารถเฝ้าติดตามเหตุการณ์ได้อย่างใกล้ชิด พร้อมๆ กับผู้คนทั่วโลก

ในขณะที่ทิศทางการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ ผ่านดาวเทียม หันเหจากการใช้บริการของเครือข่าย ดาวเทียมระดับโลกอย่างอินเทลแซท มาใช้ดาวเทียม ภูมิภาคที่เพิ่มจำนวนและการใช้งานหลากหลายมากขึ้นแทน กสท. ก็มีจานสายอากาศหลายหลากชนิด ทั้งติดตั้งประจำที่ และเคลื่อนย้ายได้ พร้อมรองรับ บริการตามความต้องการของลูกค้าได้ตลอดเวลา ทั้งที่ศรีราชา และนนทบุรี

แม้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมส่วนใหญ่ มักจะ อยู่ในย่านความถี่ C-Band และ Ku-Band เป็น ส่วนใหญ่ แต่ กสท. ก็มีขีดความสามารถที่จะ ให้บริการรับ-ส่ง ในย่านความถี่อื่นๆ ได้ด้วยเช่นกัน อาทิ L-Band และ X-Band เป็นต้น

■ ทุกวันนี้ การถ่ายทอดโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม นับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ผู้คนทั่วทุกมุมโลก สามารถรับรู้ข่าวสารเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ในเวลาใกล้เคียงกัน หรือแทบจะพร้อมกันเลยทีเดียว แม้ว่าจะเป็นเหตุการณ์แบบปัจจุบันทันด่วนก็ตาม

เหตุโศกนาฏกรรมเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และอาคารเพนตากอนของสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ต่อเนื่องจนถึงการโจมตีขบวนการก่อการร้ายในอัฟกานิสถานในเวลาต่อมา คือประจักษ์พยานล่าสุดที่แสดงถึงศักยภาพเครือข่ายสื่อสารผ่านดาวเทียมของ กสท. ที่ทำให้คนไทยทั่วทั้งประเทศ สามารถเฝ้าติดตามเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นได้อย่างใกล้ชิดพร้อมๆ กับผู้คนทั่วโลก

ยิ่งไปกว่านั้น ด้วยความพร้อมในการให้บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมแบบเคลื่อนที่ Inmarsat ซึ่ง กสท. ร่วมเป็นสมาชิกและมีให้บริการอยู่ ก็ช่วยให้ผู้สื่อข่าวไทย สามารถรายงานสดสถานการณ์ในอัฟกานิสถาน จากบริเวณใกล้ที่เกิดเหตุกลับมายังประเทศไทย โดยผ่านเครือข่ายบริการ Inmarsat Mini-M ซึ่งใช้อุปกรณ์สื่อสารขนาดกะทัดรัด คล่องตัว แบบเดียวกับโน้ตบุ๊ก

ในทางกลับกัน เหตุการณ์สำคัญๆ ในประเทศไทย ก็สามารถใช้บริการจากเครือข่ายสื่อสารดาวเทียมของ กสท. ในการอัปเดตคำสั่งญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม เพื่อถ่ายทอดไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อหลายปีก่อน ซึ่งได้รับความสนใจจากกว่า 20 ประเทศที่ขอรับสัญญาณรายการดังกล่าวอย่างเป็นทางการ

เช่นเดียวกับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้านในย่านอินโดจีน หรือพม่า สื่อมวลชนทั้งไทยและเทศ ที่ไปทำข่าวในประเทศเหล่านั้น ก็มักจะเลือกใช้บริการรับส่งข่าวสารข้อมูลผ่านเครือข่ายสื่อสารดาวเทียมของ กสท. ซึ่งมีความพร้อมให้บริการมากที่สุดในภูมิภาคแถบนี้

■ ปัจจุบัน บทบาทเครือข่ายดาวเทียมในการเป็น
เกตเวย์ของระบบสื่อสารต่างๆ ระหว่างประเทศ นับ
วันจะลดน้อยลงตามลำดับ เนื่องจากเกตเวย์ต่างๆ
หันมาติดตั้งระบบสื่อสารผ่านเคเบิลใยแก้ว ทั้งภาค
พื้นดิน และได้สมุทรกันมากขึ้น อีกทั้งอุปกรณ์ด้าน
เคเบิลมีราคาถูกลงมาก

นอกจากการเชื่อมโยงเข้ากับระบบเคเบิลใต้น้ำ
ใยแก้ว และเคเบิลใยแก้วภาคพื้นดินสำคัญๆ ทั้งของ
ภูมิภาค และของโลก เสริมด้วยการลงทุนในเครือข่าย
ระบบเคเบิลใต้น้ำใยแก้วเส้นทางสำคัญ อาทิ ระบบ
เคเบิลใต้น้ำใยแก้ว APCN, APCN2, FLAG, SEA-
ME-WE 3, China-US, Japan-US และอื่นๆ ทำให้
ประเทศไทยมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ
ทั่วทุกมุมโลกแล้ว ศักยภาพของการใช้ระบบสื่อ
สัญญาณดิจิทัล (SDH: Synchronous Digital
Hierarchy) ในปัจจุบัน ยังได้เพิ่มสมรรถนะของ
การใช้งานในลักษณะของทางด่วนข้อมูลได้อย่าง
กว้างขวางกว่าที่เคยเป็นมา

การรุกคืบครั้งสำคัญของ กสท. ในบริการสื่อสาร
ผ่านเครือข่ายใยแก้ว รวมถึงการริเริ่มใช้เครือข่าย
เคเบิลใต้น้ำใยแก้ว ถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์การ
แข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 21 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์
ประเทศมาเลเซีย เมื่อเดือนกันยายน 2544 โดย
ความร่วมมือกับ Telekom Malaysia ผ่านระบบ
เคเบิลใต้น้ำ APCN เป็นหลัก โดยมีระบบ SEA-
ME-WE 3 เป็นระบบสำรองด้วยความเร็ว 45 Mbps
นับเป็นการเปิดศักราชของการถ่ายทอดโทรทัศน์ผ่าน
เคเบิลใยแก้วเพิ่มอีกช่องทางหนึ่ง

กสท. ยับหยักในจุดยืนของการเป็นผู้จัดหาบริการต่าง ๆ กับสื่อสารดาวเทียมให้แก่ลูกค้าอย่างครอบคลุม
มากกว่าที่จะขยายสถานะของตนเองไปเป็นผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสารด้วย
แม้จะมีขีดความสามารถที่จะทำเช่นนั้นได้ตลอดเวลาก็ตาม

กระนั้นก็ตามระบบสื่อสารผ่านดาวเทียม ยังคง
มีความสำคัญในการเชื่อมโยงระบบสื่อสารต่างๆ กับ
หลายๆ ประเทศที่ยังไม่พร้อมสำหรับโครงข่าย
เคเบิลใยแก้ว เนื่องจากเป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง
และมีปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ ในอนาคตเครือข่าย
ดาวเทียมจะยังมีบทบาทต่อไปในฐานะเครือข่าย
สำรองฉุกเฉิน (Backup Network) ให้แก่เครือข่าย
หลักทางด้านเคเบิลใยแก้ว

ไม่นับรวมบทบาทของการเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญของเครือข่ายสื่อสารไร้สาย ที่นับวันจะก้าวขึ้นมาโดดเด่นในฐานะระบบสื่อสารยุคใหม่ของอนาคตมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มในอนาคต โครงข่ายสื่อสารดาวเทียมจึงมุ่งไปที่ความหลากหลายของการให้บริการเป็นสำคัญ นอกจากการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์ และการเชื่อมโยงโทรฟิสิกโทรศัพท์ระหว่างประเทศแล้ว ยังจะครอบคลุมถึงการให้บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมอีกด้วย โดยเฉพาะในส่วนของการส่งข้อมูลกลับ (downstream) จากแหล่งข้อมูลในต่างประเทศ ซึ่งให้ความคุ้มค่าทั้งด้านเวลา และค่าใช้จ่ายมากกว่าการส่งผ่านสายเคเบิล ที่จะใช้เฉพาะช่วงการติดต่อขาไปเท่านั้น

เป็นที่คาดว่า บริการอินเทอร์เน็ตผ่านดาวเทียมในลักษณะของ Broadband Internet ที่มีความเร็วสูงของ กสท. ซึ่งได้ร่วมดำเนินการกับพันธมิตรธุรกิจที่ย่องกง จะเปิดให้บริการได้ในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี 2545 หลังผ่านการทดสอบจนเป็นที่น่าพอใจแล้ว

นอกจากนี้ ยังได้มีการทดลองการใช้งานแบบ Multicast ที่สถานีดาวเทียมศรีราชา เพื่อให้สามารถรองรับบริการ Video on Demand ในระยะต่อไปได้ด้วย

■ ที่ผ่านมา กสท. ยืนหยัดในจุดยืนของการเป็นผู้จัดหาบริการต่างๆ ด้านสื่อสารดาวเทียมให้แก่ลูกค้าอย่างครอบคลุม มากกว่าที่จะขยายสถานะของตนเองไปเป็นผู้ให้บริการดาวเทียมสื่อสารด้วย แม้จะมีขีดความสามารถที่จะทำเช่นนั้นได้ตลอดเวลาก็ตาม ทั้งนี้เพราะตระหนักดีถึงความไม่คุ้มค่าในการแข่งขันภายใต้สภาพตลาดที่นับวันมีผู้ให้บริการเกินความต้องการของลูกค้ามากขึ้นทุกขณะ

แนวทางข้างหน้าของ กสท. โทรคมนาคมหลัง
แปรสภาพ จึงต้องมุ่งไปที่การค้นคิดรูปแบบบริการ
ต่างๆ บนความแข็งแกร่งของทุกโครงข่ายโทรคมนาคม
หลักที่สามารถเกื้อกูลกันและกันได้ โดยเฉพาะด้าน
อินเทอร์เน็ต หรือ IP Application เท่านั้น หากยัง
รวมถึงบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการทาง
ธุรกิจมากขึ้น อาทิ การถ่ายทอดสัญญาณวิดีโอด้วย
มาตรฐาน MPEG IV ที่กำลังจะเป็นจริงในเชิง
พาณิชย์ การประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video
Conference) เป็นต้น

นอกจากนี้ การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสื่อสาร
ดาวเทียม ในการให้บริการด้านการศึกษาทางไกล
(Distant Learning) เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนา
คุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในประเทศ ก็เป็นอีก
พันธกิจหนึ่งที่ กสท. ยังคงให้ความสำคัญต่อไป
ดังเช่นที่เคยเป็นมา

การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเท่าทันใน
เทคโนโลยี ตลอดจนการเลือกนำมาใช้อย่าง
เหมาะสมกับจังหวะเวลาและความต้องการ
ของผู้ใช้บริการ เป็นปัจจัยที่สร้างความ
แข็งแกร่งให้แก่โครงข่ายสื่อสารดาวเทียม ของ
กสท. ในปัจจุบัน ซึ่งพร้อมแล้วที่จะก้าวไปสู่
การแข่งขันเสรีในอนาคต

คำตอบของการแข่งขันด้านเครือข่ายสื่อสารดาวเทียมในอนาคต อยู่ที่การรู้จักคิดค้นรูปแบบบริการ
อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับกระแสเทคโนโลยี และความต้องการของผู้ใช้บริการ
ภายใต้การเชื่อมโยงเกื้อกูลกันอย่างเข้มแข็งของทุกโครงข่ายหลักที่ กสท. โทรคมนาคม มีอยู่

INTERNET SOCIETY

ศักราชใหม่แห่งโลกอินเทอร์เน็ต

INTERNET SOCIETY

ศักราชใหม่แห่งโลกอินเทอร์เน็ต

โลกสื่อสารยุคใหม่ ด้วยข่ายใยวิธลัดไว้วีจเว็บ ลวหลักปึกฐานอย่างเป็นทางการในไทย

นับจากวันที่ กสท. เป็ดกาาให้ ISP โด้แจงเกิดเมือปี 2538 อักก็งยงเป็นผู้ให้การสนับสนุนอย่างสำคัญ ในการพัฒนาโครงข่ายและกระตุบให้กิดบริการใหม่ๆ กาาอินเทอร์เน็ตอย่างต่อเนือวมาจนถึงปัจจุบัน

■ ก่อนหน้าการเปิดตัวของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือ ISP (Internet Service Provider) เมื่อ 7 ปีก่อน การใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ยังจำกัดอยู่เพียงกลุ่มผู้ใช้จำนวนไม่มาก ภายในสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาบางแห่ง โดยมีวัตถุประสงค์ในเชิงวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นต้องเข้าใช้วงจรไปต่างประเทศจาก กสท. ในฐานะผู้ให้บริการโครงข่ายระหว่างประเทศเพียงผู้เดียว

จนเมื่อมีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลายมากขึ้น ในประเทศที่พัฒนาแล้ว จึงเริ่มมีผู้มาเสนอขออนุญาตจาก กสท. เพื่อเปิดให้บริการอินเทอร์เน็ตในเชิงพาณิชย์ ขณะเดียวกับที่ กสท. ก็กำลังให้ความสนใจในรูปแบบการสื่อสารใหม่นี้ ซึ่งในที่สุดได้เลือกแนวทางที่จะร่วมลงทุนกับภาคเอกชน เพื่อให้การดำเนินงานมีความคล่องตัว และขยายบริการให้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้

การร่วมลงทุนของ กสท. ซึ่งเป็นทั้งเจ้าของโครงข่ายและสิทธิการให้บริการตามกฎหมาย โดยแลกเปลี่ยนเป็นสัดส่วนหุ้นร้อยละ 32 และหุ้นอีกร้อยละ 3 ที่ให้สิทธิการถือหุ้นแก่พนักงาน กสท. ขณะที่เอกชนถือหุ้นที่เหลือร้อยละ 65 ในขณะนั้นมีผู้ที่ขอร่วมดำเนินการ 2 ราย หนึ่งในนั้นคือ บริษัท เคเอสซี คอมเมอร์เชียล อินเทอร์เน็ต จำกัด ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ และได้กลายมาเป็นต้นแบบของการเปิดตัวธุรกิจ ISP อัก 16 รายในเวลาต่อมา

อีกรายหนึ่งคือ บริษัท อินเทอร์เน็ต ประเทศไทย เป็น ISP ที่มีความแตกต่างจากรายอื่นๆ เนื่องจาก กสท. เข้าไปถือหุ้นอยู่ร้อยละ 33 ในสัดส่วนเดียวกับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย หรือ ทศท. โดยที่เหลือร้อยละ 34 เป็นของบริษัท อินเทอร์เน็ต ประเทศไทย ทั้งนี้เพราะมีจุดเริ่มต้นจากโครงการศูนย์บริการอินเทอร์เน็ต สมัยที่ยังขึ้นอยู่กับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ NECTEC ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของภาครัฐ

■ ภายหลังการเริ่มต้นของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต 2 รายแรก ได้มีผู้มาเสนอขอเปิดให้บริการเพิ่มมากขึ้น แต่จำนวนผู้ใช้บริการยังคงจำกัดขอบเขตเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนอกจากความนิยมที่ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควรแล้ว ยังเป็นเพราะการขยายพื้นที่บริการไปยังจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาค เป็นเรื่องที่ต้องใช้เงินลงทุนค่อนข้างสูง

แม้จำนวนผู้ให้บริการที่มีอยู่ขณะนั้นนับว่ามากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านอื่นๆ ที่มี ISP เพียง 1-3 รายเท่านั้น แต่ด้วยเหตุที่ยังมีบริษัทเอกชนอีกหลายราย ประสงค์จะเข้าสู่ธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตเช่นกัน ขณะที่ กสท. ก็เล็งเห็นถึงประโยชน์ในการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ใช้บริการได้มากขึ้น จึงมีการอนุญาตให้เปิด ISP รายต่อๆ มาก่อนจะมาหยุดลงที่จำนวน 18 ราย

สาเหตุที่ไม่มีการเพิ่มผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต รายใหม่มากไปกว่านั้น นอกจากเป็นไปตามข้อบังคับของพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ฯ พ.ศ. 2543 ที่ กสท. ไม่สามารถให้สิทธิเอกชนในการให้บริการ โทรคมนาคมใดๆ ได้แล้ว ยังเป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจกำลังอยู่ในช่วงขาลง อันเป็นเหตุให้ ISP หลายรายกลับต้องมีการเปลี่ยนมือผู้ถือหุ้นในส่วนของภาคเอกชน เพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้ด้วยซ้ำ

ถึงแม้ กสท. จะถือหุ้นอยู่ใน ISP ทุกบริษัท เป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 30 ต่อแห่ง แต่ กสท. มิได้แทรกแซงการบริหารธุรกิจของบริษัทเหล่านั้นแต่อย่างใด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวสูงสุดในการแข่งขัน ยกเว้นแต่ในเรื่องการปฏิบัติตัวให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายบ้านเมืองอย่างเคร่งครัด ซึ่ง กสท. มีหน้าที่ต้องดูแล ทั้งในฐานะผู้กำกับนโยบายของธุรกิจ และผู้กำกับดูแลเครือข่ายโทรคมนาคม

- เมื่อความนิยมในการใช้อินเทอร์เน็ตขยายตัวมากขึ้น ทั้งๆ ที่ กสท. เป็นเจ้าของสิทธิการให้บริการอินเทอร์เน็ตตามกฎหมาย และเป็นผู้ถือหุ้นรายสำคัญของบริษัทผู้ให้บริการต่างๆ ราย กลับต้องเผชิญกับการละเมิดกฎหมายของเอกชนที่มีความรับผิดชอบน้อย บางรายพยายามหาช่องทางลวงล่าสิทธิการให้บริการสื่อสารทางเสียงระหว่างประเทศ ซึ่งเกินกว่าสิทธิของตนที่ได้รับจาก กสท. อยู่เนืองๆ

กสท. ก็ว่ ๆ ที่เป็นเจ้าของสิทธิการให้บริการอินเทอร์เน็ตตามกฎหมาย และเป็นผู้ถือหุ้นรายสำคัญของ ISP ทุกราย กลับต้องเผชิญกับการละเมิดกฎหมาย ในการลวงล่าสิทธิการให้บริการสื่อสารทางเสียงระหว่างประเทศ ซึ่งเกินกว่าสิทธิของตนที่ได้รับจาก กสท. อยู่เนืองๆ

มิใช่ที่ กสท. พยายามใช้แนวทางผ่อนปรน เพราะเห็นเป็นผู้ร่วมลงทุนด้วยกัน ตลอดจนเอื้ออำนวยประโยชน์ด้วยการลดต้นทุนค่าเช่าวงจรต่างประเทศให้อัตราที่ต่ำกว่าผู้เช่าทั่วไปค่อนข้างมากก็ตาม แต่ กสท. ยังคงเป็นเป้าโจมตีจากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหลายราย ที่มักกล่าวอ้างว่า ต้นทุนจากค่าเช่าวงจรต่างประเทศของ กสท. สูงเกินกว่าที่จะทำให้แข่งขันได้ในตลาด

การปรับลดอัตราค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศ ลงถึงร้อยละ 25 รวมทั้งการยกเลิกเพดานขั้นต่ำของอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ต ของ กสท. เป็นกุญแจสำคัญที่ผลักดันให้เกิดกระแสการแข่งขันด้านราคาค่าบริการอย่างมากมายในระยะหลัง จากอัตราค่าบริการอินเทอร์เน็ตที่เคยสูงถึงชั่วโมงละ 60 บาท ลดเหลือไม่ถึงสิบบาทต่อชั่วโมงในเวลานี้ ยังไม่นับรวมระดับราคาที่ลดต่ำลงไปกว่านั้นในลักษณะของการเลือกใช้บริการตามเวลา หรือ Time Zone อีกด้วย

กสท. ในบทบาทของผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศยังได้เปิดทางเลือกที่มีราคาประหยัดให้แก่ ISP ด้วย โดยจัดสร้างเครือข่ายชุมสายอินเทอร์เน็ต (Thailand Internet Exchange) ขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ประกอบด้วยเครือข่ายระหว่างประเทศ (IIG: International Internet Gateway) และเครือข่ายในประเทศ (National Internet Exchange) ซึ่งเชื่อมโยงไปยังสหรัฐอเมริกา และประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก 7 ประเทศ รวมขนาดวงจร 202 Mbps (ปลายปี 2544)

ถึงกระนั้น ภาวะการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับแนวทางการบริหารด้านการตลาดของธุรกิจอินเทอร์เน็ต ประเภทที่มักอ้างถึงความจำเป็นในการลงทุนกับช่องสัญญาณวงจรสูงเกินความจำเป็น เพื่อให้มีจุดแข่งขันในตลาด ได้กลายมาเป็นสาเหตุของความยากลำบากในการดำเนินธุรกิจให้ได้ผลกำไร ซึ่งก็หมายถึง กสท. เอง ในฐานะผู้ร่วมทุนทางธุรกิจ พลอยได้รับผลกระทบจากผลประกอบการที่ปราศจากกำไรไปแล้วปีแล้วปีเล่าไปด้วย

อาจไม่มีใครทราบมากนักว่า ในจำนวนผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ทั้ง 18 ราย มีอยู่เพียงบริษัทเดียวเท่านั้นที่สามารถให้ผลกำไรอย่างสม่ำเสมอแก่ กสท. ทุกปี ทั้งๆ ที่มีสถานภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ และต้องรับภาระต้นทุนค่าเช่าใช้วงจรระหว่างประเทศจาก กสท. ในอัตราเดียวกับคู่แข่งรายอื่นๆ เช่นกัน

แต่ กสท. ก็ยังคงตกเป็นจำเลยของ ISP อยู่เสมอในการอ้างถึงเหตุผลที่ไม่สามารถจะขยายจำนวนลูกค้าให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดได้เหมือนกับประเทศอื่นๆ หรือแม้กระทั่งตั้งเป็นเงื่อนไขว่าการให้บริการอินเทอร์เน็ตฟรี จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ กสท. ปรับลดค่าเช่าวงจรไปต่างประเทศให้น้อยกว่าที่เป็นอยู่ หรือไม่ก็ให้ปลอดจากค่าเช่าวงจรระหว่างประเทศไปเลยก็มี

■ อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย อันที่จริงไม่ได้น้อยไปกว่าประเทศอื่นๆ มากนัก โดยเฉพาะในช่วง 2 ปีแรกของการเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ มีจำนวนผู้ใช้บริการเพิ่มสูงขึ้นอย่างเห็นได้ชัด แต่ต้องเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 เสียก่อน แต่ถึงกระนั้นยังคงมีการขยายตัวสูงขึ้น ในระดับที่ชะลอตัวลงเรื่อยมา แม้กระทั่งหลังภาวะฟองสบู่แตกของบรรดาระบบธุรกิจดอทคอม ในประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วง 2-3 ปีมานี้ก็ตาม

ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของไทยที่เพิ่มจำนวนสูงเกินหลักล้าน มาจนถึงตัวเลขประมาณ 3 ล้านคนเท่าที่มีการประเมินกันล่าสุดในปัจจุบัน ยังนับว่าน้อยมากเมื่อคำนึงถึงสัดส่วนร้อยละ 20 ของประชากรทั่วประเทศ ในขณะที่ประเทศซึ่งมีประสบการณ์ความนิยมอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นอย่างพุ่งพรวดมาแล้ว สัดส่วนดังกล่าวสูงถึงเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งประเทศแทบทั้งสิ้น

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้การใช้อินเทอร์เน็ตสามารถขยายตัวได้อย่างรวดเร็วสำหรับประเทศไทยนั้น ยังต้องอาศัยการพัฒนาด้านเนื้อหาข้อมูลต่างๆ ที่เป็นของคนไทยให้มากขึ้นอย่างเพียงพอด้วยการขยายตัวของเว็บไซต์ไทยที่มีมากขึ้นในระยะหลัง กอปรกับราคาที่ถูกลงของอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ และอุปกรณ์เครือข่ายต่างๆ มีส่วนอย่างมากในเรื่องนี้ มิหนำซ้ำยังส่งผลให้ปริมาณทราฟฟิกของอินเทอร์เน็ตหมุนเวียนอยู่ภายในประเทศมากขึ้น

แนวโน้มการใช้อินเทอร์เน็ตในไทย มีโอกาสก้าวกระโดดอย่างพุ่งพรวดดังที่เรียกกันว่า **sky rocket** จนไปถึงจำนวนสิบล้านคนขึ้นไปในอนาคตอันใกล้ เลกเช่นประเทศอื่นๆ ที่ผ่านพ้นระยะนั้นมาแล้ว ถ้าหากได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังของภาครัฐ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในด้านการศึกษาลงไปถึงระดับรากหญ้าของสังคม

■ กสท. ได้ให้การสนับสนุนบริการอินเทอร์เน็ตในด้านการศึกษามาตั้งแต่ต้น ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนโครงการ SchoolNet ของ NECTEC ด้วยวงจรระหว่างประเทศที่เริ่มต้นจากขนาด 512 Kbps ในช่วงแรก มาจนเป็น 1.5 Mbps ในปี 2544 การให้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะฟรี สำหรับนักเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนตามภูมิภาคทั่วประเทศ ไปจนถึงการลดค่าเช่าใช้บริการวงจรระหว่างประเทศแก่สถาบันการศึกษา ถึงร้อยละ 30 รวมทั้งลดให้แก่หน่วยราชการต่างๆ

เป็นไปได้ว่า กสท. ไตรคมนาคม อาจเลือกที่จะคงสภาพภาพการร่วมทุนกับ ISP บางรายต่อไป โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา พร้อมทั้งสถานะทางธุรกิจที่มั่นคง และมีอนาคตของ ISP ที่มีอยู่เป็นรายๆ ไป

ในส่วนของการขยายอินเทอร์เน็ตภาคราชการ กสท. ยังได้เข้าไปสนับสนุนเครือข่ายด้านการศึกษา Uninet ของทบวงมหาวิทยาลัย รวมทั้งเครือข่าย Khonthai.com ของกรมการปกครอง ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับคนไทยทั่วประเทศ อาทิ ทะเบียนราษฎร์ บริการต่างๆ เพื่อประชาชน

ส่วนบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะที่ใช้บัตร CATNET CARD ซึ่งริเริ่มนำไปใช้ระหว่างที่ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 13 เมื่อปลายปี 2541 เป็นการนำร่องในพื้นที่ กทม. และจังหวัดต่างๆ รวม 10 จังหวัด ได้ขยายมาเป็นโครงการอินเทอร์เน็ตสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 เพื่อแพร่กระจายการให้บริการอินเทอร์เน็ต ลงไปสู่ทั่วทุกอำเภอของประเทศ

ปัจจุบัน การติดตั้งอินเทอร์เน็ตสาธารณะในโครงการดังกล่าว รวม 900 กว่าเครื่อง ในทุกอำเภออย่างน้อยอำเภอละ 1 เครื่อง ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ในจำนวนนั้นส่วนใหญ่ให้บริการอยู่ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ หรือสำนักงานบริการโทรคมนาคมของ กสท. ในส่วนภูมิภาค และบางส่วนติดตั้งอยู่ตามโรงเรียน สถานศึกษา โรงพยาบาล และห้องสมุดต่างๆ ในท้องถิ่น

- บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ ยังได้พัฒนาไปสู่รูปแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในเขตเมืองมากขึ้นตั้งแต่ต้นปี 2545 เป็นต้นมา

กสท. ทำข้อตกลงให้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะในร้านค้าเครือข่ายของบริษัท บางจากปิโตรเลียมจำกัด (มหาชน) โดยเริ่มทดลองเปิดจุดให้บริการในร้านสะดวกซื้อไปจาก 5 แห่ง ในระยะแรก ก่อนจะมีการขยายไปยังสาขาอื่นๆ ต่อไป ทั้งที่ร้านใบจากซึ่งเปิดใหม่ และร้านเลมอนกรีน ที่มีอยู่แล้วตามสถานีบริการน้ำมัน และปั้มน้ำมันบางจาก ในเขตกทม. และปริมณฑล และจังหวัดใหญ่ๆ

แม้จะมีต้นทุนการให้บริการอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง แต่เพื่อขยายการใช้บริการอินเทอร์เน็ตให้แพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้น กสท. จึงกำหนดค่าบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ ในอัตราที่ค่อนข้างถูก เมื่อเทียบกับราคาตลาด คือ นาทีแรก 3 บาท นาทีต่อไป นาทีละ 12 สตางค์ หรือเพียง 10 บาท ต่อชั่วโมงเท่านั้น

นอกจากภารกิจในการขยายโครงสร้างพื้นฐานด้านบริการอินเทอร์เน็ต ให้เข้าถึงประชาชนทั่วประเทศแล้ว กสท. ยังมีบทบาทสำคัญช่วยผลักดันให้การทำธุรกรรมบนอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเป็นรูปเป็นร่างชัดเจนขึ้น แม้จะยังติดขัดในด้านกฎหมายรองรับอยู่ในขณะนี้ก็ตาม

การสนับสนุนของ กสท. ในการเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ต เข้ากับเครือข่าย EDI (Electronic Data Interchange) ซึ่งกรมศุลกากรเริ่มนำมาใช้เมื่อปี 2542 เป็นหนึ่งในความพยายามที่จะปูพื้นฐานของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Commerce ให้สามารถพัฒนาเติบโตต่อไปได้

■ ในอนาคตอันใกล้ ธุรกิจร่วมกับ ISP ทั้ง 18 รายของ กสท. จะต้องปรับเปลี่ยนไปตามเงื่อนไขของกฎเกณฑ์การแปรสัญญาโทรคมนาคม ที่ยังหาข้อยุติไม่ได้ในขณะนี้เช่นเดียวกัน แต่ทั้งนี้ กสท. โทรคมนาคมมีแนวทางที่จะขายหุ้นคืนให้แก่ ISP แต่ละราย ภายใต้บรรทัดฐานเดียวกันของมูลค่าหุ้นที่สมเหตุสมผล และสอดคล้องกับความเป็นจริงของธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน

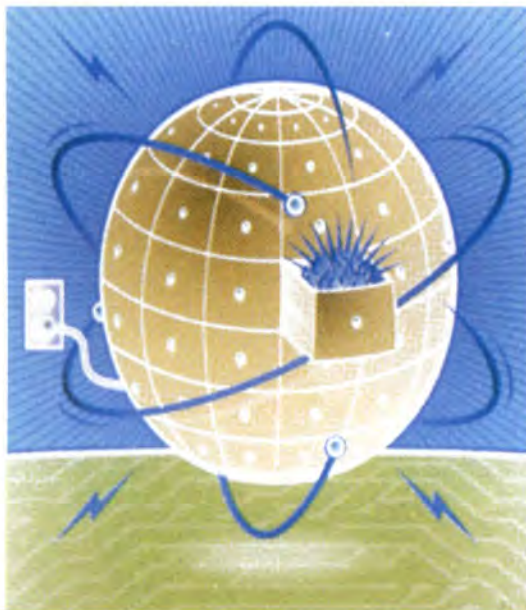
เป็นไปได้ว่า กสท. โทรคมนาคม อาจเลือกที่จะคงสถานภาพการร่วมกับ ISP บางรายต่อไป โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานในช่วงที่ผ่านมา พร้อมทั้งสถานะทางธุรกิจที่มั่นคง และมีขนาดของ ISP ที่มีอยู่เป็นรายๆ ไป

ในระยะยาว กสท. โทรคมนาคม จะสืบบทบาทเสมือนหนึ่งใน ISP ในตลาดเสรีโทรคมนาคม ที่มีจุดแข็งแกร่งทั้งในด้านความพร้อมของโครงข่ายภายในประเทศ และเชื่อมต่อระหว่างประเทศ พร้อมด้วยพันธมิตรธุรกิจที่มีประสบการณ์ และความชำนาญในการให้บริการอินเทอร์เน็ตอย่างซ้ำของไม่เท่ากับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ องค์กร หรือผู้ให้บริการทั่วไป

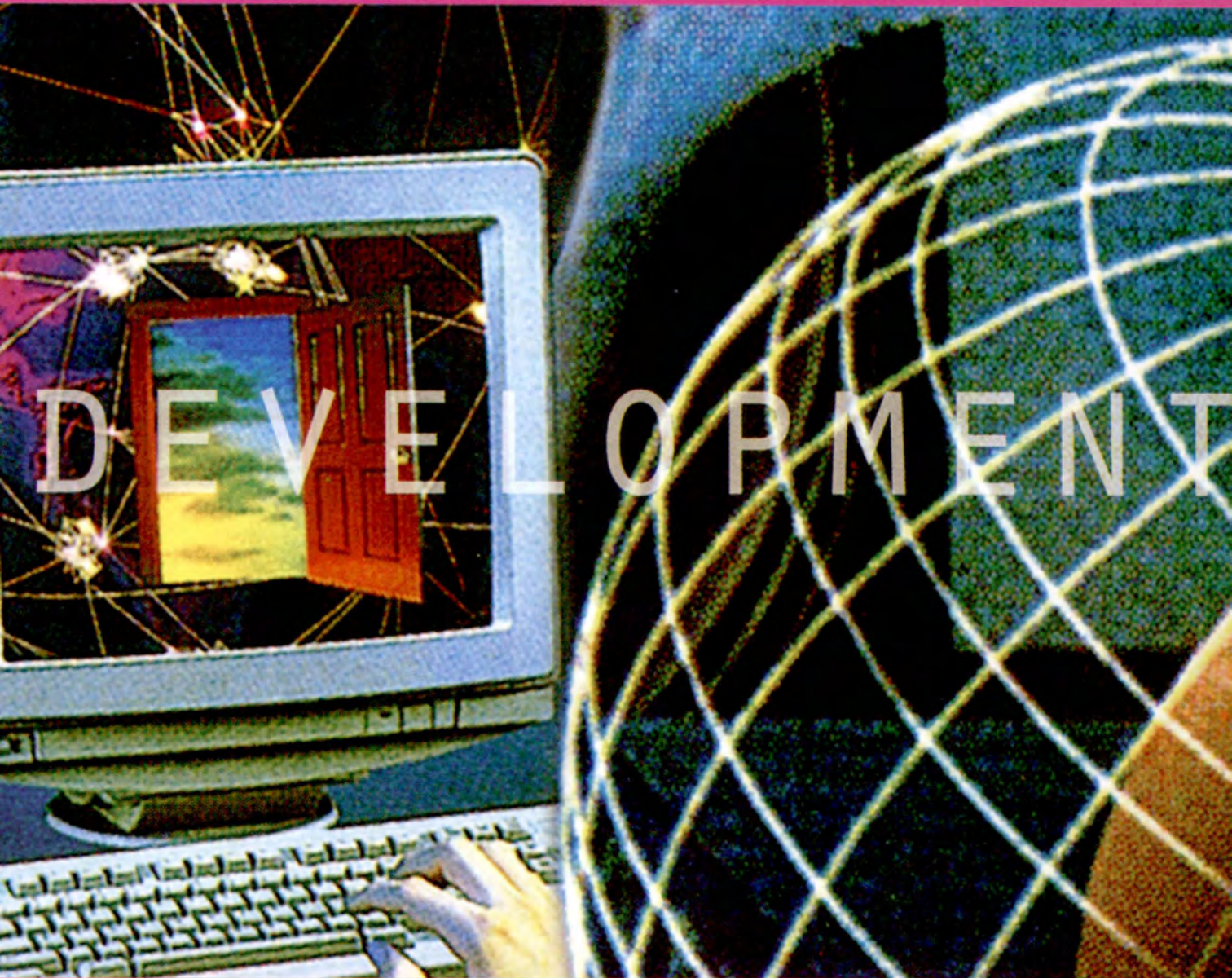
ขณะเดียวกัน การให้บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ ยังจะขยายขอบข่ายพื้นที่ให้บริการ ออกไปสู่จุดบริการที่แข่งขันได้มากขึ้นเรื่อยๆ ทั่วทุกอาณาบริเวณทั้งในเขตเมือง ส่วนภูมิภาค รวมไปถึงพื้นที่ตามชนบทอันห่างไกล ซึ่งถือเป็นบริการแก่สาธารณะตามปณิธานที่ กสท. ยึดมั่นเสมอมา

ส่วนในเชิงธุรกิจนั้น Internet Data Center (IDC) หรือศูนย์ให้บริการข้อมูลอินเทอร์เน็ต จะเป็นอีกบริการหนึ่งที่เปิดตัวในเร็วๆ นี้ บน อาคารโทรคมนาคม 30 ชั้น ณ กสท. บางรัก เพื่อให้เป็นศูนย์รวมการให้บริการด้านระบบ และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน แก่ลูกค้าที่ต้องการใช้บริการ เชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งในระดับ องค์กรธุรกิจ จนถึง ISP ต่างๆ

ระบบและอุปกรณ์อินเทอร์เน็ตสมัยของการให้บริการ Web Hosting ซึ่งติดตั้งอยู่ในเนื้อที่ประมาณ 1,000 ตารางเมตร ภายใต้การจัดระบบความปลอดภัยที่เข้มงวดรัดกุม และระบบสำรองข้อมูลที่มีความมั่นคงสูง มีขนาดความจุข้อมูลได้ถึงหลักเทราไบท์ รวมทั้งการสำรองระบบต่างๆ อย่างเพียงพอ ยังจะเป็นหลักประกันอันแข็งแกร่งที่เชื่อถือได้ ในการขยายธุรกิจหลักด้านสื่อสารอินเทอร์เน็ตในภายภาคหน้า

นับจากนี้ กสท. โทรคมนาคม ต้องเลือกเส้นทางเดินของตัวเอง บนถนนสายผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในอากาศ ที่มีความแข็งแกร่ง ทั้งเครือข่ายภายใน และภายนอกประเทศ ตลอดจนพันธมิตรธุรกิจ ที่มากประสบการณ์ และความชำนาญในการให้บริการ

DEVELOPMENT

พลังแห่งการพัฒนาที่ไม่หยุดนิ่ง

DATA NETWORK

พลังแห่งการพัฒนานาที่ไม่หยุดนิ่ง

ตำนานการสื่อสารข้อมูลยุคใหม่ในไทย อาจถึงกันที่รหัสมอสส์ ส่งผ่านทางสายโทรเลข แต่เทเล็กซ์ คือจุดพลิกผันสำคัญที่ผู้คนในวงการธุรกิจ และข่าวสารยังคงจำมีรู้สึก ถึงศักยภาพการใช้งาน เมื่อวันวาน มาวันนี้..เครือข่ายสื่อสารข้อมูลล้ำยุค กันทุกเทคโนโลยีของโลกที่ไม่หยุดนิ่งของ กสท. ยังเป็นคำตอบแก่ทุกทางเลือกของผู้ใช้บริการ

■ ภาพสะท้อนความนิยมที่แพร่ขยายอย่างรวดเร็วของผู้ใช้บริการที่มีต่อบริการเทเล็กซ์กว่าสองทศวรรษก่อน ยังเด่นชัดในความทรงจำ สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการหลายคนในครั้งกระนั้น ซึ่งต้องออกไปเดินสาย และติดตั้งเครื่องเทเล็กซ์ให้แก่ลูกค้าตามสำนักงานต่างๆ ไม่เว้นแต่ละวัน ขณะที่รายชื่อผู้ขึ้นทะเบียนหรือใช้บริการเพิ่มเข้ามาอยู่ไม่ขาดสายเช่นกัน

บริการเทเล็กซ์ (Telex) กลายมาเป็นช่องทางใหม่สำหรับการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ ของผู้ใช้บริการกลุ่มธุรกิจนำเข้า ส่งออก บริษัทที่เป็นสาขาของต่างประเทศ ไปจนถึงบรรดาสื่อมวลชน และสำนักข่าวต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการรับส่งข้อมูลข่าวสารเป็นกิจวัตรประจำวัน แทนที่โทรเลขและโทรพิมพ์ เพราะให้ทั้งความสะดวก และความเร็วในการรับส่งข้อมูลได้โดยตรงระหว่างต้นทางและปลายทาง ในลักษณะเดียวกับการกดรหัสประเทศ และรหัสเมืองไปต่างประเทศ

ระดับอัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้ใช้บริการเทเล็กซ์ สูงขึ้นเกือบเป็นเส้นตรงบนแผนภูมิในช่วงเวลา 4-5 ปีติดต่อกัน จนผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคธุรกิจเพิ่มจำนวนเป็นเกือบหมื่นราย การติดตั้งเครื่องเทเล็กซ์ยังได้ขยายจากเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ออกไปสู่ภูมิภาคทุกจังหวัด โดยเฉพาะจำนวนที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของสาขาธนาคารพาณิชย์ทั่วประเทศ

ปริมาณโทรฟักทางเทเล็กซ์ระหว่างประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในเวลานั้น ก่อให้เกิดความคับคั่งของการใช้บริการ โดยเฉพาะช่วงเร่งรัดทางธุรกิจระหว่างวัน จึงเป็นที่มาของการติดตั้งชุมสายย่อยที่เรียกว่า TeleBox เมื่อปี 2525 เพื่อทำหน้าที่รับเข้าและส่งต่อ (Store & Forward) ข้อมูลข่าวสารของลูกค้า ซึ่งช่วยแก้ปัญหาการต่อไม่ติดและบรรเทาความหนาแน่นของโทรฟักได้อย่างมาก

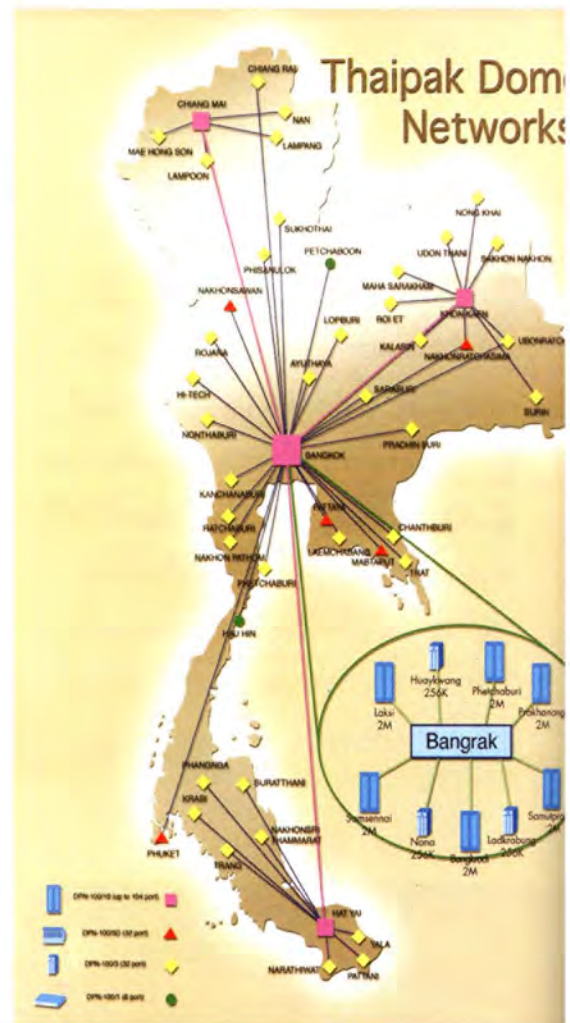
หากทว่าการเกิดขึ้นของโทรสาร (Fascimile) หรือแฟกซ์ (Fax) ในเวลาต่อมา กลับกลายเป็นจุดเริ่มต้นความนิยมที่ตกต่ำลงของบริการเทเล็กซ์ ในฐานะช่องทางใหม่ที่เพิ่มความสะดวกในการใช้งานยิ่งขึ้นไปอีก ไม่ว่าจะเป็นการส่งข้อความได้เหมือนต้นฉบับ ความรวดเร็วและค่าใช้จ่ายบริการที่ประหยัดกว่า แม้กระนั้น เทเล็กซ์ยังคงเป็นช่องทางสื่อสารสำรองของลูกค้าจำนวนหนึ่งในระยะแรก

อัตราการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของผู้ใช้บริการเทเล็กซ์ สูงขึ้นเกือบเป็นเส้นตรงบนแผนภูมิในช่วงเวลา 4-5 ปีติดต่อกัน จนผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคธุรกิจเพิ่มจำนวนเป็นเกือบหมื่นราย การติดตั้งเครื่องเทเล็กซ์ยังได้ขยายจากเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ออกไปสู่ภูมิภาคทุกจังหวัด

แต่ขณะที่เครื่องโทรสารยังเป็นอุปกรณ์สื่อสารที่มีราคาค่อนข้างสูง กสท. ก็มีบริการโทรสารในประเทศและระหว่างประเทศ ไว้บริการลูกค้าที่ยังไม่มีเครื่องโทรสารมาเลือกใช้ได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ และสำนักงานบริการโทรคมนาคมสาขา ในหลายๆ จุดทั่วประเทศด้วยเช่นกัน

■ กสท. ยังคงพัฒนาความก้าวหน้าของเครือข่ายสื่อสารข้อมูล ให้ทันกับกระแสเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปิดช่องทางสื่อสารใหม่ผ่านทางคอมพิวเตอร์ ด้วยเครือข่ายสื่อสารข้อมูลแบบ Packet Switching บนมาตรฐาน X.25 ในชื่อบริการเครือข่ายไทยแพ็ค (THAIPAK) ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทางธุรกิจยุคใหม่ ที่สามารถรับส่งข้อมูลระหว่างจุดต่อจุดได้ ทั้งในและต่างประเทศ

เครือข่ายไทยแพ็ค ให้บริการรับส่งข้อมูลด้วยความเร็วหลายระดับ เหมาะกับการใช้งานในกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ หรือประเภทธุรกิจที่ต้องรับส่งข้อมูลข่าวสารจำนวนมากอยู่เป็นประจำ ขณะที่ธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งผู้ใช้บริการทั่วไป มักเลือกใช้การสื่อสารทางแพคเกจมากกว่า

การเกิดขึ้นของโทรสาร หรือแฟกซ์ (Fax) ในเวลาต่อมา กลายเป็นจุดเริ่มต้นความนิยมที่ตกต่ำลงของบริการเทเล็กซ์ ในฐานะช่องทางใหม่ที่เพิ่มความสะดวกในการใช้งานยิ่งขึ้นไปอีก ไม่ว่าจะเป็นการส่งข้อความได้เหมือนต้นฉบับ ความรวดเร็ว และค่าใช้จ่ายที่ประหยัดกว่า

ขีดความสามารถเครือข่ายไทยแพ็ค รองรับได้ทุกมาตรฐานสื่อสารข้อมูล ทั้งโปรโตคอล X.25, X.28, X.32 เป็นต้น โดยมีจุดเชื่อมโยงการรับส่งข้อมูล (Node) มากกว่า 40 แห่งทั่วประเทศ ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการได้มากกว่าระบบสื่อสารข้อมูลบนเครือข่ายอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการนำเทคโนโลยี Frame Relay เข้ามาเสริมศักยภาพการให้บริการเพิ่มขึ้นด้วยในระยะหลัง

แม้ระบบการรับส่งจะเป็นที่ละแวกเกิด ในลักษณะเดียวกับ Packet Switching แต่ข้อดีของเฟรมรีเลย์ ในชื่อบริการ FrameLink ก็คือ สามารถรักษาระดับความเร็วของการส่งผ่านข้อมูลให้คงที่ได้อย่างสม่ำเสมอ

■ เส้นทางพัฒนาเครือข่าย และบริการสื่อสาร ข้อมูลของ กสท. ยังทอดยาวต่อมาจนถึงมาตรฐาน ใหม่ X.400 ของระบบสื่อสารข้อมูล ที่กำหนดโดย สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือไอทียู ตั้งแต่ปี 2531 และได้รับการยอมรับให้มีการนำไป ใช้หลายๆ สาขาอุตสาหกรรมทั่วโลก โดย กสท. ได้ติดตั้งระบบชุมสาย X.400 MHS (Message Handling System) เพื่อรองรับการให้บริการรับส่ง ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่เน้นความรวดเร็ว ปลอดภัย และความถูกต้องแม่นยำของข้อมูลเป็นสำคัญ

นอกจากเป็นมาตรฐานบนเครือข่ายแบบ Packet Switched Network ที่ตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูลทุกขั้นตอน ตลอดเส้นทางจากผู้ส่งถึงปลายทางแล้ว ระบบรับส่ง ข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์มาตรฐานโลก X.400 MHS (Message Handling System) ที่ กสท. นำมาติดตั้งเป็นรายแรก และเพียงราย เดียวจนถึงปัจจุบัน ยังรองรับบริการแลกเปลี่ยนข้อมูลเอกสารทางธุรกิจในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ หรือ EDI (Electronic Data Interchange) ด้วย

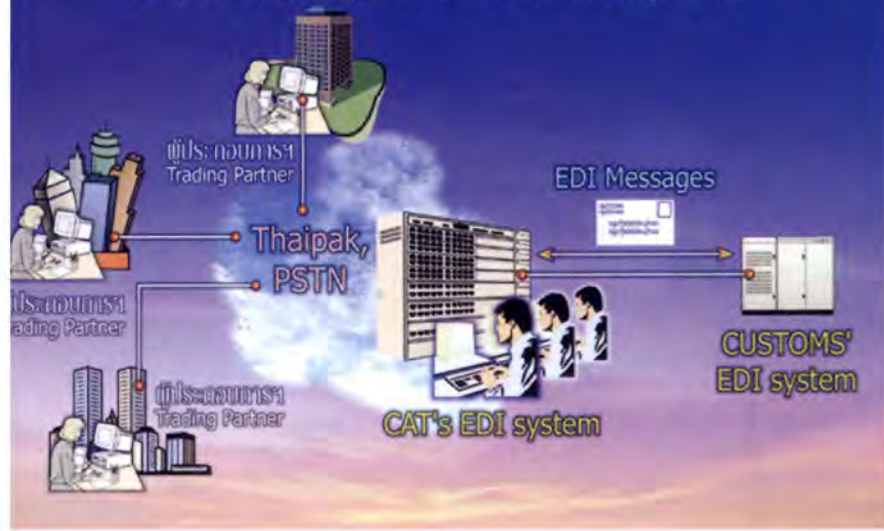
ระบบชุมสาย X.400 MHS ของ กสท. ซึ่งเป็น ชุมสายเกตเวย์ ภายใต้ชื่อการค้า CAT400 ให้ บริการ CAT400 - Email (Electronic Mail) ที่ได้ใช้ ประสิทธิภาพทุกอย่างของมาตรฐาน X.400 ทั้งใน ด้านความปลอดภัยและประสิทธิภาพการสื่อสาร ที่ผู้ใช้บริการสามารถตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลทุกขั้นตอนตลอดเส้นทางจากผู้ส่งถึงผู้รับ ระบบชุมสาย X.400 ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ เชื่อมต่อกับระบบอื่นได้อย่างอิสระ ตามความ สามารถของการเป็นระบบเปิด (Open System) ทำให้ระบบชุมสาย X.400 สามารถมี Gateways เพื่อเชื่อมต่อกับระบบอื่นๆ ที่มีใช้งานอยู่แล้ว เช่น Internet, Fax, Telex และ Telegraph

บริการ CAT400-EDI เป็นบริการอีกลักษณะ หนึ่งที่ให้บริการรับส่งข้อมูลทางธุรกิจที่มีรูปแบบ มาตรฐานสากล ระหว่างคอมพิวเตอร์ของคู่ค้า ทางธุรกิจ (Trading Partner) ทั้งภายในองค์กร และระหว่างคู่ค้าธุรกิจภายนอกองค์กร ไม่ว่าจะ เป็นในประเทศ หรือระหว่างประเทศ เอกสารทาง ธุรกิจที่มีการนำ EDI มาใช้อย่างแพร่หลาย มีตั้งแต่ เอกสารด้านพิธีการศุลกากร ใบสั่งซื้อ ใบรับ-ส่ง สินค้า หลักฐานการขนส่งสินค้า จนกระทั่งเอกสาร ทางการเงิน อาทิ Letter of Credit หรือ L/C เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีบริการ CAT400-PRMD หรือ X.400 Private Management Domain เพื่อให้ผู้ใช้ บริการที่มีการรับส่งข้อมูลมากๆ และมีกลุ่มผู้ใช้งาน หลายๆ กลุ่ม อาทิ บริษัท หรือองค์กรขนาดใหญ่ สามารถติดตั้งระบบเป็นของตนเอง เพื่อรับส่งข้อมูล และบริหารจัดการผู้ใช้ในกลุ่มของตนได้

ระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับกรมศุลกากร

ศักยภาพของ **CAT400-EDI** ไม่เพียงรับส่งข้อมูลระหว่างภาคธุรกิจกับภาครัฐบาล (Business-to-Government) เท่านั้น ในการเชื่อมข้อมูลทางธุรกิจระหว่างภาคธุรกิจด้วยกัน (Business-to-Business) ก็สามารถทำได้โดยสะดวก อาทิ ระหว่างผู้ค้ากับซัพพลายเออร์ หรือระหว่างสาขา กับสำนักงานใหญ่ของบริษัทหรือองค์กรที่มีเครือข่ายธุรกิจกว้างขวาง เป็นต้น

■ ในจำนวนบริการทั้ง 3 ลักษณะของ CAT400 นั้น บริการ EDI จัดว่ามีจุดแข็งทำให้มีความสามารถแข่งขันในตลาดที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการนำเข้า-ส่งออกค่อนข้างชัดเจน เนื่องจากเครือข่ายของ กสท. เป็นระบบเดียวกับเครือข่าย EDI ของกรมศุลกากร ทำให้ผู้ใช้บริการของ กสท. สามารถเชื่อมโยงข้อมูลเอกสารทางธุรกิจในการส่งออก-นำเข้าสินค้า กับกรมศุลกากรได้โดยตรง ช่วยลดทอนขั้นตอนและเวลาที่เสียไปกับการเดินเรื่องด้วยตนเองได้มากที่สุด

เมื่อเร็วๆ นี้ **CAT400-EDI** ยังได้ขยายขอบข่ายการให้บริการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ไปยังเครือข่ายทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ด้วย ในบริการที่เรียกว่า Financial EDI (F-EDI) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการที่อยู่ในธุรกิจส่งออก-นำเข้า ในการเสียภาษี หรือชำระเงินผ่านธนาคารได้โดยตรงทางออนไลน์ โดยเริ่มทดลองใช้กับธนาคารพาณิชย์ 2 แห่ง

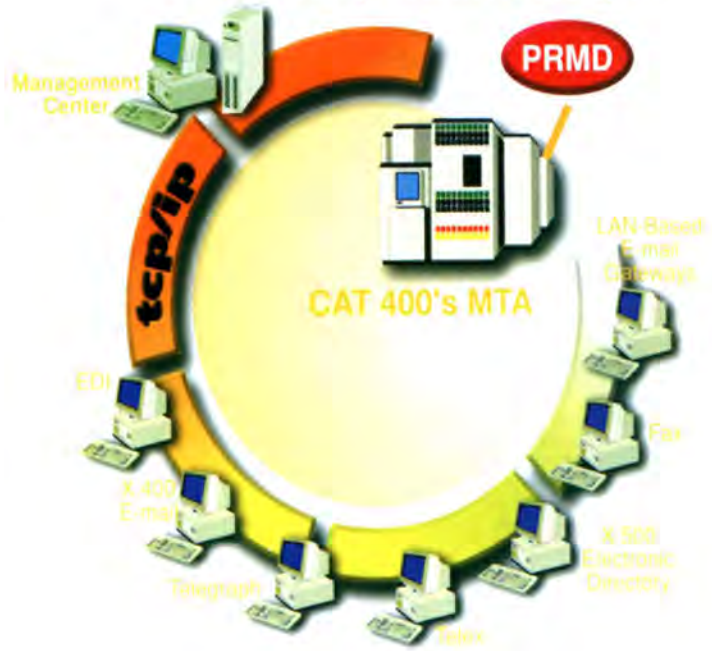
ปัจจุบันนอกจากใช้ในงานพิธีการศุลกากรกับกรมศุลกากรแล้ว **CAT400-EDI** ยังเชื่อมต่อการทำเรือแห่งประเทศไทยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชย์นาวี (สพว.) เพื่อให้บริการ EDI Manifest สำหรับการเดินเอกสารบัญชีสินค้าทางเรือของธุรกิจขนส่งระหว่างประเทศอีกด้วย

กสท. ยังอยู่ระหว่างการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนหรือบีโอไอ สมาคมนักลงทุน เพื่อพิจารณนำระบบ EDI มาใช้ในการขออนุมัติจัดตั้งบัญชีวัตถุดิบ เช่นเดียวกับการติดต่อกับกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในการนำระบบ EDI มาให้บริการแก่ผู้ส่งออก เช่น หนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า และใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกสินค้า และสิ่งทอ

บริการ EDI บน **CAT400** จึงนับเป็นหนึ่งในช่องทางสำคัญของระบบอี-คอมเมิร์ซแห่งโลกการค้ายุคใหม่ที่กำลังกล่าวขวัญถึงการเชื่อมโยงข้อมูลทั้งในแบบธุรกิจกับธุรกิจ (B-to-B) หรือธุรกิจกับผู้บริโภค (B-to-C) ไปกระทั่งระหว่างผู้บริโภคด้วยกัน (C-to-C)

■ ด้วยบทบาทของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมไปทั่วทั้งโลก จนดูเหมือนจะกลายเป็นเครือข่ายหลักของการสื่อสารข้อมูลยุคปัจจุบัน และอนาคต กสท. จึงได้พัฒนาการให้บริการ EDI ให้สามารถเชื่อมโยงการเรียกเข้าทางอินเทอร์เน็ตได้ด้วย และเพื่อรองรับการให้บริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กสท. กำลังอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบการให้บริการ WEB EDI เพื่อให้บริการ EDI สำหรับการดำเนินพิธีการศุลกากรในธุรกิจนำเข้า-ส่งออก อีกทั้งกำลังดำเนินการจัดซื้อระบบสำหรับการให้บริการ EDI over Internet เพื่อรองรับการให้บริการ EDI บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเต็มรูปแบบ

แม้ทุกวันนี้รายได้จากบริการ EDI อยู่ในเกณฑ์ไม่สูงนัก เนื่องจากยังให้บริการอยู่เฉพาะกลุ่มธุรกิจ แต่โดยภาพรวมของธุรกิจสื่อสารข้อมูล นับเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้แก่ กสท. มาเป็นอันดับสองรองจากบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะรายได้ที่มาจากบริการตรวจสอบข้อมูลความเร็วสูง ซึ่งแพร่หลายอยู่ในกลุ่มลูกค้าประเภทธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม มาตรฐานของ X.400 ซึ่งถือเป็นเครือข่ายระดับโลก ที่ยังมีใช้และเชื่อมโยงอยู่กับผู้ให้บริการรายหลักของประเทศสำคัญๆ ในปัจจุบัน เช่น British Telecom (BT), MCI, Singapore Telecom, ATI Japan เป็นต้น ยังมีข้อได้เปรียบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในด้านความปลอดภัย และความเชื่อถือได้ ในการรับส่งข้อมูลที่เหนือกว่าช่องทางสื่อสารบนเว็บค่อนข้างมาก

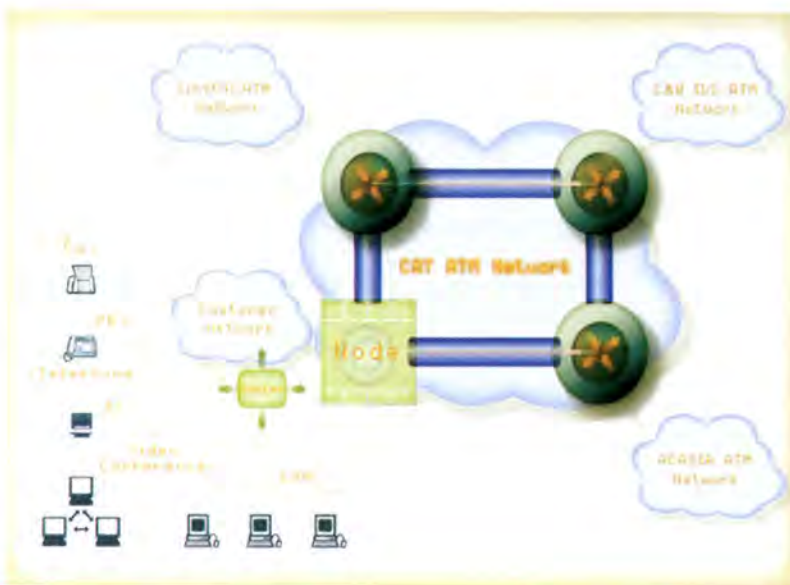
ไม่แต่เพียง EDI เท่านั้น ข้อมูลอื่นๆ ในรูปแบบมัลติมีเดีย ทั้งข้อความ เสียง กราฟฟิก ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหว ก็สามารถรับส่งบนระบบ X.400 พร้อมๆ กับข้อมูล EDI ได้เช่นกัน

นอกจากการตอบสนองความต้องการของตลาดด้วยการปรับปรุงระบบให้ลูกค้าสามารถต่อเชื่อมจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้แล้ว การพัฒนาระบบการให้บริการ WEB EDI และ EDI over Internet จะรองรับแผนการขยายกลุ่มลูกค้าเป้าหมายทั้งภาคเอกชนและภาครัฐออกไปอีก เช่น การนำไปใช้กับธุรกรรมของอุตสาหกรรมยานยนต์ สถานพยาบาล ร้านค้าปลีกแบบแฟรนไชส์ และการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล ทั้งกรมสรรพากร และสรรพสามิต เป็นต้น

■ แม้ทุกวันนี้รายได้จากบริการ EDI อยู่ในเกณฑ์ไม่สูงนัก เนื่องจากยังให้บริการอยู่เฉพาะในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า-ส่งออก ซึ่งเป็นส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับเป้าหมายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความจำเป็นจะต้องนำการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มาอำนวยความสะดวกต่อการดำเนินธุรกิจ แต่โดยภาพรวมของธุรกิจสื่อสารข้อมูลนับเป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้แก่ กสท. มาเป็นอันดับสองรองจากบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะรายได้ที่มาจากบริการวงจรข้อมูลความเร็วสูง ซึ่งแพร่หลายอยู่ในกลุ่มลูกค้าประเภทธุรกิจ

ทิศทางของแนวโน้มเทคโนโลยีสื่อสารข้อมูลในปัจจุบัน แม้จะให้คำตอบอยู่หลายๆ ว่าในที่สุดแล้วเครือข่าย X.400 คงจะไม่มีการพัฒนาไปไกลกว่าที่เป็นอยู่ แต่บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือ EDI จะยังคงเดินทางต่อไป โดยจะพัฒนาไปสู่การใช้งานบนโลกอินเทอร์เน็ตแทนในลักษณะของ Web EDI ที่รองรับบริการอีคอมเมิร์ซ ได้ทุกรูปแบบ

ภารกิจที่รอคอยอยู่บนทางข้างหน้า ในการพัฒนาธุรกิจสื่อสารข้อมูลให้รวดเร็วยิ่งกว่าเดิมของ กสท. โทรคมนาคม หลังแปรสภาพ กสท. แล้ว จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการรู้เท่าทันเทคโนโลยีของโลกเท่านั้น หากยังรวมถึงการรู้จักคิดค้น และเปิดตัวบริการใหม่ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างทันที่ทันที่อีกด้วย

บริการสื่อสารข้อมูล ยังมีช่องทางขยายตัวทางธุรกิจได้อีกมากในวันข้างหน้า ภายใต้แนวโน้มที่เครือข่ายสื่อสารโทรคมนาคมของโลก นับวันจะรวมเป็นหนึ่งเกี่ยวกับเครือข่ายสื่อสารข้อมูลหลัก โดยเฉพาะบนอินเทอร์เน็ต เสมือนหนึ่งกำทาบต่อการปรับตัวอย่างทันการณ์ ของ กสท. โทรคมนาคม ที่กำลังจะมาถึง

THAIPAK

บริการสื่อสารข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ผ่านชุมสาย Packet Switching รับส่งข้อมูลได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และรวดเร็ว เอื้อต่ออุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคมต่างชนิด ทั้งอัตราความเร็ว (300 bps.-256 Kbps.) และมาตรฐาน(Protocol X.25, X.28, X32) ให้ติดต่อได้มากกว่า 1 จุดหมายปลายทาง โดยไม่ต้องติดตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติม

CAT 400 EDI

บริการแลกเปลี่ยนข้อมูลเอกสารทางธุรกิจ ที่มีรูปแบบมาตรฐานสากลระหว่างคอมพิวเตอร์ของลูกค้าทางธุรกิจ (Trading Partner) บนระบบ X.400 MHS ตามมาตรฐาน X.435 ซึ่งทั่วโลกใช้เป็นเครือข่ายการรับส่งข้อมูล EDI โดยเฉพาะ และยอมรับว่าเป็นระบบที่มีการรักษาความปลอดภัยได้สูงสุด ไม่ว่าจะค้าอยู่ส่วนใดของโลก สามารถติดต่อแลกเปลี่ยน EDI ได้ทันที ตัวระบบรองรับการทำงานตลอด 24 ชั่วโมง

FRAMELINK

บริการรับส่งข้อมูลในประเทศและระหว่างประเทศด้วยความเร็วสูง สำหรับเชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์หรือเครือข่าย LAN หลายๆ เครือข่ายเข้าด้วยกัน เลือกใช้งานในลักษณะจุดต่อจุด (Point to Point) และจุดต่อหลายจุด (Point to Multipoint) โดยมีบริการหลายรูปแบบ ทั้งภายในประเทศ ระหว่างประเทศ เช่น KDD, ITJ, IDC เป็นต้น และผ่านเครือข่าย Global Network สามารถติดต่อได้เกือบทั่วโลก ด้วยการร่วมให้บริการกับ ACASIA, C&W, BT, Global One, GMDS, EQUANT, INFONET และ MCI

CAT ATM

เทคโนโลยีเครือข่าย ATM (Asynchronous Transfer Mode) ได้รับการพัฒนาเพื่อให้สามารถรองรับการส่งข้อมูล รับประกันคุณภาพการให้บริการ มีระบบความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือสูง สามารถตอบสนองความต้องการใช้บริการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงที่หลากหลายในลักษณะของ Multimedia ทั้งข้อมูล ภาพ เคลื่อนไหว และเสียง ภายใต้การเชื่อมต่อเพียงเครือข่ายเดียว ซึ่งผู้ใช้บริการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อวงจรหลายทาง อีกทั้งยังเป็นเครือข่ายที่สามารถรองรับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีในอนาคตได้เป็นอย่างดี

Video Conference

บริการประชุมทางจอภาพระหว่างประเทศ ด้วยเทคโนโลยีทันสมัยผ่านเครือข่ายเชื่อมโยงที่มีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถติดต่อสื่อสารกับอีกซีกโลกหนึ่งในลักษณะมัลติมีเดีย ใช้บริการแบบระหว่างบุคคลกับบุคคล กลุ่มบุคคลกับกลุ่มบุคคล หรือบุคคลกับกลุ่มบุคคล

บริการวงจรเสียง

บริการรับส่งเสียง ข้อมูล ภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเรียกผ่านเครือข่ายของ กสท. เหมาะสำหรับสถาบันการเงิน สายการบินพาณิชย์และธุรกิจที่มีสาขาในต่างประเทศ เพื่อติดต่อกับตัวแทนได้รวดเร็ว ตลอด 24 ชม.

บริการให้เข้าวงจรดิจิทัลส่วนบุคคล

บริการเช่าใช้วงจรสื่อสารข้อมูล ในการเชื่อมโยงหรือติดต่อรับ-ส่งข้อมูลโดยตรงระหว่างหน่วยงานของผู้เช่าใช้บริการภายใน และต่างประเทศที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และความปลอดภัยของการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่มีปริมาณสูง โดยความเร็วของการรับ-ส่งมีตั้งแต่ 64 Kbps - 155 Mbps

EMS...CA POS

พลิกโฉมศตวรรษไปรษณีย์ไทย

เอ่ยถึงชื่อ EMS ผู้ใช้บริการต่างรู้จัก และให้การยอมรับในกันความเร็วของไปรษณีย์ด่วนพิเศษ แต่จุดเปลี่ยนใหม่ในวันนี้ คือ ระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ที่พลิกโฉมหน้าบริการไปรษณีย์ไทย ซึ่งมีอายุกว่าร้อยปี ไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่ของการบริการครบวงจร ทันสมัย สะดวก มีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้

■ บริการไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หรือ EMS (Express Mail Service) เริ่มขึ้นเมื่อปี 2529 เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับผู้ใช้บริการไปรษณีย์ ที่ต้องการส่งเอกสารหรือสิ่งของต่างๆ ไปถึงผู้รับปลายทาง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้วยความรวดเร็ว และแน่นอนเป็นพิเศษภายในระยะเวลาที่รับประกันไว้

ด้วยระบบการรับประกันทั้งด้านเวลาและความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องจากความบกพร่องของกสท. ผู้ฝากส่งจะได้รับค่าบริการ และค่าธรรมเนียมการใช้บริการพิเศษคืนตามเงื่อนไขที่ กสท. กำหนด รวมทั้งชดใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าสิ่งของแต่ไม่เกินวงเงินชดใช้ที่กำหนด ได้ตั้งจุดลูกค้าให้หันมานิยมใช้บริการ EMS มากขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่ง EMS กลายเป็นชื่อติดปากของผู้คนทั่วไปในปัจจุบัน

ทุกวันนี้การส่ง EMS ไม่เพียงเป็นบริการที่
ให้ทั้งความปลอดภัย รวดเร็ว ถึงที่หมายตรงเวลา
ครอบคลุมพื้นที่บริการทั่วประเทศ และทั่วทุกมุมโลก
เท่านั้น ล่าสุด กสท. ยังได้ยกระดับมาตรฐานของ
บริการ EMS ในประเทศเข้าสู่มาตรฐานสากลใน
ระบบคุณภาพ ISO 9002 เพื่อสร้างความพร้อมใน
การแข่งขัน และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้
บริการได้มากยิ่งขึ้น

ในเบื้องต้น กสท. ได้นำระบบคุณภาพตาม
มาตรฐาน ISO 9002 มาใช้ในการให้บริการ EMS
ในประเทศ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ที่รับฝากและ
นำจ่ายจำนวน 30 แห่ง ในกรุงเทพฯและปริมณฑล
โดยผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพจากบริษัท
BVQI ซึ่งเป็นหนึ่งในสิบบริษัทที่ให้การรับรอง
มาตรฐานชั้นนำของโลก เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2542

บริการไปรษณีย์ไทย ยังนับเป็นประเทศแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐานดังกล่าว

ความเปลี่ยนแปลงในการบริการหลังเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ISO 9002 คือ ความเที่ยงตรงในการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้น สามารถกำหนดวันที่ฝากส่งถึงมือผู้รับได้อย่างแน่นอน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจะมีคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานรองรับทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างหลักประกัน และต่อย้ำคุณภาพมาตรฐานบริการ โดยเฉพาะความรวดเร็วของบริการ EMS ให้น่าเชื่อมั่นยิ่งขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงหลังเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ISO 9002 คือ ความเที่ยงตรงในการทำงานที่ชัดเจนมากขึ้น สามารถกำหนดวันที่ฝากส่งถึงมือผู้รับได้อย่างแน่นอน เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจะมีคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานรองรับทุกขั้นตอน ซึ่งตอกย้ำความรวดเร็วของ EMS ให้หนักแน่นยิ่งขึ้น

■ แต่กระนั้น ความเปลี่ยนแปลงที่ผู้ให้บริการสัมผัสได้โดยตรง ในช่วง 2-3 ปีมานี้ น่าจะเป็นรูปโฉมใหม่ของการไปรษณีย์ตามจุดต่างๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในส่วนของเคาน์เตอร์บริการ ที่มีการปรับรีอเคาน์เตอร์เดิมออก และแทนที่ด้วยเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ซึ่งมีการติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ในการให้บริการ และที่สำคัญคือ การให้บริการลูกค้าแบบช่องทางเดียวใช้ได้ทุกบริการ หรือ One Stop Service

บริการที่แยกประเภทตามช่องบริการต่างๆ ได้เปลี่ยนมาให้บริการทุกประเภทได้ทุกช่อง ไม่ว่าจะเป็นการรับฝากสิ่งต่างๆ การจำหน่ายสินค้าไปรษณีย์ การรับจ่ายธนาคัติ การจำหน่ายและจ่ายเงินตัวแลกเงินไปรษณีย์ รวมไปถึงการรับชำระค่าบริการต่างๆ เพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการใช้บริการมากยิ่งขึ้น

ระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ หรือ CA POS (Counter Automation Point of Sales) เริ่มติดตั้งในที่ทำการไปรษณีย์ 10 แห่งแรก ในเขตกรุงเทพมหานคร เมื่อเดือนพฤษภาคม 2543 ก่อน มีการขยายระบบเรื่อยมา จนติดตั้งครบทั้ง 1,150 ที่ทำการไปรษณีย์ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2544

ระบบอัตโนมัตินี้ ไม่ได้ให้ประโยชน์เฉพาะ การให้บริการลูกค้าเท่านั้น แต่ข้อสำคัญเป็น การพลิกโฉมหน้าใหม่ของกิจการไปรษณีย์ไทย ที่มีอายุยาวนานกว่า 100 ปีก็ว่าได้ เพราะการ นำเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาใช้กับไปรษณีย์ ที่แต่เดิมเป็นระบบใช้คนทุกขั้นตอน ทำให้ บุคลากรต้องอาศัยความมุ่งมั่นและพยายาม อย่างยิ่งในการปรับตัวให้เข้ากับระบบใหม่ที่ดีกว่า

ระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของกิจการไปรษณีย์ที่กำลังจะแปรสภาพ ไปเป็นบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งต้องการความคล่องตัว และขีดความสามารถที่แข่งขันได้ในอนาคต นอกจากนี้ทำให้สามารถประหยัดการเพิ่มอัตรากำลังคนได้นับพันในสัปดาห์หน้า

การใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของ CA POS เข้ามา ช่วยในการบริหารจัดการขั้นตอนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การบันทึกข้อมูลรายการที่ให้บริการ การปิดบัญชี ประจำวัน การพิมพ์รายงาน ไปจนถึงการบริหาร สินค้าคงคลัง การวิเคราะห์สถิติ ฯลฯ ส่งผลให้ระบบ การทำงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ ช่วยเพิ่มศักยภาพของบุคลากรในส่วนต่างๆ ให้ สามารถรองรับการทำงานได้มากขึ้น

ขีดความสามารถของ CA POS ได้รับการ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งสามารถรองรับ บริการเสริม ในการรับชำระเงินค่าบริการของ หน่วยงานต่างๆ จนเกิดเป็นบริการ PAY at POST ขึ้นในเวลาต่อมา ทั้งนี้บุคลากรที่มีความชำนาญใน การทำงานระบบใหม่มากขึ้น จะสามารถรับชำระ เงินในแต่ละรายการด้วยเวลาไม่ถึงหนึ่งนาที ผลลัพธ์ ที่คาดหวังก็คือ ความพึงพอใจสูงสุดของผู้ใช้บริการ

ภายใต้ระบบอัตโนมัติ ยังมีการพัฒนาความ
สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้นไปอีก เมื่อ กสท. เริ่มนำ
ระบบอ่านข้อมูลแบบรหัสแท่งหรือบาร์โค้ด มาใช้กับ
เคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติด้วย ปัจจุบันเริ่มมีการ
นำป้ายลงทะเบียน (R) แบบใหม่มาผืนกบน
ไปรษณีย์ภาคใต้ลงทะเบียนแล้ว และในอนาคตอันใกล้
จะมีการนำบาร์โค้ดใหม่ๆ มาใช้เพิ่มขึ้น เช่น P
สำหรับพัสดุ V สำหรับไปรษณีย์รับประกัน เป็นต้น

การพัฒนา ระบบไปรษณีย์อัตโนมัติ ยังจะก้าว
ต่อไปด้วยระบบที่เรียกว่า Tracking and Tracing
ซึ่งเป็นระบบติดตามและตรวจสอบแบบอัตโนมัติ
เพื่อสามารถเฝ้าติดตามการเดินทางของสิ่งของต่างๆ
ได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่ต้นทางไปจนถึงปลายทาง ซึ่ง
คาดว่าจะเปิดให้บริการในบางส่วนภายในช่วงปลายปี
2545 และระยะต่อไป จะเปิดโอกาสให้ผู้ใช้บริการ
สามารถติดตามข้อมูลการส่งไปรษณีย์ของคุณได้ทาง
อินเทอร์เน็ตด้วย

นอกจากนั้น กสท. กำลังพัฒนาเครื่องจำหน่าย
ไปรษณียากรอัตโนมัติต้นแบบขึ้นเอง ซึ่งคาดว่าจะ
สามารถนำมาทดลองให้บริการได้ ณ ที่ทำการ
ไปรษณีย์บางแห่ง ภายในกลางปี 2545

■ ระหว่างเดือนพฤษภาคม 2543 จนถึงธันวาคม 2544 กสท. ได้ใช้งบลงทุนไปเกือบ 2,000 ล้านบาท ในการติดตั้งระบบ CA POS ครบทั้ง 1,150 แห่งทั่วประเทศ ภายในเวลาเพียง 20 เดือนเท่านั้น โดยต้องอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วม 7,000 คน เพื่อให้สามารถรองรับการให้บริการในระบบใหม่พร้อมๆ กับการติดตั้งอุปกรณ์ ปรับปรุงสถานที่ และตกแต่งทาสีที่ทำการทั่วประเทศใหม่

ในการทำงานของระบบทุกวันนี้ แม้ยังคงเป็นแบบ Off-line คือต้องส่งข้อมูลหลังปิดทำการเข้ามาประมวลผลที่ศูนย์ข้อมูลส่วนกลางในทุกวันทำการ แต่คาดว่าจะสามารถพัฒนาขึ้นเป็นแบบ On-line ได้ภายในปลายปี 2545

การติดตั้งระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ถือได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของกิจการไปรษณีย์ ที่กำลังจะแปรสภาพไปเป็นบริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ซึ่งต้องการความคล่องตัว และขีดความสามารถที่แข่งขันได้ในอนาคต ด้วยระบบดังกล่าว จะทำให้องค์กรสามารถประหยัดการเพิ่มอัตรากำลังคนได้ถึง 1,500 คน ในเวลา 10 ปีข้างหน้า คิดเป็นมูลค่าเกือบ 5 พันล้านบาท ในทางกลับกัน จะทำรายได้เพิ่มขึ้นในช่วงเดียวกัน ประมาณ 500 ล้านบาท

ตัวเลขทางการเงินที่เคยคาดการณ์ไว้เมื่อปี 2538 ผ่านมาจนถึงวันนี้ ซึ่งได้เริ่มให้บริการเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติมาปีเศษแล้วนั้น ยิ่งทำให้มองเห็นอนาคตที่สดใสยิ่งขึ้นของกิจการไปรษณีย์ไทย

นับจากนี้ไป ภารกิจสำคัญของกิจการไปรษณีย์อยู่ที่การพัฒนาศักยภาพให้มีประสิทธิภาพในการทำงานภายใต้ระบบไปรษณีย์อัตโนมัติมากยิ่งขึ้น พร้อมๆ กับการปรับลดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นลง เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการให้บริการลูกค้ามากยิ่งขึ้น

ไม่นับรวมบุคลากรใหม่ที่กำลังมีการบรรจุในทุกระดับที่ทำการไปรษณีย์ เพื่อสร้างมิติใหม่ให้บริการไปรษณีย์เป็นที่ประทับใจของลูกค้าผู้ใช้บริการ เช่น การขึ้นสโลแกนข้อปฏิบัติ และข้อหลีกเลี่ยงอย่างละ 5 ประการ (ให้ยิ้มแย้ม ทักทาย เสนอขาย ฉับไว และขอบคุณ และพึงหลีกเลี่ยง หน้าบึ้ง หน้าอโม่ง อ้อลูกค้า ได้เถียงลูกค้า บริการเฉื่อยชา) ไว้คอยกระตุ้นเตือนบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ของพนักงานที่ให้บริการหน้าเคาน์เตอร์ระหว่างปฏิบัติงานทุกครั้ง

กสท. ตระหนักดีถึงวันข้างหน้าที่จะต้องมีการแยกกิจการไปรษณีย์ ออกจากโทรคมนาคม และแปรสภาพไปเป็นบริษัทจำกัด ซึ่งทั้งสองส่วนล้วนต้องเตรียมความพร้อมในการแข่งขัน ยิ่งสำหรับไปรษณีย์ด้วยแล้ว ในฐานะเป็นบริการสาธารณะ และยังมีสภาพขาดทุน ก็ยิ่งต้องระมัดระวังให้สามารถอยู่รอดได้ในท่ามกลางสภาพการณ์ใหม่

การสร้างคามพึงพอใจให้กับลูกค้า จึงถือเป็นภารกิจเร่งด่วน และสำคัญที่สุดที่จะแปรวิกฤตให้เป็นโอกาส เพื่อสร้างหลักประกันให้กิจการไปรษณีย์ สามารถดำเนินต่อไปได้ในระยะยาว

จากระบบและบริการที่เติบโตที่สืบทอดมานานกว่าศตวรรษ พลิกมาสู่ระบบไปรษณีย์อัตโนมัติในวันนี้ ทัพีสูจน์ให้เห็นถึงศักยภาพแห่งบุคลากร บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในวันพรุ่งนี้ ว่าพร้อมแล้วที่จะสร้างคุณภาพใหม่ในถิ่นบริการ เพื่อความพึงพอใจของลูกค้าเป็นสำคัญ

CONVENIENCE

PAY at **POST**

PAY at POST

ทุกบริการจ่ายผ่านไปรษณีย์

บริการไปรษณีย์ด้านการชำระเงิน ที่เริ่มจากบริการชำระภาษีรถประจำปีทางไปรษณีย์ เมื่อ 14 ปีที่แล้ว มาวันนี้ได้พัฒนาขึ้นเป็นบริการ PAY at POST ด้วยระบบบาร์โค้ด แบบอัตโนมัติ ที่สามารถรับชำระเงินค่าบริการต่างๆ ได้หลากหลายประเภท โดยผ่านที่ทำการไปรษณีย์

■ แม้ว่าธนาคา และตัวแลกเงินไปรษณีย์ จะถือเป็นบริการไปรษณีย์ขั้นพื้นฐานที่ กสท. อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมาเนิ่นนานแล้ว แต่จุดเปลี่ยนสำคัญ อาจนับเนื่องได้ตั้งแต่การเริ่มให้บริการเป็นตัวแทนรับชำระเงิน ตั้งแต่บริการรับชำระภาษีรถประจำปีทางไปรษณีย์ ที่เริ่มดำเนินการเมื่อปลายปี 2531 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

ทุกวันนี้ กสท. โดยความร่วมมือกับกรมการขนส่งทางบก สามารถให้บริการแก่เจ้าของรถในการชำระภาษีรถประจำปีได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งทั่วประเทศ ไม่ว่าจะรถจดทะเบียนในจังหวัดใด อีกทั้งสามารถชำระภาษีล่วงหน้าได้ 3 เดือน โดยคิดค่าธรรมเนียมผู้ใช้บริการคันละ 40 บาท

นับจากจุดเริ่มต้นของการให้บริการ ในลักษณะ
ของโครงการนำร่องในช่วงปีแรกๆ ที่ยังมีข้อจำกัด
ได้เฉพาะรถจดทะเบียนในกรุงเทพฯ และชำระได้
ณ ที่ทำการไปรษณีย์ใน กทม. เท่านั้น ได้ขยาย
ขอบข่ายการให้บริการอย่างต่อเนื่อง จากการให้รถ
กทม. ชำระได้ที่ไปรษณีย์ทั่วประเทศ มาจนถึงรถ
จดทะเบียนทุกจังหวัดสามารถนำจ่ายภาษีรถ
ประจำปี ได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งทั่ว
ประเทศตามลำดับ

ไทยซื้อของบริการ PAY at POST ไม่เพียงมีความหมายของการรับชำระเงินทางไปรษณีย์
หลากหลายประเภทเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ ในการให้บริการ
โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญ

การตอบสนองของผู้ใช้บริการต่อการอำนวยความสะดวก
สะดวกดังกล่าว เห็นได้จากจำนวนรถที่มาใช้บริการ
3 พันกว่าคันในปีแรกที่เปิดบริการ ก้าวกระโดดขึ้น
เป็นตัวเลขหลักแสนในช่วงปี 2535 ซึ่งเป็นระยะ
ของบริการเต็มรูปแบบ ที่ไม่มีข้อจำกัดทั้งพื้นที่จ
ทะเบียนรถ และพื้นที่ให้บริการ ปัจจุบันมีจำนวน
รถยนต์ที่เลือกใช้บริการชำระภาษีรถประจำปี ทาง
ไปรษณีย์สูงถึง 600,000 คันต่อปี

ไม่เพียงความสะดวก และประหยัดเวลาใน
การเดินทางไปชำระถึงสำนักงานสาขาต่างๆ
ของกรมการขนส่งทางบกเท่านั้น หลักฐานการ
ชำระเงินที่ได้รับจากไปรษณีย์ ผู้ใช้บริการ
สามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานแทนป้ายวงกลม
ได้ถึง 30 วัน เสมือนหนึ่งว่าเจ้าของรถได้ชำระ
ภาษีต่อกรมการการขนส่งทางบกเรียบร้อยแล้ว

■ นับจากนั้นมา กสท. ยังได้ขยายบริการรับชำระเงินในด้านต่างๆ ทางไปรษณีย์อย่างกว้างขวาง ไม่ว่าจะเป็นการรับชำระค่าเบี้ยประกันภัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ค่าปรับจราจร ค่าบริการให้แก่หน่วยงานต่างๆ อาทิ ค่าบริการสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายบัตรเครดิต ค่าสินเชื่อ ค่าเบี้ยประกัน ค่าสินค้า ฯลฯ ไปจนถึงบริการรับชำระค่าขอวีซ่าเข้าประเทศสหรัฐอเมริกา

ด้วยขีดความสามารถของระบบที่จัดวางอย่างรัดกุม และเพียงพอ กึ่งเทคโนโลยี อุปกรณ์ ตลอดจนบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ กสท. มุ่งมั่นที่จะเป็นตัวแทนรับชำระเงินค่าสาธารณูปโภคทุกประเภท รวมทั้งค่าบริการต่างๆ ของภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐ ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ ได้มากขึ้นเป็นลำดับ

การจัดวางระบบเป็นตัวแทนรับชำระเงินของ กสท. ได้ก้าวมาถึงจุดเปลี่ยนสำคัญอีกครั้งหนึ่ง เมื่อกิจการไปรษณีย์ของ กสท. ได้พัฒนาเข้าสู่ระบบไปรษณีย์อัตโนมัติ หรือที่เรียกว่า CA POS (Counter Automation Point of Sales) ในช่วงกลางปี 2543 เป็นต้นมา ซึ่งทำให้ กสท. สามารถคิดค้นบริการที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

PAY at POST หรือบริการชำระเงินทางไปรษณีย์ คือ แบรินด์เนมของบริการใหม่ ที่สื่อถึงความสะดวกรสบายที่มีให้แก่ผู้ใช้บริการไปรษณีย์ สามารถชำระเงินค่าบริการนานาชนิด ได้ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ในจุดเดียว โดยสามารถชำระได้ตามใบแจ้งหนี้ เช่น บัตรเครดิตซีทีแบงก์ ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั้งระบบของบริษัท เอไอเอส และบริษัทแทค เป็นต้น

โดยชื่อของบริการ PAY at POST ไม่เพียงมี
ความหมายของการรับชำระเงินทางไปรษณีย์
หลากหลายประเภทเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึง
ความรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ ในการให้บริการ
โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นปัจจัยเกื้อหนุน
สำคัญ ซึ่งคาดหวังให้เป็นหนึ่งในบริการบน
เคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ ณ ที่ทำการไปรษณีย์
ทั่วประเทศ นับจากปี 2545 เป็นต้นไป

แม้ว่าปัจจุบันระบบข้อมูลในการรับชำระเงิน
PAY at POST ยังไม่ถึงขั้นการประมวลผลแบบ
ออนไลน์ หรือโดยทันทีก็ตาม แต่ความรวดเร็ว
และความสะดวกที่เกิดขึ้น ได้สร้างความพึงพอใจ
ให้แก่ผู้ใช้บริการระดับหนึ่ง ยิ่งไปกว่านั้น กสท. ได้
เริ่มนำระบบบาร์โค้ดเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว
ในการให้บริการมากขึ้นไปอีก ตั้งแต่ต้นปี 2544
กับใบแจ้งหนี้ของการประปานครหลวงเป็นรายแรก
ก่อนขยายไปสู่การรับชำระค่าบริการอื่นๆ ต่อไป

ล่าสุด กสท. ยังได้ทำความตกลงเพิ่มเติม
เพื่อให้บริการรับชำระเงินแบบบาร์โค้ด สำหรับ
ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเครือข่าย TA Orange
และค่าโทรศัพท์ขององค์กรโทรศัพท์แห่ง-
ประเทศไทยด้วย

จุดบริการของ PAY at POST ในปัจจุบันอาจ
เรียกได้ว่า ยังอยู่ในระยะแรก ซึ่งครอบคลุมเฉพาะ
ที่ทำการไปรษณีย์ 160 แห่ง ในเขตกรุงเทพมหานคร
และปริมณฑลเท่านั้น แต่หลังจากมีการติดตั้งระบบ
เคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติครอบคลุมที่ทำการ
ไปรษณีย์ทั้ง 1,150 แห่งทั่วประเทศ เมื่อสิ้นปี 2544
แล้ว คาดว่าจะมีการขยายจุดบริการชำระเงินทาง
ไปรษณีย์ออกไปยังที่ทำการไปรษณีย์อีก 700-800
แห่งในภูมิภาค ภายในปี 2545 โดยกำหนดเปิดให้
บริการครบทุกที่ทำการทั่วประเทศในปี 2546

ด้วยขีดความสามารถของระบบที่จัดวางอย่าง
รัดกุม และเพียงพอ ทั้งเทคโนโลยี อุปกรณ์ ตลอดจน
บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ทำให้ กสท. มุ่งมั่นที่จะเป็น
ตัวแทนรับชำระเงินค่าสาธารณูปโภคทุกประเภท
รวมทั้งค่าบริการต่างๆ ของภาคเอกชน และหน่วย
งานของรัฐ ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ
ได้มากขึ้นเป็นลำดับ

จากนี้ไป ที่ทำการไปรษณีย์ซึ่งเคยเป็น
สถานที่ที่ผู้ใช้บริการโดยเฉพาะในเขตภูมิภาค
มีความคุ้นเคยสนิทสนมมาช้านาน จะเพิ่ม
ความประทับใจให้แก่ลูกค้ามากขึ้นในฐานะ
เป็นจุดบริการชำระเงินที่แสนสะดวกสบาย
รวดเร็วทันใจ

สำหรับในเขตเมือง ทั้งกรุงเทพฯ ปริมณฑล
และจังหวัดต่างๆ นั้น บริการ PAY at POST ยัง
มีแผนที่จะจัดหาพันธมิตรธุรกิจที่ได้ลงทุนในเรื่อง
สถานที่ และบุคลากรอยู่แล้ว เข้ามาร่วมธุรกิจให้
บริการดังกล่าวด้วย ในลักษณะเป็นตัวแทนระบบ
ชำระเงินสำเร็จรูปของ กสท. เพื่อขยายฐานจุดให้
บริการได้มากขึ้น โดย กสท. จะรับเป็นผู้จัดวาง
เครือข่าย และซอฟต์แวร์ของระบบให้

■ ทิศทางของเทคโนโลยีบริการชำระเงินอัตโนมัติ
ยังจะก้าวเดินไปสู่ระบบออนไลน์เต็มรูปแบบไปอีก
ไม่ช้าไม่นาน ซึ่ง กสท. ก็ได้เตรียมการรองรับไว้แล้ว
เช่นกัน โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพการให้บริการ
ที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นสูงสุดให้แก่ลูกค้าเป็น
สำคัญ

นอกจากนี้ หลังจากทีระบบเครือข่ายสื่อสาร
เชื่อมโยงจุดให้บริการรับชำระเงิน ตรงถึงผู้รับเงิน
ต้นแหล่งแล้ว ผู้ใช้บริการสามารถชำระค่าบริการ
ในลักษณะไม่ต้องใช้ใบแจ้งหนี้ หรือ Non-Bill
Payment ได้ด้วย ถึงขั้นว่าเพียงเดินเข้าไปแจ้ง
เลขหมายการให้บริการนั้นๆ กับที่ทำการไปรษณีย์
ก็สามารถตรวจสอบยอดค้างชำระ พร้อมทั้งรับ
ชำระเงิน และปรับปรุงข้อมูลล่าสุดได้ในทันทีทันใด
โดยไม่จำเป็นต้องมีใบแจ้งหนี้ติดมือมาด้วยแต่อย่างใด

กิจการไปรษณีย์ของ กสท. ซึ่งกำลังจะแปรสภาพไปสู่การเป็นบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในเร็ววันนี้ เล็งเห็นถึงศักยภาพของธุรกิจการให้บริการรับชำระเงินที่ยังมีโอกาขยายตัวได้อีกมาก ถึงขั้นที่จะพัฒนาเป็นธุรกิจหลักของกิจการไปรษณีย์ไทยต่อไปในอนาคต เช่นเดียวกับที่ได้เกิดขึ้นกับผู้ให้บริการไปรษณีย์ของประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นส่วนใหญ่

ในอนาคต การขยายตัวของธุรกิจบริการรับชำระเงินโดยไม่ผ่านธนาคาร (Non-bank Payment) มีแนวโน้มที่เข้าไปแทนที่ระบบบริการที่ผ่านธนาคารมากขึ้นเป็นลำดับ แม้ว่าขณะนี้ บทบาทตัวแทนชำระเงิน ที่ครองสัดส่วนมากที่สุดในตลาดถึงกว่าร้อยละ 60 ยังอยู่กับธนาคารพาณิชย์ก็ตาม

จุดบริการในที่ทำการไปรษณีย์ราว 1,150 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งปีๆ หนึ่งรองรับจำนวนผู้ใช้บริการไม่ต่ำกว่า 10 ล้านคน นับเป็นข้อได้เปรียบอันแข็งแกร่งของบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ในวันข้างหน้า ที่จะสามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ก่อให้เกิดรายได้เพียงพอเลี้ยงตัวเอง ไปจนถึงยกระดับฐานะการดำเนินงานของกิจการไปรษณีย์แห่งชาติในระยะยาว

ธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ตามกำหนดจะเริ่มทดลองให้บริการในเดือนกันยายน 2545 ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งบริการใหม่นี้สามารถให้ความเร็วในรูปแบบที่ผู้ส่งธนาคารก็สามารถโทรศัพท์เรียกผู้รับปลายทางให้มารับเงิน ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางได้เลย

จากบทเรียนของกิจการไปรษณีย์ในหลายประเทศที่ผ่านมา ยืนยันให้เห็นถึงการเติบโตของธุรกิจไปรษณีย์ด้านการรับชำระเงินอย่างเด่นชัด ซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ก็มีวิสัยทัศน์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยคาดหวังว่า ด้วยศักยภาพของระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ จะสามารถรองรับบริการใหม่ๆ อันทันสมัยในด้านการรับชำระเงิน ตอบสนองความต้องการและกระแสพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของผู้บริโภค

■ ในขณะเดียวกัน บริการธนาณัติ ซึ่งถือเป็นบริการไปรษณีย์ขั้นพื้นฐานที่ยังต้องคงอยู่ต่อไป แม้ว่าต้นทุนจะไม่คุ้มกับรายได้ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ในเขตภูมิภาค กสท. เองก็ได้หยุดยั้งการพัฒนาขีดความสามารถให้บริการสูงขึ้นเรื่อยๆ ไม่เพียงแต่การเพิ่มความเร็วของธนาณัติด้วยการส่งจ่ายทางโทรเลข และผ่านช่องทางอีเอ็มเอส ดังที่ทำมาเท่านั้น แต่ในระยะต่อไปยังจะพัฒนาขึ้นเป็นธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

ธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์ เป็นบริการไปรษณีย์รูปแบบใหม่ที่เปลี่ยนวิธีการรับ-ส่งข้อมูลการเงิน จากเดิมผ่านเครือข่ายไปรษณีย์ มาเป็นการรับ-ส่งทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีความรวดเร็ว ปลอดภัย และเชื่อถือได้

กสท. เริ่มให้บริการธนาณัติระหว่างประเทศ ผ่านเครือข่ายเวสเทิร์นยูเนียนที่มีอยู่ทั่วโลก ตั้งแต่กลางปี 2544 เป็นต้นมา เพื่อสนองตอบผู้ใช้บริการที่ต้องการความรวดเร็ว และความปลอดภัยในการรับ-ส่งเงินทางธนาณัติระหว่างประเทศ อาทิ นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ นักธุรกิจ ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาที่ศึกษาในต่างประเทศ และกลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ไปทำงานอยู่ต่างแดน

ทั้งนี้ ในระยะแรกเปิดให้บริการ ณ ที่ทำการไปรษณีย์ 10 แห่ง ทั่วประเทศ คือ ไปรษณีย์กลาง บางลำภูบน นานา พัทยา เชียงใหม่ นครราชสีมา ขอนแก่น อุตรธานี ภูเก็ต และป่าตอง

ส่วนธนาณัติอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ ตามกำหนดจะเริ่มทดลองให้บริการในเดือนกันยายน 2545 ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งการรับส่งข้อมูลแบบใหม่ โดยผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์นี้ สามารถให้ความเร็วในรูปแบบที่ผู้ส่งธนาณัติสามารถโทรศัพท์เรียกผู้รับปลายทางให้มารับเงิน ณ ที่ทำการไปรษณีย์ปลายทางได้เลย

แต่เหนืออื่นใด ความใส่ใจและทุ่มเทในการให้บริการแก่สังคมในระดับชุมชนท้องถิ่น ทั่วทุกเขตแดนไทย คือ ภาระหน้าที่ที่ กสท. ได้ยึดมั่นเสมอมาในฐานะเครือข่ายสื่อสารระดับชาติ จนอาจเรียกได้ว่าแม้ในปัจจุบัน ก็ยังคงเป็นบริการสื่อสารประเภทเดียวที่เข้าถึงประชาชนในพื้นที่ชนบทมากที่สุด ไม่ว่าพื้นที่นั้นจะห่างไกลจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มากน้อยเพียงใดก็ตาม

กลุ่มลูกค้าจำนวนมหาศาลเหล่านี้เอง ที่เป็นกลุ่มเดียวกับผู้ใช้บริการจำนวนไม่น้อยที่เดินทางไปทำงานในต่างแดน เพื่อส่งเงินกลับมายังท้องถิ่นของตน ก็ได้อาศัยช่องทางการโอนเงินทางไปรษณีย์เป็นเส้นทางหลักเช่นเดียวกัน ซึ่งจากการที่ กสท. ได้เข้าไปเป็นสมาชิกองค์กรไปรษณีย์ของภูมิภาคหลายแห่ง ทำให้บริการดังกล่าวครอบคลุมไปแทบทั่วทุกพื้นที่ของโลก

ที่ผ่านมาบริการพาณิชย์ระหว่างประเทศของ กสท. จึงนับเป็นช่องทางการนำเงินตราเข้าประเทศเป็นจำนวนไม่น้อยในแต่ละปี

■ บนเส้นทาง 25 ปีที่ผ่านมา บริการไปรษณีย์ต่างๆ ของกิจการไปรษณีย์ไทย ยังอยู่ในขั้นเริ่มต้นปรับเปลี่ยนให้ทันต่อกระแสเทคโนโลยี และพฤติกรรมของสังคมยุคใหม่เท่านั้น หนทางข้างหน้าในการขยายขอบข่าย และคุณภาพบริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้บริการ อันเป็นที่มาของหลักประกันในเรื่องรายได้ยังอยู่อีกยาวไกล ซึ่งต้องอาศัยความพร้อมใจ และพร้อมเพรียงของบุคลากรที่จะก้าวไปพร้อม ๆ กับการแปรสภาพองค์กรให้มีความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกับบริษัทเอกชนทั่วไป จึงจะบรรลุเป้าหมายที่วาดหวังไว้ได้

จากนี้ไปบริการ PAY at POST ซึ่งถือเป็นจุดเปลี่ยนครั้งล่าสุดของการให้บริการไปรษณีย์ ยังจะก้าวต่อไปสู่ระบบออนไลน์ และครอบคลุมบริการรับชำระเงินอย่างกว้างขวาง รวมทั้งสร้างศรัทธาภาพใหม่ของการเป็นธุรกิจหลักให้แก่กิจการไปรษณีย์ไทย หลังแปรสภาพ กสท. แล้ว

รับชำระค่าบริการให้แก่หน่วยงานต่างๆ

- * ค่าสาธารณูปโภค (10 บาทต่อใบแจ้งหนี้)
น้ำประปา (กปน.) / โทรศัพท์ฯ (ทศท.-ทีเอ-ทีทีแอนด์ที)
- * ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (ฟรี)
Cellular 900 และ Digital GSM ของเอไอเอส / DTAC ของแทค
- * ค่าบริการวิทยุติดตามตัว (ฟรี)
โฟนลิงค์ / อีซีคอล
- * ค่าบัตรเครดิต (ฟรี)
ซิตี้แบงก์ / ไดเนอร์สคลับ
- * ค่าสินเชื่อ (ฟรี)
ธนาคารไทยธนาคาร
- * ค่าเบี้ยประกันชีวิต (ฟรี)
เอไอเอ / ประกันชีวิตศรีอยุธยา ซีเอ็มจี / พรุเด็นเชียล ทีเอสไลฟ์ ประกันชีวิต
- * ค่าเบี้ยประกันภาคสมัครใจประเภท 3 (ฟรี)
ทิพย์ประกันภัย
- * ค่าสินค้า (ฟรี)
เอวอน คอสเมติกส์ (ประเทศไทย) / ไฟโอเนียร์ คอนกรีต

รับชำระภาษีรถประจำปีทางไปรษณีย์ (40 บาทต่อคัน)

รับชำระค่าเบี้ยประกันภัย ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ.2535 ทางไปรษณีย์ (รถจักรยานยนต์ เสียค่าบริการ คันละ 40 บาท รถยนต์ฟรี)

รับชำระค่ารับจราจรทางไปรษณีย์ (50 บาท ต่อใบสั่ง)

รับชำระค่าต่ออายุใบอนุญาตทั้งสถานพยาบาล (40 บาท ต่อใบอนุญาต)

รับชำระค่าขอวีซ่าเข้าประเทศสหรัฐอเมริกา (ฟรี)

2003

BANGKOK 1993 - BANGKOK 2003

สี่สิบจินตนาการสู่มิตรภาพระดับโลก

ศิลป์แห่งเส้นสายและสีสันอันวิจิตรของภาพบนตราไปรษณียากรไทย กวลงแล้วกวลงเล่า คือผลผลิตจากงานสร้างสรรค์ที่พากเพียรไม่หยุดนิ่งของ กสท. สอดประสานกับเกียรติภูมิของประเทศ ที่นานาชาติยอมรับให้เป็นเจ้าภาพจัดงานแสดมปีโลกถึงสามครั้งในรอบสองทศวรรษ

- ตราไปรษณียากร หรือแสตมป์ ซึ่งเป็นชื่อที่ผู้คนติดปากมากกว่า นอกจากทำหน้าที่เป็นหลักฐานของค่าฝากส่งจดหมาย และไปรษณีย์ภัณฑ์มาช้านานแล้ว ยังมีบทบาทประหนึ่งสื่องานศิลป์ ที่สะท้อนถึงภูมิหลังและอารยธรรมของแต่ละประเทศ จนเกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจ และมิตรภาพระหว่างมวลมนุษยชาติ

นับจากแสตมป์ดวงแรกในประเทศไทย เมื่อครั้งรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หรือรัชกาลที่ 5 เมื่อปี พ.ศ. 2426 ในชื่อชุดโสฬส เป็นต้นมา เส้นทางของตราไปรษณียากรไทย ได้สืบสานต่อมาอย่างต่อเนื่อง ในหลากหลายรูปลักษณะที่ไม่หยุดนิ่ง จนเรียกได้ว่า เป็นแสตมป์ของชาติหนึ่ง ที่ถูกคาดหวังใจบรรดานักสะสมทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

สำหรับประเทศไทย ซึ่งเมืองคัมภีร์พระมหากษัตริย์ เป็นศูนย์รวมดวงใจคนทั้งชาตินั้น ความอลังการของงานศิลป์บนแสตมป์ มักปรากฏอยู่เนืองๆ ในชุดตราไปรษณียากรเฉลิมพระเกียรติ นับตั้งแต่รัชกาลที่ 5 เรื่อยมา และยิ่งเห็นได้ชัดในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเป็นที่ระลึกเนื่องในวโรกาสสำคัญๆ ของชาติ นับจากพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อปี พ.ศ. 2493 สมัยที่กิจการไปรษณีย์ยังอยู่ในความดูแลของกรมไปรษณีย์โทรเลข เป็นต้นมา

พระราชพิธีราชาภิเษก ครึ่งทรงครองราชสมบัติครบ 25 ปี เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2514 เป็นเหตุการณ์สำคัญอีกวาระหนึ่ง ที่ได้รับการบันทึกลงบนดวงแสตมป์ชุดพิเศษ ซึ่งมีเพียงแบบเดียวในภาพพระบรมฉายาลักษณ์ใหม่ อยู่เหนือปวงชนชาวไทย ชนิดราคา 50 สตางค์ พิมพ์บนกระดาษแบบมัน ไม่มีลายน้ำ โดยกรมไปรษณีย์โทรเลข ได้ใช้วิธีการพิมพ์แบบพิเศษในครั้งกระนั้น ที่เรียกว่า Fine Screen Lithography ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท โทมัส เดอ ลาร์ รู จำกัด ประเทศอังกฤษ

■ หลังเข้าสู่ยุค กสท. ตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2520 แล้ว จิตรกรรมงานศิลป์บนตราไปรษณียากร ยิ่งสะท้อนความโดดเด่นมากขึ้น โดยเฉพาะชุดแสตมป์ เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีการสร้างสรรค์ขึ้น อย่างไม่ขาดสาย ไม่ว่าจะเป็นแสตมป์ที่ระลึกในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ ซึ่งเป็นแสตมป์ทองคำดวงแรกของประเทศไทย พิมพ์ออกจำหน่ายเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2530 ตราไปรษณียากรที่ระลึกเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีรัชมังคลาภิเษกที่ทรงครองราชสมบัติครบ 42 ปี เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2531 จำนวน 3 ชุด โดยแยกแหล่งพิมพ์ถึง 3 ประเทศ (ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย)

มาถึงแสตมป์ชุดพิเศษ ในวโรกาสงานฉลองสิริราชสมบัติปีที่ 50 หรือพระราชพิธีกาญจนนาภิเษกเมื่อปี 2539 ซึ่ง กสท. ได้จัดพิมพ์รวม 4 ชุด อันประกอบด้วย ชุดพระบรมสาทิสลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฉลองพระองค์บรมชัตติยราชภูษิตาภรณ์ ทรงพระมหาพิชัยมงกุฏ ทรงถือพระแสงขรรค์ชัยศรีประทับนั่ง บนพระที่นั่งพุดตานกาญจสิงหาสน์ พร้อมพระราชลัญจกรณ์ ชุดภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษกในขั้นตอนต่างๆ 5 แบบ ชุดภาพเครื่องอิสริยาภรณ์ปกประจำพระองค์ 3 แบบ และชุดภาพพระราชกรณียกิจ ในด้านต่างๆ ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย จำนวน 5 แบบ

ฝีมือรังสรรค์งานศิลปะบนแสตมป์ของไทยนั้น นับว่าไม่เป็นรองใคร

นอกจากสีสันลวดลายที่งดงามละเมียดละไม ไม่ซ้ำแบบกันแล้ว ยังมีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ร่วมสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการจัดพิมพ์

ตราไปรษณียากรดังกล่าว นับเป็นผลงานชุดที่ล้ำค่า และใช้ความพิถีพิถันมากที่สุดเท่าที่เคยทำมาก็ว่าได้ โดยเฉพาะความโดดเด่นเฉพาะตัวของแต่ละชุด อาทิ การพิมพ์ด้วยทองคำแท้คูนูน ประกอบกับเทคนิคการพิมพ์อีกหลายอย่างรวมอยู่ในดวงเดียวกันของชุดแรก แสตมป์ภาพสามมิติดวงแรกของไทยในชุดที่ 4 ซึ่งเป็นภาพการแก้ปัญหาภัยแล้ง โดยการทำฝนหลวง แสดงให้เห็นถึงพระราชกรณียกิจที่ไม่ทรงเห็นแก่ ความเหนื่อยยากเพื่อปวงชนชาวไทย เน้นให้เห็นพระเสโทหยดรินบนพระพักตร์อย่างเด่นชัด

ล่าสุด เป็นตราไปรษณียากรที่ระลึกมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542 ซึ่งเป็นภาพแสตมป์ในแสตมป์ โดยนำตราไปรษณียากรชุดสยาม ภาพพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นตราไปรษณียากรชุดแรกในรัชกาลมาเป็นแบบ ทั้งนี้ภายในชุดประกอบด้วยตราไปรษณียากร 3 ดวง พิมพ์ด้วยแผ่นทองคำแท้บีมคูนูน แผ่นเงินแท้บีมคูนูน และแผ่นทองคำแท้ทำปฏิกิริยาเคมี ให้เป็นสีนากบีมคูนูน ตามลำดับ มูลค่าชุดละ 300 บาท

■ นอกจากนี้ ยังมีตราไปรษณียากรชุดพิเศษที่จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในวโรกาสสำคัญอื่นๆ เช่น แสตมป์ที่ระลึกมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ถือเป็นแสตมป์ทองคำดวงที่ 2 ของไทย แสตมป์ชุดที่ระลึกพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เมื่อปี 2539 ซึ่งเป็นแสตมป์ปั๊มทองคำดวงแรกของไทย

คุณค่าของการจัดงานแสตมป์โลกในแต่ละครั้ง มิได้จำกัดอยู่เพียงการประกวดวิวัฒนาการ และกิจกรรมความก้าวหน้าใหม่ ๆ ของวงการนักสะสมไปรษณียากรเท่านั้น หากยังช่วยส่งเสริม และจรรโลงมิตรภาพ ความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประชาชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วทุกมุมโลก

ไม่นับรวมแสตมป์อีกมากมายหลายชุดที่จัดพิมพ์ออกมาในเวลาปกติไม่เว้นแต่ละเดือน ทั้งที่เป็นชุดเฉพาะเรื่องราวทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ กีฬา และชีวิตพืชและสัตว์ ตลอดจนตราไปรษณียากรที่ระลึกในวัน หรือเหตุการณ์สำคัญประจำปีทั้งของไทยและของโลก และวันสำคัญของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งรวมจนถึงวันนี้มีจำนวนเกือบ 700 ชุด

ฝีมือการรังสรรค์งานศิลป์บนแสตมป์ของไทยนั้น นับว่าไม่เป็นรองใคร นอกจากสีสันลวดลายที่งดงามละเอียดละไม ไม่ซ้ำแบบกันแล้ว ยังมีการพัฒนาดีไซน์ให้ร่วมสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาปรับใช้ในกระบวนการจัดพิมพ์ จนทำให้วงการนักสะสมตราไปรษณียากรต้องตื่นตาตื่นใจกับปรากฏการณ์ใหม่ๆ บนแสตมป์ไทยอยู่เสมอ

แสตมป์ส่วนตัว หรือ Personalised Stamp ซึ่งอาศัยเทคโนโลยีใหม่ในการนำภาพถ่ายของบุคคลไปปรากฏบนแผ่นตราไปรษณียากร คู่กับแสตมป์จริง และสามารถนำไปผนึกซองฝากส่งไปรษณียภัณฑ์ และพัสดุไปรษณีย์ได้ ที่เปิดตัวเป็นครั้งแรกในงานแสดงตราไปรษณียากรเยาวชนโลก และงานแสดงตราไปรษณียากรแห่งเอเชีย ครั้งที่ 13 (BANGKOK 2000) เมื่อปี 2543

หรือจะเป็นแสตมป์มีกลิ่นหอมของดอกกุหลาบ และยังเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสดวงแรกของไทย วันแรกจำหน่าย 1 กุมภาพันธ์ 2545 คือประจักษ์พยานเพียงบางส่วน แห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากร กสท. ที่ได้สืบทอดและพัฒนา มาจนถึงปัจจุบัน

■ ผลงานสร้างสรรค์ที่ไม่เคยหยุดนิ่งของแสดมบีไทย ได้มีส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้กิจกรรมของ วงการนักสะสมแสดมบีไทยเจริญรุดหน้าจนเป็นที่ ยอมรับของสากล ส่งผลให้ประเทศไทย โดย กสท. ได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพในการจัดงานแสดง ตราไปรษณียากรระหว่างประเทศ กรุงเทพฯ 2526 เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2526 ซึ่งเป็นการเฉลิมฉลอง โอกาสครบรอบ 100 ปีการไปรษณีย์ไทย และ ตราไปรษณียากรดวงแรกของไทยด้วย

ความสำเร็จที่ต้องจารึกไว้ในประวัติศาสตร์ ของกิจการไปรษณีย์ไทย เห็นจะได้แก่การเป็น เจ้าภาพจัดงานแสดงตราไปรษณียากรโลก กรุงเทพฯ 2536 หรือ BANGKOK 1993 ซึ่งได้สร้างสถิติโลก จำนวนผู้เข้าชมทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศสูงถึง 500,000 คน จาก งานดังกล่าว กสท. ยังได้รับรางวัล Best Exhibition Award ในฐานะหน่วยงานที่จัด นิทรรศการยอดเยี่ยมประจำปี 2536-2537 จากสมาคมส่งเสริมการประชุมนานาชาติ (ไทย) หรือ TICA อีกด้วย

ผลพวงจากความสำเร็จครั้งนั้น ยังสืบเนื่องมา จนถึงการที่ประเทศไทยได้รับเลือกจากสหพันธ์ ตราไปรษณียากรระหว่างประเทศ หรือ F.I.P. ให้เป็นเจ้าภาพจัดงาน กรุงเทพฯ 2000 หรือ งานแสดงตราไปรษณียากรเยาวชนโลก และ งานแสดงตราไปรษณียากรแห่งเอเชียครั้งที่ 13 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งถือเป็นงาน ระดับโลกครั้งแรกแห่งสหัฐวรรษใหม่ ในปี 2543 ที่ผ่านมา และเป็นการยกระดับการสะสมแสดมบี ของเยาวชนไทย สู่นักสะสมมืออาชีพระดับโลก

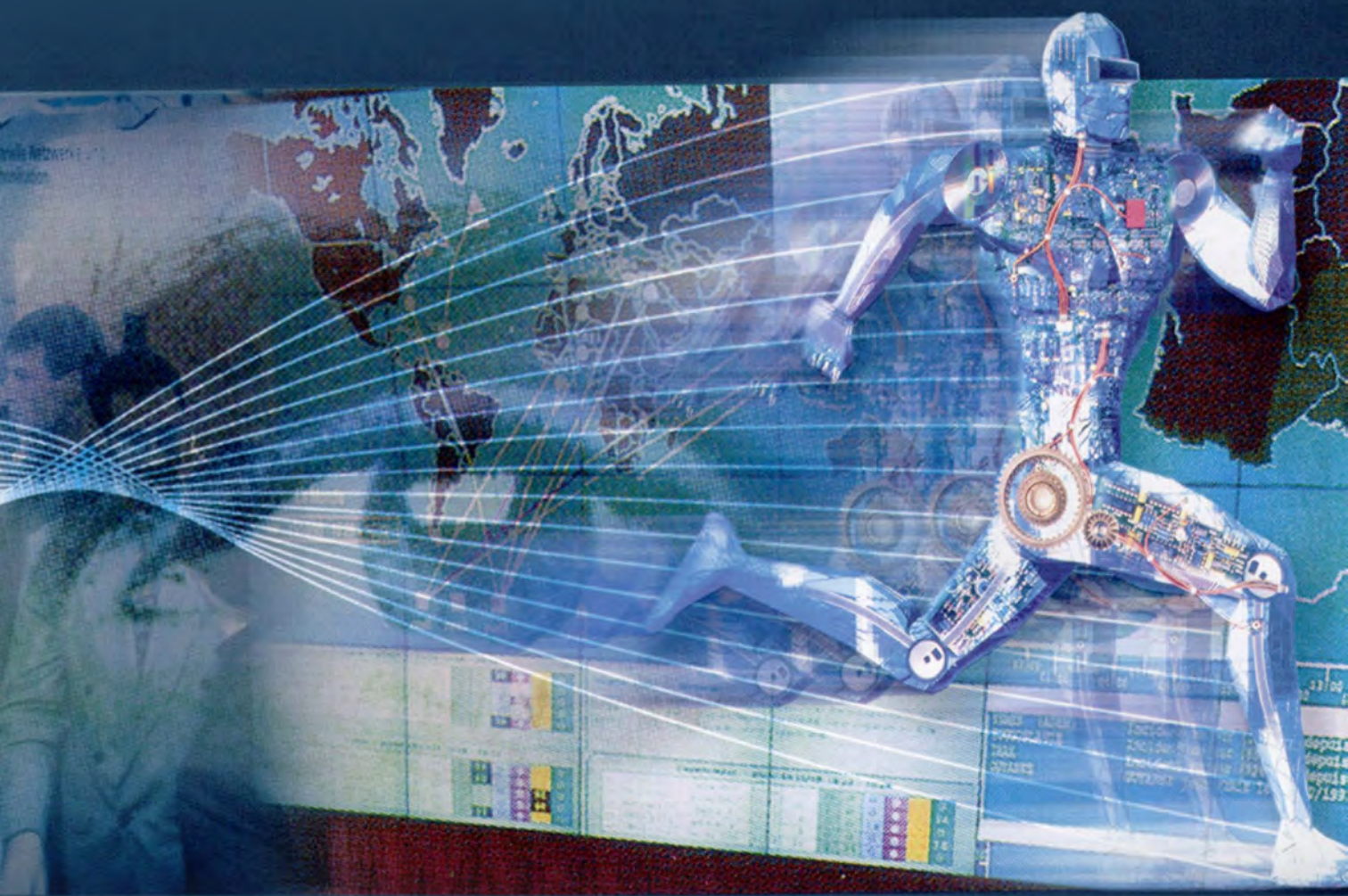
พลังสร้างสรรค์งานศิลปบนตราไปรษณียากรไทย ที่ยังจักสืบต่อไปอีกนานเท่าอนันต์
 มิเพียงจรรโลงความก้าวหน้าสู่วงการสะสมแสตมป์เท่านั้น หากยังมีส่วนเสริมสร้างเกียรติภูมิของประเทศ
 ทลออกจนส่งเสริมมิตรภาพให้แก่โลกด้วย

คุณค่าของการจัดงานแสดงนิทรรศการในแต่ละ
 ครั้ง มิได้จำกัดอยู่เพียงการแสดงวิวัฒนาการ
 และกิจกรรมความก้าวหน้าใหม่ๆ ของวงการ
 นักสะสมไปรษณียากรทั้งในระดับชาติ และ
 ระดับสากลเท่านั้น หากยังช่วยส่งเสริมและ
 จรรโลงมิตรภาพ ความเข้าใจอันดีต่อกัน
 ระหว่างประชาชนในประเทศต่างๆ ทั่วทุกมุมโลก
 ที่ให้ความสนใจเข้าร่วมงาน ทั้งในฐานะผู้ชม
 และผู้แสดงงานอีกด้วย

นับจากนี้ไป กิจการไปรษณีย์ไทยของ กสท.
 ที่กำลังจะแยกไปเป็นบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
 ยังมีภารกิจสำคัญรอคอยอยู่เบื้องหน้า คือ
 งานแสดงตราไปรษณียากรโลก กรุงเทพฯ
 2546 ที่ประเทศไทยได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพ
 อีกครั้งหนึ่ง โดยจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-13
 ตุลาคม 2546 ในโอกาสครบรอบ 120 ปี
 ของกิจการไปรษณีย์ และตราไปรษณียากร
 ของไทย

วิสัยทัศน์สู่เทคโนโลยีล้ำยุค

จัดระเบียบโทรคมนาคมเพื่อประเทศชาติ

ศาสตราจารย์เศรษฐพร กุศรีพิทักษ์

ประเทศไทยมีความจำเป็น
ที่จะต้องมีการจัดระเบียบ
กิจการโทรคมนาคม
เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
ต่อประชาชนทั้งในระดับชาติ
และระดับท้องถิ่น
สมเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ
กกท. (และ กสท.) จะมีบทบาท
ที่สำคัญในการทำหน้าที่ดังกล่าว
ดังนั้น กกท. (และ กสท.)
จึงเป็นความหวังของกิจการ
โทรคมนาคมของไทย

ก. สภาพของกิจการโทรคมนาคมไทย

เมื่อพิจารณาถึงสภาพของกิจการ
โทรคมนาคมไทย อาจจะกล่าวโดยสรุปโดย
แยกออกได้เป็น 4 ระยะ ดังนี้ คือ

1. สภาพก่อนมีรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

กิจการโทรคมนาคมของไทยในช่วงเวลา
ก่อนการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม
2540 นั้น อาจจะสรุปได้ดังนี้ คือ

1.1 ทศท. และ กสท. เป็นรัฐวิสาหกิจ
ที่ผูกขาดกิจการโทรเลขและโทรศัพท์ ตาม
พ.ร.บ. โทรเลข และโทรศัพท์ พ.ศ. 2477,
พ.ร.บ. องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
พ.ศ. 2497 และ พ.ร.บ. การสื่อสารแห่ง
ประเทศไทย พ.ศ. 2519 ตามลำดับ

1.2 มีการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน
เข้ามาร่วมการทำงานในลักษณะ BTO
(Build-Transfer-Operate) คือ เอกชน
เป็นผู้ลงทุนในการสร้างโครงข่ายโทรคมนาคม
แล้วโอนให้เป็นทรัพย์สินของ ทศท. หรือ
กสท. แล้วแต่กรณี และภาคเอกชนได้เป็น
ผู้ให้บริการในนามของ ทศท. หรือ กสท.
เมื่อมีรายได้แต่ละปี จะต้องแบ่งส่วนแบ่ง
รายได้ให้แก่ ทศท. หรือ กสท. ตามที่มี
ข้อตกลงกัน และกำหนดไว้ในสัญญาาร่วม
การทำงาน

1.3 การที่เปิดโอกาสให้ภาคเอกชน
เข้ามาร่วมการทำงานกับ ทศท. และ กสท.
นั้นเป็นการเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันโดย
ทางอ้อมในระดับหนึ่ง

2. สภาพเมื่อมีการประกาศใช้ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2540 ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการจักระความดีวิทย์ และการปฏิรูปกิจการโทรคมนาคมโดยตรงอยู่ในหลายมาตรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรา 40 และมาตรา 335 (2) ซึ่งอาจจะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

2.1 สิทธิผูกขาดของ ทศท. และ กสท. ตามกฎหมายว่าด้วยโทรคมนาคมดังกล่าวข้างต้น ถือว่าขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา 40, มาตรา 335 (2), มาตรา 50 และ มาตรา 87

2.2 มาตรา 40 กำหนดให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่ในการจักระความดีวิทย์ กำกับดูแลการประกอบกิจการวิทย์กระจายเสียง วิทย์โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

2.3 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคมฉบับที่สอง เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2540 ซึ่งมีนโยบายโทรคมนาคมที่สำคัญ 12 นโยบาย เช่น

2.3.1 การเปิดเสรีกิจการโทรคมนาคม

2.3.2 การแปรรูปกิจการ ทศท. และ กสท.

2.3.3 การจัดตั้งองค์กรอิสระทำหน้าที่กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม

2.3.4 การแยกกิจการไปรษณีย์ออกจากกิจการโทรคมนาคม

2.3.5 การคุ้มครองผู้บริโภค ฯลฯ

2.4 มาตรา 335 (2) บัญญัติว่า การดำเนินการตามมาตรา 40 ต้องเสร็จเรียบร้อยภายใน 3 ปี ซึ่งตรงกับวันที่ 10 ตุลาคม 2543

2.5 กระทรวงคมนาคม, กรมไปรษณีย์โทรเลข, องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, การสื่อสารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมการและดำเนินการต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และแผนแม่บทการพัฒนากิจการโทรคมนาคม แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้รวดเร็วเท่าที่ควร

3. สภาพเมื่อมี พ.ร.บ. องค์กรจักระคลื่นความถี่ และกำกับกิจการวิทย์กระจายเสียง วิทย์โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2540

3.1 พ.ร.บ. องค์กรจักระคลื่นความถี่ พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายลูกที่ออกมาใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 40 วรรคสอง

3.2 พ.ร.บ. องค์กรจักระคลื่นความถี่ พ.ศ. 2543 กำหนดให้มืองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 40 จำนวน 2 องค์กร คือ

3.2.1 กสช. (คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์แห่งชาติ)

3.2.2 กทช. (คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ)

3.3 กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีการสรรหา และแต่งตั้ง กสช. และ กทช. ให้เสร็จเรียบร้อยภายใน 120 วัน นับตั้งแต่วันที่กฎหมายใช้บังคับ (โดยให้นับเฉพาะวันที่อยู่ในสมัยประชุมของรัฐสภา)

4. สภาพเมื่อมี พ.ร.บ. การประกอบ กิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544

4.1 กฎหมายฉบับนี้กำหนดกรอบและ
แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของ กทช.
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม
ซึ่งทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนมากขึ้นในการ
กำกับดูแล และเพื่อให้เกิดการแข่งขัน
อย่างเป็นธรรม

3.4 มาตรา 80 ของกฎหมายฉบับนี้
มีบทบัญญัติว่าหากยังไม่มี กทช. ให้
อำนาจหน้าที่ของบุคคล และหน่วยงาน
ต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วย
โทรคมนาคมทุกฉบับ ยังคงเหมือนเดิม
แต่ห้ามดำเนินการใน 3 เรื่อง คือ

3.4.1 ห้ามจัดสรรความถี่วิทยุใหม่

3.4.2 ห้ามอนุญาตให้ประกอบกิจการ
โทรคมนาคมใหม่

3.4.3 ห้ามอนุญาตให้ประกอบการ
เพิ่มเติม

3.5 อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา 40, มาตรา 335
(2) และตาม พ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่น
ความถี่ พ.ศ. 2540 คือ การสรรหาและ
แต่งตั้ง กสช. และ กทช. รวมทั้งการเปิด
เสรีกิจการโทรคมนาคม ก็ยังไม่เสร็จ
เรียบร้อยภายในระยะเวลาที่กฎหมาย
กำหนดไว้

4.2 ในกฎหมายฉบับนี้ มาตรา 80
บัญญัติว่า บริษัทเอกชนที่มีสัญญาร่วม
การงานกับ ทศท., กสท. และหน่วยงาน
ของรัฐ หากสามารถแปรสัญญาร่วม
การงานได้จึงจะได้รับใบอนุญาตประกอบ
กิจการโทรคมนาคม

4.3 อย่างไรก็ตาม ยังมีบทบัญญัติบาง
มาตราที่ผู้ประกอบการภาคเอกชน เห็นว่า
สมควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม เช่น มาตรา 8
ซึ่งเกี่ยวข้องกับสัดส่วนการถือหุ้นของต่าง
ชาติ เป็นต้น

5. สภาพการบริหารความถี่วิทยุ

5.1 พ.ร.บ.วิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498
และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติให้กรม
ไปรษณีย์โทรเลข และอธิบดีกรมไปรษณีย์
โทรเลข เป็นผู้มีอำนาจในการบริหาร
ความถี่วิทยุ ซึ่งรวมถึงการจัดสรรความถี่
วิทยุด้วย

5.2 เมื่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 ตุลาคม 2540
และพ.ร.บ.องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่
พ.ศ. 2543 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8
มีนาคม 2543 เป็นต้นมา การบริหาร
ความถี่วิทยุ จะต้องเปลี่ยนจากกรม
ไปรษณีย์โทรเลข และอธิบดีกรมไปรษณีย์
โทรเลข ไปเป็นอำนาจหน้าที่ของ กทช.
หรือ กสช. และคณะกรรมการกิจการร่วม
(กทช. และ กสช.) แล้วแต่กรณี

ข. ปัญหาสำคัญที่เป็นสถานการณ์เฉพาะหน้า

เมื่อพิจารณาจากสภาพของกิจการ
โทรคมนาคมดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะพบว่า
มีปัญหาสำคัญที่เป็นสถานการณ์ที่จำเป็น
เร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการ และแก้ไขอยู่
หลายประการ กล่าวคือ

1. ปัญหาการที่ยังไม่มีการจัดตั้ง กทช.
และ กสช.

การที่ขณะนี้ยังไม่มีการจัดตั้ง กทช.
และ กสช. นั้นได้ก่อให้เกิดผลเสียหลาย
ประการด้วยกัน เช่น

1.1 เป็นการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา 40 และมาตรา 335 (2)

1.2 เป็นการไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.
องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่วิทยุ พ.ศ. 2543
มาตรา 75

1.3 ทำให้เกิดสูญญากาศ หรือช่องว่าง
ของอำนาจในการกำกับดูแลกิจการ
โทรคมนาคม

1.4 ทำให้การประกอบกิจการ
โทรคมนาคม ขาดการพัฒนาเท่าที่ควร
เพราะผู้ประกอบการรายใหม่ไม่มีโอกาส
เข้ามาดำเนินการ

1.5 ทำให้ผู้ประกอบการรายเก่าได้
เปรียบกว่าผู้ประกอบการรายใหม่ที่จะ
เข้ามาดำเนินการ เมื่อมีการเปิดให้มีการ
แข่งขัน

1.6 ปิดกั้นโอกาสการแข่งขันโดยเสรี
อย่างเป็นธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ

2. ปัญหาเกี่ยวกับการแปรสภาพ
กิจการ ทศท. และ กสท. ซึ่งยังไม่ได้ข้อ
ยุติที่ชัดเจน มีผลให้ล่าช้าออกไปจาก
แผนที่กำหนดไว้ ซึ่งจะทำให้ ทศท. และ
กสท. มีระยะเวลาในการเตรียมการและ
พัฒนาประสิทธิภาพสำหรับการแข่งขัน
น้อยลง

3. ปัญหาเกี่ยวกับการแปรสัญญา
รวมการทำงานด้านโทรคมนาคม ซึ่งจำเป็นจะ
ต้องหาข้อยุติที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

4. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพภาพของ
ทศท. และ กสท. ที่ยังขาดความชัดเจน
ว่าควรจะเป็นหน่วยเดียวกันหรือไม่
อย่างไร ควรจะร่วมกันอย่างไร หรือควร
จะแข่งขันกันอย่างไร เป็นต้น

5. การบริหารความถี่วิทยุเกิดความ
ชะงักงัน เพราะไม่สามารถจัดสรรความถี่
วิทยุใหม่ให้แก่บุคคลใด

6. ปัญหาที่ยังไม่มีความแน่ชัดว่า จะ
มี กทช. (และ กสช.) เกิดขึ้นเมื่อใด
รวมทั้งปัญหาขาดความชัดเจนว่า จะ
มีการเปิดเสรีกิจการโทรคมนาคมเมื่อใด
ทำให้นักลงทุนจากต่างประเทศขาดความ
ศรัทธา และความเชื่อมั่นต่อประเทศไทย
รวมทั้งขาดความมั่นใจในการลงทุนเพื่อ
ประกอบกิจการโทรคมนาคม

ค. สิ่งที่จะต้องดำเนินการโดยรีบด่วน

1. ต้องรีบดำเนินการจัดตั้ง กทช. และ กสช. โดยเร็วที่สุด ทั้งนี้เพราะว่า หากจะตั้งเฉพาะ กทช. หรือ กสช. หน่วยใดหน่วยหนึ่งเท่านั้น จะยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มที่ เพราะว่างานที่สำคัญหลายอย่างจำเป็นต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการร่วม (กทช. และ กสช.)

2. เมื่อจัดตั้งแล้ว กทช. และ กสช. จำเป็นจะต้องรีบดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด ใน พ.ร.บ.องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 และ พ.ร.บ. ประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.2544 โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนากิจการโทรคมนาคม แผนแม่บทในการบริหารความถี่วิทยุ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเสรีให้มีการแข่งขันในกิจการโทรคมนาคม การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม การจัดสรรความถี่วิทยุ และการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เป็นต้น

3. การแปรสภาพกิจการ ทศท. และ กสท. จากรัฐวิสาหกิจ เป็นบริษัทเอกชน และบริษัทมหาชน ตามลำดับ ทั้งนี้ เพื่อปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการ ให้มีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันกับภาคเอกชน ทั้งภายในประเทศ และจากต่างประเทศ

ทั้งนี้ การแปรสภาพ ทศท. และ กสท. นั้น หากจะดำเนินการเมื่อมีการแต่งตั้ง กทช. และ กสช. แล้ว รวมทั้งมีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาในการแข่งขัน และการประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ชัดเจนแล้ว ตลอดจนมีข้อยุติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการแปรสัญญาโทรคมนาคม ที่ ทศท. และ กสท. ทำไว้กับภาคเอกชน จะช่วยให้มูลค่าหุ้นของ ทศท. และ กสท. สูงขึ้น

4. ต้องมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคม และเทคโนโลยีสารสนเทศให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องมีการประสานงานให้มีเอกภาพใน ด้านนโยบายที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายในการเปิดเสรีให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม นโยบายการส่งเสริมการประกอบกิจการโทรคมนาคม นโยบายการส่งเสริมและคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น

5. ต้องรีบดำเนินการเร่งรัดให้มีการตรากฎหมาย ที่เกี่ยวข้องออกมาบังคับ โดยเร็วที่สุด เช่น กฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ และกฎหมายวิทยุคมนาคมฉบับใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความชัดเจนในการพิจารณาลงทุนของนักลงทุนและผู้ประกอบการทั้งจากต่างประเทศ และภายในประเทศ

๖. สรุป

ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดระเบียบกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น สมเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

กทช. (และ กสช.) จะมีบทบาทที่สำคัญในการทำหน้าที่ดังกล่าว ดังนั้น กทช. (และ กสช.) จึงเป็นความหวังของกิจการโทรคมนาคมของไทย

ในขณะที่เดียวกันทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องคือ รัฐบาล ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ (ทศท. และ กสท.) ผู้ประกอบการภาคเอกชนทั้งรายเก่า และรายใหม่ ผู้ใช้บริการ ประชาชน โดยส่วนรวม และประเทศชาติ ในท้ายที่สุดต่างก็อยากได้ กทช. (และ กสช.) ที่มีประสิทธิภาพ มีความเป็นอิสระอย่างแท้จริง ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย ส่งเสริมและคุ้มครองผู้ใช้บริการ สนับสนุนการประกอบกิจการโทรคมนาคมของคนไทย ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้

และในท้ายที่สุด ต้องการให้ กทช. (และ กสช.) ได้รับการยอมรับนับถือทั้งจากภายในประเทศ และจากต่างประเทศ รวมทั้งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ และบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งปวง

6. ต้องรีบดำเนินการในการจัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานเลขานุการ รวมทั้งการสรรหาและพัฒนาบุคลากรของ กทช. และ กสช. ให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย และมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อทำหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

7. เมื่อมีการแยกกิจการไปรษณีย์ออกจากกิจการโทรคมนาคม (ของ กสท.) แล้ว จำเป็นต้องมีนโยบายที่ชัดเจนว่า ควรจะมีการส่งเสริมกิจการไปรษณีย์อย่างไร

8. เมื่อดำเนินการเรื่องต่างๆ ดังกล่าวแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องจัดระบบ และวิธีการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในประเทศ และในต่างประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง

9. ต้องดำเนินการให้ประชาชน และองค์กรภาคประชาชนได้มีความรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปกิจการโทรคมนาคม ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และควรจะได้ใส่ใจต่อการดำเนินงาน และการปฏิบัติหน้าที่ของ กทช. (และ กสช.)

ความร่วมมือภายใต้การแข่งขันเสรี

คือการสร้างบริการที่ดีขึ้นกว่าเดิม

บุญคลี ปลั่งศิริ
ประธานบริหารกลุ่มเงินคอร์ด

ความร่วมมือกันของ
ผู้ประกอบการคนไทยวันนี้
ถ้าจะมีก็น่าจะเป็นเพียง
การเตรียมความพร้อม
สร้างองค์กรให้เข้มแข็ง
ให้บริการที่ดีมีคุณภาพ
และใช้ช่วงเวลานี้
ขยายฐานตลาดให้มากที่สุด
ควมมีใช้ในทุกสเกลของ
ความร่วมมือกันเพื่อถักถัก
ชาวต่างชาติ

ในฐานะที่เคยอยู่ใต้ชายคาของ กสท. มานานถึง 16 ปี แม้ช่วงเวลาดังกล่าวจะผ่านมาหลายปีแล้วก็ตาม เมื่อให้มองกลับมายังองค์กรเดิมที่เคยสังกัดในวันนี้ ซึ่งครบรอบ 25 ปีพอดี ผมต้องยอมรับว่า กสท. มีความตื่นตัวเพื่อการเตรียมพร้อมในการแข่งขันมากขึ้น

อาจจะเป็นเพราะเรื่องการแข่งขันเสรี ทำให้ทุกคนมุ่งในเรื่องของการแปรรูป การเข้าตลาดหลักทรัพย์ จนบางทีมองข้ามประเด็นในเรื่องการปรับปรุงองค์กร การเปลี่ยนทัศนคติ ตลอดจนแนวคิดในเรื่องการบริหาร และการบริการ ซึ่งผมคิดว่าเป็นพื้นฐานสำคัญ มากกว่าจะไปมองว่าการแปรรูปเข้าตลาดหลักทรัพย์เป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จขององค์กร

องค์กรคงจะต้องมุ่งปรับปรุงอย่างมาก โดยเฉพาะในเรื่องการบริหาร เพื่อเตรียมพร้อมทางด้านการแข่งขัน เปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา และการตัดสินใจมากขึ้น และที่สำคัญที่สุดก็คือ การทำงานที่จะต้องมุ่งถึงความสำเร็จมากกว่าที่จะเน้นแต่ในเรื่องขั้นตอนและวิธีการ

การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งมีผลโดยตรงต่อขวัญ และกำลังใจของพนักงานทุกคน บางอย่างอาจจะเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่อาจจะเริ่มต้นจากแนวคิดที่ว่า ถ้าเรายังไม่สามารถลงโทษคนที่ทำผิดได้ จะต้องให้รางวัลกับคนดีก่อน มิเช่นนั้นองค์กรจะไม่สามารถรักษาคนดีที่มีความสามารถเอาไว้ได้

ทุกวันนี้ในวงการโทรคมนาคมของบ้านเรา ถือว่ามาถูกทางแล้ว ในเรื่องการมีองค์กรกลาง และการเปิดการแข่งขันเสรี เพียงแต่ปัญหาที่มีอยู่ในขณะนี้ เป็นรายละเอียดวิธีการเท่านั้น

ผมยังเชื่อมั่นว่า กิจการโทรคมนาคม จะพัฒนาได้ก็ด้วยการแข่งขันเท่านั้น ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่กับผู้บริโภค การแข่งขันจะทำให้เกิดการพัฒนา ไม่เพียงแต่ในทางเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ทำให้คนในอุตสาหกรรมนี้ได้รับการพัฒนาไปด้วย

อย่างไรก็ตาม จะต้องคิดในภาพใหญ่ของประเทศด้วยว่า การแข่งขันนั้นคงจะต้องมีกฎกติกาที่ดี เพราะประเทศเรามีข้อจำกัดทางด้านเทคโนโลยี ที่ยังพัฒนาขึ้นเองไม่ได้ การคัดเลือกและการจัดสรรเทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นข้อที่จะต้องคำนึงถึง เพราะเราต้องนำเข้าอุปกรณ์มาจากต่างประเทศทั้งหมด และกิจการโทรคมนาคม เป็นกิจการที่ต้องการเงินลงทุนที่สูงมาก

ดังนั้น กติกาจึงต้องค่อยๆ ปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา และความพร้อมของประเทศ เราจะเอาแบบอย่างทั้งหมดของประเทศที่เจริญแล้วมาใช้ในทันที ย่อมจะมีผลเสียมากกว่าผลดี

ปัญหาที่เป็นอยู่ในขณะนี้ของกระบวนการจัดตั้งคณะกรรมการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กทช. กิติ หรือหลักเกณฑ์ในการแปรสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม กิติ ผมเองยังมองโลกในแง่ดีว่า เราเพียงแต่มาสะดุดในช่วงที่กำลังปรับรูปแบบการปกครองตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ จึงอาจจะทำให้เห็นว่าหลายอย่างจะมีปัญหา

ผมเชื่อว่า ถ้าหากผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนี้ ทั้ง กทช. และการแปรสัญญาสัมปทาน ได้รับรู้ข้อมูลทั้งหมดในระดับที่เพียงพอแล้ว ปัญหา ก็จะหมดไป ทุกคนจะเข้าใจและหาทางออกได้ ช่วงระหว่างนี้เป็นช่วงที่ทุกคนจะได้มีโอกาสรับฟังข้อมูลทุกด้านให้ครบถ้วน และมีเวลาที่จะถกกันกรองข้อมูลเหล่านั้นให้มากยิ่งขึ้น

ในเรื่อง กทช. อาจเป็นปัญหาของการเริ่มต้น ที่รัฐธรรมนูญต้องการสร้างกลไกในการคานอำนาจ หรือตรวจสอบอำนาจกัน เป็นช่วงเริ่มต้นของการใช้กฎหมายใหม่ ซึ่งอาจจะมียึดติดข้ออยู่บ้าง

ส่วนเรื่องของการแปรสัญญาสัมปทานสามารถพิจารณาตามประเด็นที่เป็นขั้นตอนได้ เช่น เริ่มต้นว่า เราควรจะจัดการอย่างไรกับสัญญาสัมปทานที่มีอยู่ในการเปิดการแข่งขันเสรี เพราะการแปรสัญญาสัมปทานเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดการกับสัญญาสัมปทาน เมื่อวิเคราะห์ได้ว่าควรจะจัดการอย่างไร ก็จะมีมองเห็นว่าเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร ให้มีความสำคัญกับเรื่องใดเป็นเรื่องหลัก

เมื่อกำหนดสิ่งเหล่านี้ได้ ก็สามารถกำหนดรูปแบบและแนวทาง ที่จะจัดการกับสัญญาสัมปทานเหล่านั้นได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ หากใช้เหตุผลมาต่อสู้กัน เชื่อว่าทางออกของทุกฝ่ายก็จะตรงกัน

การต่อสู้ฟาดฟันกันผ่านทางสื่อมวลชน
ทุกวันนี้ เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเรียน
รู้ข้อมูลเท่านั้นเอง เพียงแต่เป็นวิธีการ
เรียนรู้ที่ค่อนข้างแพงหน่อยในสังคมบ้าน
เรา

ส่วนทิศทางของการแข่งขันเสรีในวัน
ข้างหน้า ผมเคยสร้าง Scenario ไว้ว่า
ประเทศไทยน่าจะมีผู้ประกอบการราย
ใหญ่อยู่เพียง 4 ราย โดยมองในเชิง
เศรษฐศาสตร์ภาพรวม ที่เห็นว่า
โทรคมนาคมเป็นกิจการที่ต้องการเงิน
ลงทุนสูง (Capital Intensive) และ
ต้องอาศัย Economy of Scale
เมื่อมาวิเคราะห์กับขนาดของตลาด
(Market Size) ในบ้านเราเทียบกับ
สถานการณ์การเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ
ของประเทศแล้ว เชื่อว่าจะมีดุลยภาพอยู่
ตรงนั้น

ปัญหาที่จะเกิดก็คือ เราคงอยากให้ทุก
รายนั้นเป็นของคนไทยทั้งหมด แต่จะเป็น
ได้มากน้อยเพียงไรคงจะคาดเดาได้ลำบาก
แต่แน่นอนกิจการนี้เป็นกิจการที่ต่างประเทศ
สนใจที่จะเข้ามาลงทุน เพราะมีข้อได้เปรียบ
ทั้งทางเทคโนโลยี และเงินลงทุน ที่คนไทย
จะสู้ได้ยาก

ผมไม่อยากจะสร้างให้เกิดความรู้สึกที่
เราจะไปต่อต้านต่างชาติทั้งหมด เพียงแต่
ต้องการสร้างแรงกระตุ้นให้เห็นว่า ของ
คนไทยที่มีอยู่ทุกวันนี้ จะต้องเตรียม
พร้อมให้แข็งแรงเท่านั้น

ความร่วมมือกันของผู้ประกอบการ
คนไทยวันนี้ ถ้าจะมีก็น่าจะเป็นเพียงการ
เตรียมความพร้อม สร้างองค์กรให้เข้มแข็ง
ให้บริการที่ดีมีคุณภาพ และใช้ช่วงเวลานี้
ขยายฐานตลาดให้มากที่สุด คงมิใช่ใน
ทัศนคติของการร่วมมือกันเพื่อกีดกัน
ชาวต่างชาติ

สิ่งที่ช่วยได้ดีที่สุดก็คือ จะต้องสร้าง
บริการที่ดี และช่วยกันสร้างและพัฒนา
เทคโนโลยีที่จะทำให้เราสามารถลดการ
พึ่งพาการนำเข้าให้น้อยลง

ถ้าถามว่า เมื่อเปิดเสรีโทรคมนาคม
ขึ้นมาแล้ว เราจะสู้ต่างชาติได้หรือไม่
ในเรื่องนี้ กทข. จะมีบทบาทสำคัญที่สุด
เพราะเป็นผู้กำหนดกติกา ถ้าเปิดกติกา
ที่เดียวเลยไม่ดูความพร้อม โอกาสที่จะ
แพ้ก็มีมาก แต่ถ้าให้ระยะเวลาที่พอสมควร
ก็จะช่วยให้โอกาสคนไทยมากขึ้น ถ้าจะ
ให้ชัด คงจะต้องเทียบกับบทเรียนที่เราได้
รับมาแล้วจากการเปิดเสรีทางการเงิน
เมื่อหลายปีก่อน

ผมเชื่อว่า เมื่อวันเวลาผ่านไป ทุกคนจะเห็นได้ว่า หลังจากองค์กรได้พัฒนาปรับเปลี่ยนไปแล้ว จะสามารถสร้างผลตอบแทนให้แก่รัฐทางด้านมูลค่าได้มากกว่าสภาพที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของหนี้ที่ถือโดยกระทรวงการคลัง หรือภาษีที่องค์กรจะต้องจ่ายให้แก่รัฐ หรือประโยชน์ที่จะให้แก่ผู้บริโภค

ในขณะเดียวกัน การแข่งขันทางการตลาด เป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนา มิเช่นนั้นคนไทยก็จะได้ไม่ได้รับประโยชน์ตามที่ควรจะเป็น เพียงแต่วันนี้โลกเปลี่ยนแปลงไป รัฐวิสาหกิจจะต้องเปลี่ยนแปลงไป แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะต้องวางแผนเพื่อรักษาไว้ซึ่งคุณค่าของทรัพย์สินเหล่านี้

การแปรรูปเป็นวิธีการที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพย์สินเหล่านี้ ตามกระแสของโลกาภิวัตน์ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตั้งแต่รัฐบาลมาจนถึงพนักงาน และผู้บริหาร รัฐวิสาหกิจทุกท่านมีส่วนสำคัญ ในการที่จะรักษาและเพิ่มมูลค่าของทรัพย์สินเหล่านี้

ถึงวันนี้ ผมเชื่อมั่นว่า กสท. ในอนาคตจะกลายเป็นหนึ่งในองค์กรเอกชน ที่มีศักยภาพ ในการทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติได้มากกว่าเดิมหลายเท่าตัว ทั้งนี้คงจะต้องฝากความหวังทั้งหมดไว้กับพนักงาน ของ กสท. ซึ่งจะเป็นทรัพย์สินที่มีศักยภาพที่สุดขององค์กร

ทศวรรษหน้าของ

โทรคมนาคมโลกและการสื่อสารไทย

**โกศล เพ็ชร์สุวรรณ
นายกสมาคมโทรคมนาคม
แห่งประเทศไทย**

**ในการพัฒนาเครือข่าย
สารสนเทศให้เข้าถึงทุกครัวเรือน**

จะต้องมีการเข้าถึงของ

เลขหมายโทรศัพท์บ้าน

ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 และ

ต้องทำให้ราคาพีซีต่ำลง

จนประชาชนทั่วไปสามารถ

จัดหามาใช้งานได้

เพื่อให้การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

มีถึงร้อยละ 50 เหมือน

ประเทศที่เจริญแล้ว

มนุษย์จำเป็นต้องติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ ถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือกัน และอยู่รวมกันเป็นชุมชน สังคม ประเทศ และนานาชาติ เราติดต่อสื่อสารด้วยข่าวสาร หรือเรียกกันในปัจจุบันว่า สารสนเทศ (Information) ในรูปของเสียง (Voice) ตัวหนังสือ (Text) ภาพ (Image) และภาพเคลื่อนไหว (Moving image) ข่าวสารเป็นความรู้ความรู้ทำให้เราสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และเมื่อเราได้รับความรู้ที่ถูกต้องอย่างรวดเร็ว ก็ทำให้เราสามารถตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นั่นคือทำให้เรามีความได้เปรียบ หรือความสามารถในการแข่งขัน (Competitiveness) ที่ดีกว่า

ในอดีตกาล เรบบันทึก (Recording) ความรู้หรือข่าวสารเป็นตัวหนังสือและภาพลงบนกระดาษ เพื่อถ่ายทอดกันต่อไป แต่เราไม่สามารถบันทึกเสียงเก็บไว้ได้ ต่อมาในปลายศตวรรษที่ 19 เราเริ่มรู้จักการผลิตกระแสไฟฟ้า รู้จักวิธีการควบคุมกระแสไฟฟ้า ที่เรียกว่า อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics) ทำให้เกิดมีเทคโนโลยีส่งข่าวสารทางไกล ที่รู้จักในนามของโทรเลข และโทรศัพท์ ที่ส่งทั้งทางสายและด้วยคลื่นวิทยุ และเราก็สร้างเครือข่าย (Network) เป็นโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ของระบบสาธารณูปโภคการสื่อสาร โทรคมนาคม เพื่อบริการประชาชน

โครงสร้างพื้นฐานของระบบสาธารณูปโภคที่เป็นเครือข่าย สำหรับการบริการประชาชนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี สะดวกสบาย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างทั่วถึง มีการพัฒนาการตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี ด้วยเทคโนโลยี (Technology) เป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ที่นำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์นั่นเอง ในอดีตที่ผ่านมา ประเทศไทยได้สร้างเครือข่ายรถไฟ (Railway network) แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จในการกระจายให้ประชาชนให้ได้รับบริการนี้กันอย่างทั่วถึง แต่การสร้างเครือข่ายจ่ายกระแสไฟฟ้า (Power network) ที่ส่งพลังงานให้ประชาชนนำไปใช้งาน ประสบความสำเร็จมากขึ้น เพราะสามารถส่งไปถึงเกือบทุกครัวเรือน ทำให้คนทั้งประเทศมีโอกาสใช้พลังงานไฟฟ้ากับเครื่องทุ่นแรง เพื่อให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายขึ้นอย่างทัดเทียมกัน

ในยุคปลายศตวรรษที่ 20 ประเทศต่างๆ ได้เร่งสร้างเครือข่ายโทรศัพท์ให้เข้าถึงทุกครัวเรือน เพื่อประชาชนทั้งประเทศจะได้มีโอกาสใช้อย่างทั่วถึงกันในการดำเนินชีวิต ประเทศที่เจริญแล้วจะมีการเข้าถึง (Penetration) ของโทรศัพท์ที่สูงกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ทั้งสิ้น หรือนั่นคือ มีมากกว่า 50 หมายเลขต่อประชากร 100 คน แต่สำหรับประเทศไทย ในปี 2544 ที่เป็นปีแรก ของศตวรรษที่ 21 เรามีเพียงประมาณ 10 หมายเลขต่อประชากร 100 คน เท่านั้น

ในขณะเดียวกันเทคโนโลยีก็มีการพัฒนาให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีหลัก 3 ด้านคือ เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ (Electronics technology) เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital technology) และเทคโนโลยี ออปติคัล (Optical technology) ได้ทำให้การสื่อสารโทรคมนาคมพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว

ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทำให้ชิ้นส่วนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มีขนาดเล็กลง ประสิทธิภาพการทำงานสูงขึ้น และราคาถูกลงอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้เราสามารถเปลี่ยนข่าวสารทุกรูปแบบ ทั้งเสียง ตัวหนังสือ ภาพนิ่งทั้งสี และขาวดำ รวมทั้งภาพเคลื่อนไหวหรือวิดีโอ เป็นสื่อสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเก็บบันทึกไว้ในหน่วยความจำ (Memory) และประมวลให้เป็นไปตามรูปแบบที่ต้องการ ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์โทรคมนาคม มีอัจฉริยะ (Intelligence) มากขึ้น และเราเรียกวิธีการโปรแกรมสัญญาณดิจิทัลนี้ว่า เทคโนโลยีซอฟต์แวร์ (Software technology)

ส่วนเทคโนโลยีออปติคัล ทำให้เราสามารถพัฒนาเคเบิลใยแก้ว (Optical fiber) ที่ส่งสัญญาณสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ความถี่ของแสงได้ การส่งสัญญาณที่ความถี่สูงมากนี้ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการส่งข่าวสารทางไกลถูกลงมาก และเราเรียกเครือข่ายเคเบิลใยแก้วนี้ว่า ทางด่วนข้อมูล (Information superhighway) ในขณะนี้ก็ได้มีทางด่วนข้อมูลเชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกอย่างกว้างขวาง ประเทศไทยก็ได้ติดตั้งเครือข่ายเคเบิลใยแก้วหลายเครือข่ายด้วยกันทั่วประเทศ รวมทั้งที่ใช้ส่งเคเบิลทีวีในกรุงเทพฯ

ความถี่คลื่นวิทยุ (Radio frequency) ที่ส่งผ่านอากาศ เป็นทรัพยากรธรรมชาติของสาธารณะ ที่จะต้องมีการจัดสรรให้เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ได้มีการนำมาใช้ให้บริการโทรศัพท์มือถือ (Mobile phone) ที่ทำให้ชีวิตมีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น โทรศัพท์มือถือได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง และมีการเข้าถึงประชาชนเพิ่มขึ้นรวดเร็วมาก ในประเทศที่พัฒนาแล้วมีการเข้าถึงประชาชน (Penetration) ของโทรศัพท์มือถือสูงถึงกว่าร้อยละ 70 ซึ่งเราสามารถพูดได้ว่า ผู้ที่อยู่ในวัยทำงานจะมีโทรศัพท์มือถือติดตัว เหมือนมีนาฬิกาข้อมือ และเริ่มใช้โทรศัพท์มือถือติดเพชรพลอย เป็นเครื่องประดับที่มีราคาแพงสำหรับผู้มีฐานะกันแล้ว

สำหรับประเทศไทย ในช่วงสองปีที่ผ่านมา มีโทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จนในต้นปี 2545 นี้ มีเพิ่มขึ้นเป็น 8 ล้านเลขหมาย และคาดว่าในปลายปีนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น 12 ล้านเลขหมาย หรือมีการเข้าถึงประชาชนถึงร้อยละ 20 ที่เดียว ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีได้พัฒนาโทรศัพท์มือถือจากรุ่นแรก (1G) ที่ใช้สัญญาณอนาล็อก เป็นโทรศัพท์มือถือรุ่นที่สอง (2G) ที่ใช้สัญญาณดิจิทัล ภายในเวลาอันรวดเร็วมาก และขณะนี้กำลังพัฒนาเข้าสู่รุ่นที่สาม (3G) ที่จะรับสัญญาณแถบความถี่กว้าง เช่น อินเทอร์เน็ต และภาพเคลื่อนไหวได้ด้วย และคาดว่าประเทศไทยจะมีการใช้โทรศัพท์มือถือรุ่นนี้ หลังจากการเปิดเสรีการประกอบการธุรกิจ โทรคมนาคมในปี 2549 แล้ว

สำหรับการสื่อสารดาวเทียม (Satellite communication) ที่ใช้ดาวเทียมติดตั้งอุปกรณ์ทวนสัญญาณไมโครเวฟ (Repeater) ในการรับส่งสัญญาณทางไกลแทนสถานีไมโครเวฟภาคพื้นดินนั้น ก็ได้มีการพัฒนาให้มีความสามารถในการส่งสัญญาณที่แถบความถี่กว้าง (Broadband) มากยิ่งขึ้น เพื่อการส่งสัญญาณอินเทอร์เน็ต อีกทั้งจะมีการใช้ดาวเทียมที่มีระดับวงโคจรต่ำ (Low earth orbit) เพื่อการสื่อสารโทรคมนาคม โดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือดาวเทียมได้อย่างครอบคลุมทั่วโลก

กระบวนการดิจิทัล (Digitization) ได้ทำให้เราสามารถเปลี่ยนข่าวสารทุกรูปแบบเป็นสัญญาณดิจิทัล และส่งรวมพร้อมกันที่เรียกว่า มัลติมีเดีย (Multimedia) ผ่านเครือข่ายโทรคมนาคม ในปัจจุบันอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในงานต่างๆ จะเป็นอุปกรณ์ดิจิทัลแทบทั้งสิ้น ทำให้เราสามารถส่งข่าวสารและการบันเทิงรวมกันไปในระบบเดียวกัน (Convergence of telecommunications and entertainment) โดยเรียกว่า เครือข่ายสารสนเทศ (Information network)

ในปัจจุบัน เราสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) เป็นอุปกรณ์ปลายทางของเครือข่ายโทรคมนาคม ทำให้เราสามารถส่งข่าวสารผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายโทรคมนาคมต่อถึงซึ่งกันได้โดยตรงทั่วโลก ด้วยการใช้ซอฟต์แวร์ที่เรียกว่า Internet Protocol (IP) เราเรียกเครือข่ายนี้ว่า อินเทอร์เน็ต (Internet) และกลายเป็นเครือข่ายของแหล่งข้อมูลความรู้ (Knowledge sources) ที่สามารถใช้ร่วมกันได้ทั่วโลก

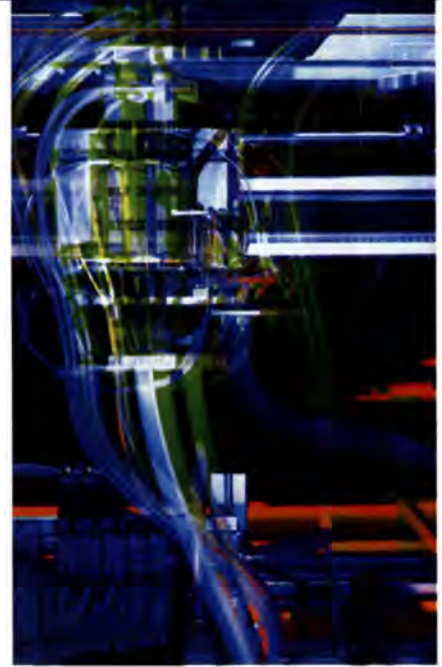

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทำให้เราสามารถส่งข้อมูลข่าวสารได้ในทุกรูปแบบ ทั้งเสียงพูด จดหมาย ภาพ ฯลฯ ไปได้ทั่วโลกอย่างรวดเร็ว และในราคาที่ถูกลง จนทำให้ความจำเป็นที่จะส่งจดหมายทางไปรษณีย์น้อยลง และมีการใช้ email address แทน postal address มากขึ้น ในที่สุด ส่วน postal address จะมีไว้สำหรับส่งสิ่งของทางกายภาพเท่านั้น ทำให้เกิดธุรกิจแบบใหม่ ที่เป็นธุรกิจบนเครือข่าย เช่น การโฆษณา (Home pages) ขายสินค้า (Home shopping) บริการของธนาคาร (e-banking) ฯลฯ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้พฤติกรรมของสังคม และวิถีชีวิตของคนเปลี่ยนไป เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยเพิ่มกำลังสมองของมนุษย์ ในการจำการคิด ฯลฯ ทำให้เราสามารถมีผลผลิต (Productivity) เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ และเราเรียกเศรษฐกิจในยุคนี้ว่า เศรษฐกิจยุคสารสนเทศ (Information technology) หรือ เศรษฐกิจยุคใหม่ (New economy)

ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องมีเป้าหมาย ในการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศให้เข้าถึงทุกครัวเรือน นั่นคือ จะต้องมีการเข้าถึงของเลขหมายโทรศัพท์บ้าน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จากที่มีอยู่ในขณะนี้เพียงร้อยละ 10 เท่านั้น และจะต้องมีมาตรการที่ทำให้ราคาคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลหรือพีซีต่ำลง จนประชาชนทั่วไปสามารถจัดหาใช้งานได้ เพื่อให้การเข้าถึงประชาชนของอินเทอร์เน็ต มีถึงร้อยละ 50 เหมือนในประเทศที่เจริญแล้ว แทนที่การเข้าถึงเพียงร้อยละ 2 ดังเช่นในปัจจุบัน

การยกเลิกการผูกขาดการให้บริการโทรคมนาคมโดยรัฐ และกระบวนการเปิดเสรีการประกอบกิจการที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถมีความคล่องตัวในการแข่งขัน ภายใต้มาตรการที่เป็นธรรมในอันที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ มีบริการที่ทันสมัยหลากหลาย และมีอัตราค่าบริการที่ถูกลง เป้าหมายของการพัฒนาประเทศก็เพื่อความเจริญของประเทศ สังคมเจริญเมื่อประชากรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี สดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชากรจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ก็ต่อเมื่อมีรายได้ที่ดี รายได้ที่ดีจะมีในสังคมผู้ผลิตเท่านั้น ไม่ใช่ในสังคมผู้บริโภค ดังเช่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา

การพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคมจะมีต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เพราะเทคโนโลยีจะมีการพัฒนาตลอดไปอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นสิ่งท้าทายอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยในศตวรรษหน้า ว่าเราจะสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาให้มีการบริการสื่อสารโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง และสามารถนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาบริการให้ทันความก้าวหน้าของโลกได้อย่างไร

เพราะเหตุใดจึงไม่จำเป็น และไม่สมควร แปรสัญญาโทรคมนาคม

วุฒิปพงษ์ เปรียบจรรย์วัฒน์
กรรมการผู้อำนวยการ
สถาบันสหสวรรษ

ในความเป็นจริงแล้ว
การจะเปิดเสรีอย่างไร
จะมีขั้นตอนและเงื่อนไขเช่นใด
รวมถึงว่าจะมีขอบข่าย
กว้างขวางมากน้อยเพียงใด
ล้วนเป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะ
เป็นผู้พิจารณาดำเนินการเอง
ภายใต้กรอบกติกาต่างๆ
ขององค์การการค้าโลกเท่านั้น

เรื่องการแปรสัญญาโทรคมนาคมได้ทวี
ความร้อนแรงหลังปีใหม่ 2545 เมื่อคณะ
กรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ
(กนร.) มีมติรับทราบ (หรืออาจถึงขนาด
เห็นชอบในหลักการ ตามบางกระแสข่าว)
แนวทางของการแปรสัญญาที่สถาบัน
ทรัพย์สินทางปัญญา แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในฐานะที่ปรึกษาได้นำเสนอ
โดยมีใจความสำคัญว่า ควรให้ธุรกิจเอกชน
คู่สัญญาหยุดจ่ายค่าส่วนแบ่งรายได้ให้รัฐ
ตั้งแต่ปี 2549 เป็นต้นไป เนื่องจากจะ
มีการเปิดเสรีโทรคมนาคมตามเงื่อนไขของ
องค์การการค้าโลก (World Trade
Organization หรือ WTO) ในปีดังกล่าว

ข้อเสนอดังกล่าวถูกต่อต้านจากทั้ง
นักวิชาการและประชาชนอย่างกว้างขวาง
เพราะจะทำให้รัฐเสียค่าส่วนแบ่งรายได้
จำนวนมหาศาล ซึ่งหากนับจากปี 2549
จนถึงสิ้นสุดสัญญาก็จะคิดเป็นเงินถึง
290,000 ล้านบาท ตามที่สถาบันวิจัยเพื่อ
การพัฒนาประเทศไทย หรือทีดีอาร์ไอ
ซึ่งเป็นอดีตที่ปรึกษาในการแปรสัญญา
ในช่วงรัฐบาลที่แล้ว ได้อ้างจากผลการ
คำนวณโดยบริษัทหลักทรัพย์ เอส จี
วอร์เบิร์ก (S.G. Warburg)

ความขัดแย้งได้บานปลายขยายตัวและ
รุนแรงขึ้นตามลำดับ จนกลายเป็นการ
เผชิญหน้ากันระหว่างสองขั้วความคิด ที่มี
ทีดีอาร์ไอและนักวิชาการหลากหลายอยู่
ฝ่ายหนึ่ง และสถาบันทรัพย์สินทางปัญญา
ร่วมกับผู้ประกอบการโทรคมนาคมอีก
ฝ่ายหนึ่ง

ประเด็นของการโต้เถียงนั้นแม้จะร้อนแรง แต่ก็ชัดเจน กล่าวคือ "ควรจะแปรสัญญาโทรคมนาคม อย่างไร ?"

จะเลือกวิธีของทีดีอาร์ไอ หรือของสถาบันทรัพย์สินทางปัญญากันดี

อย่างไรก็ตาม การโต้เถียงนั้นดูจะหลงประเด็น เพราะว่ายังมีคำถามที่สำคัญกว่า แต่กลับถูกละเลย ทั้งที่ควรตอบให้ได้เสียก่อนที่จะมาต่อล้อต่อเถียงกันเรื่องวิธีการแปรสัญญา นั่นก็คือ

"ควรจะแปรสัญญาโทรคมนาคมหรือไม่ ?"

แทนที่จะมัวสาละวนถกเถียงกันว่าจะแปรสัญญาดังกล่าวอย่างไร หรือโดยวิธีการของสำนักไหนดี เราควรจะถอยหลังกลับมาสักก้าวเพื่อตั้งคำถามกันใหม่ว่า น่าจะแปรสัญญาดังกล่าวหรือไม่ คำตอบที่ชัดเจนและตรงไปตรงมาก็คือ "ไม่" ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ

- (1) ไม่จำเป็น ต้องแปรสัญญา และ
- (2) ไม่สมควร ต้องแปรสัญญา

ซึ่งในแต่ละข้อมีเหตุผลสนับสนุนและรายละเอียดเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

■ ไม่ต้องแปรสัญญา

แม้ว่าเหตุผลที่ต้องแปรสัญญาโดยผิวเผินจะฟังดูสมเหตุสมผลก็ตาม แต่แท้จริงแล้วเหตุผลเหล่านั้นเป็นเพียงข้ออ้างเท่านั้น เพราะหากได้พิจารณาถึงข้ออ้างดังกล่าวอย่างถี่ถ้วนแล้ว จะพบว่ามีความผิดพลาดคลาดเคลื่อน ทั้งในเชิงข้อมูล เหตุผล และแนวคิดทั้งสิ้น ข้ออ้างของฝ่ายที่ต้องการแปรสัญญามักจะใช้เพื่อโน้มน้าวประชาชนให้ไขว่ขวางจนพลอยเห็นดีเห็นงามตามไปด้วย มียู่ด้วยกัน 4 ประการหลัก คือ

ข้ออ้างที่ 1

การเปิดเสรีโทรคมนาคมตามเงื่อนไขขององค์การการค้าโลก

แผนแม่บทโทรคมนาคมได้อ้างความจำเป็นในการแปรสัญญาว่า เนื่องจากประเทศไทยมีพันธกรณีที่ได้ตกลงไว้กับองค์การการค้าโลก หรือ WTO ในการเปิดเสรีธุรกิจโทรคมนาคม โดยจะเริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2006 ซึ่งจำแนกการเปิดเสรีออกได้เป็น 2 ส่วน คือ (1) โทรคมนาคมพื้นฐาน (basic telecommunications) ซึ่งประกอบด้วยบริการโทรศัพท์ (voice telephony) โทรเลข โทรสาร และเทเล็กซ์ และ (2) โทรคมนาคมเสริม (value-added telecommunications) เช่น บริการสารสนเทศ บริการขายอุปกรณ์ สื่อสาร และการประชุมทางไกล (teleconferencing) เป็นต้น

ทว่าเมื่อได้ตรวจสอบเงื่อนไขตามสัญญาที่ไทยมีต่อองค์การการค้าโลก ก็ไม่ปรากฏว่าประเทศไทยจะต้องทำการแปรสัญญาดังกล่าวแต่อย่างใด ในความเป็นจริงแล้ว การจะเปิดเสรีอย่างไร จะมีขั้นตอนและเงื่อนไขเช่นใด รวมถึงว่าจะมีขอบข่ายกว้างขวางมากน้อยเพียงใด ล้วนเป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเอง ภายใต้กรอบกติกาต่างๆ ขององค์การการค้าโลกเท่านั้น

ข้ออ้างที่ 2

การละเมิดต่อสิทธิของเอกชนคู่สัญญา

มักมีการอ้างอย่างลอยๆ อยู่เสมอว่า หากรัฐบาลจะเปิดเสรีโทรคมนาคมโดยไม่แปรสัญญาเสียก่อน จะเป็นการละเมิดต่อสิทธิของเอกชนคู่สัญญา เนื่องจากเอกชนคู่สัญญายังมีสิทธิในสัมปทานโทรคมนาคมอยู่

โดยความเป็นจริงแล้ว ทั้งฝ่ายธุรกิจเอกชนคู่สัญญาและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) ตลอดจนกระทรวงคมนาคม ต่างก็รู้ว่า สัญญาดังกล่าวไม่ได้คุ้มครองสิทธิให้เอกชนประกอบการแต่เพียงรายเดียว เนื่องจากสิทธิคุ้มครองดังกล่าวได้หมดไปแล้ว หลังจากได้มีการตกลงเพิ่มเลขหมายโทรศัพท์ให้กับคู่สัญญาในเวลาต่อมา (ในกรณีของ TA และ TT&T) หรือมิได้มีตั้งแต่ต้นแล้ว (ในกรณีของ AIS และ DTAC)

คู่สัญญาเอกชนมีเพียงแคสิทธิตามอายุที่เหลือในสัญญาในการใช้โครงข่ายที่ตนได้ก่อสร้างขึ้น และได้โอนให้เป็นสมบัติของรัฐเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ทั้งหมดเป็นไปตามเงื่อนไขมาตรฐานของสัญญาประเภท "สร้าง-โอน-ใช้งาน" (Build-Transfer-Operate หรือ BTO) ที่รัฐและคู่สัญญาเอกชนได้ตกลงร่วมกัน

ข้ออ้างที่ 3

การผูกขาดตลาดและการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม

บริษัทโทรคมนาคมเอกชนมักอ้างว่า หากรัฐบาลเปิดเสรีโทรคมนาคมโดยไม่แปรสัญญา จะทำให้เกิดการผูกขาดและการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เพราะ

(1) จะมีผู้ประกอบการหลักเพียง 2 รายอันได้แก่ ทศท. และ กสท. โดยมีบริษัทเอกชนร่วมการงานเป็นพันธมิตร ทำให้ไม่เกิดการแข่งขันอย่างจริงจัง เพราะผู้ประกอบการปัจจุบันซึ่งมีโครงข่ายอยู่อย่างพร้อมสรรพ จะสามารถกีดกันผู้ประกอบการรายใหม่ไม่ให้เข้าสู่ตลาดได้ ยังผลให้ผู้บริโภคไม่ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการเปิดเสรี

(2) หลังการแปรรูป ทศท. และ กสท. แล้ว หากบริษัทเอกชนยังต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้กับ ทศท. และ กสท. เช่น เดิม ก็เท่ากับเป็นการจ่ายเงินให้กับคู่แข่งของตนเอง

(3) หลังจากแปรรูปแล้ว หาก ทศท. และ กสท. ยังคงเป็นเจ้าของโครงข่าย เช่นเดิม ก็เท่ากับว่าบริษัทเอกชนจะต้องยืมจมูกคู่แข่งของตนหายใจ

(4) ต้นทุนของเอกชนรายเดิมจะสูงกว่าเอกชนรายใหม่ ซึ่งไม่ต้องจ่ายส่วนแบ่งรายได้ให้กับ ทศท. และ กสท.

อย่างไรก็ตาม ปัญหาข้างต้นสามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการที่ตรงไปตรงมาและเป็นผลมากกว่า ด้วยการจัดตั้งบริษัทกลาง (network company) ขึ้นมาทำหน้าที่เป็นเจ้าของและดูแลโครงข่ายทั้งหมดแทน โดยให้รัฐถือหุ้นทั้ง 100% ของบริษัทในช่วงแรก

ส่วน ทศท. และ กสท. นั้น หลังการแปรรูปกิจการแล้วก็มีสถานะเป็นเพียงแค่ผู้ให้บริการ (service provider) เช่นเดียวกับบริษัทเอกชนทั้งรายเดิมและที่จะเกิดขึ้นใหม่ ซึ่งจะทำให้การแข่งขันระหว่าง ทศท. กสท. และ บริษัทเอกชนทั้งหลาย เป็นไปอย่างเข้มข้นและเท่าเทียม เพราะต่างก็เป็นเพียงผู้ให้บริการแต่มิได้เป็นเจ้าของโครงข่ายเช่นเดียวกัน

ในเวลาเดียวกัน ก็เปลี่ยนให้เอกชนคู่สัญญาส่งส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าว ตรงไปยังกระทรวงการคลังแทน พร้อมทั้งตั้งราคาอัตราค่าเช่า และค่าเชื่อมต่อของบริษัทเอกชนรายใหม่ ให้สอดคล้องและใกล้เคียงกับค่าส่วนแบ่งรายได้ที่เอกชนรายเดิมต้องจ่ายให้กระทรวงการคลัง

ทั้งนี้ ความกังวลที่ว่า บริษัทเอกชนรายใหม่จะได้เปรียบรายเดิมจนสามารถเข้ามาตีตลาดโดยง่ายนั้นเป็นเรื่องไม่สมเหตุสมผล เพราะโดยทั่วไปบริษัทใหม่มักจะเป็นฝ่ายเสียเปรียบ เพราะนอกจากจะต้องสร้างฐานลูกค้าใหม่แล้ว ยังมักถูกกีดกันทางธุรกิจจากเอกชนรายเดิมอีกด้วย

ข้ออ้างที่ 4

การลดภาระของผู้บริโภค

บริษัทโทรคมนาคมยักษ์ใหญ่มักอ้างว่า การยกเลิกส่วนแบ่งรายได้จะช่วยให้ต้นทุนของบริษัทโทรคมนาคมลดลง ซึ่งจะส่งผลให้ราคาค่าบริการลดลง ถือเป็นภาระลดภาระให้กับผู้บริโภคโดยตรง อย่างไรก็ตาม การยกรายได้ของรัฐให้บริษัทโทรคมนาคม เพื่อลดภาระให้กับผู้บริโภคนั้น ผิดหลักการสำคัญ 3 ประการด้วยกัน กล่าวคือ

(1) เงินจำนวนดังกล่าวจะถูกส่งถึงผู้บริโภคเพียงบางส่วนเท่านั้น ส่วนใหญ่ที่เหลือจะตกเป็นผลประโยชน์ของบริษัทเอกชน

(2) เงินจำนวนดังกล่าวมิใช่เป็นของผู้บริโภคโทรคมนาคมจำนวนไม่ถึง 10 ล้านคนเท่านั้น หากเป็นสมบัติของประชาชนกว่า 60 ล้านคนของประเทศ และ

(3) เงินจำนวนดังกล่าวสามารถนำมาใช้จ่ายในเรื่องอื่นนอกเหนือจากเรื่องโทรคมนาคมได้ เช่น การศึกษา สาธารณสุข หรือการพัฒนาชนบท เป็นต้น

ไม่ควมแปรสัญญา

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าสิ่งที่อ้างกันว่าเป็น เหตุผลสำคัญในการแปรสัญญาโทรคมนาคม นั้น ล้วนเป็นเพียงข้ออ้างที่ฟังดูดีแต่เลื่อนลอย และไม่สอดคล้องกับหลักการและความเป็นจริงทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น รัฐบาล จึงไม่มีความจำเป็นต้องแปรสัญญาโทรคมนาคมแต่อย่างใด

การแปรสัญญาโทรคมนาคมครั้งนี้จะทำให้ทั้งรัฐบาลและประชาชนต่างเสียทั้งขั้นทั้งล่อง ไม่ว่าจะเป็นในแง่การเงินการคลัง หรือในแง่ของสังคมและการเมืองก็ตาม เหตุผลที่รัฐบาลไม่ควรแปรสัญญานั้นมีมากมายหลายประการด้วยกัน แต่จะขอกล่าวถึงเพียงบางประการพอเป็นสังเขป เช่น

ประการแรก

รัฐจะต้องสูญเสียเงินจำนวนมหาศาลไปโดยเปล่าประโยชน์ เพียงเพื่อปฏิบัติตามข้ออ้างที่เลื่อนลอยดังได้กล่าวแล้วข้างต้น แม้ยอดเงินอาจจะไม่สูงถึง 290,000 ล้านบาทตามที่ทีดีอาร์ไออ้าง ทว่าก็คงจะมากมายอยู่ในระดับแสนล้านอยู่ดี

ประการที่สอง

การเร่งรีบแปรสัญญาโทรคมนาคมก่อนจะมีคณะกรรมการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กทช.) เป็นการดำเนินการที่ผิดขั้นตอน เนื่องจากการคำนวณเงินชดเชยที่เอกชนพึงจ่ายให้กับรัฐนั้น ตั้งอยู่บนการคาดคะเนรายได้ของคู่สัญญาเอกชนในอนาคต ซึ่งจะขึ้นกับลักษณะโครงสร้างตลาดของธุรกิจโทรคมนาคม ที่ทาง กทช. จะเป็นผู้กำหนดขึ้น

อย่างไรก็ตาม ที่กล่าวข้างต้นมิใช่เพื่อสนับสนุนให้รัฐบาลดำเนินการแปรสัญญาหลังจากได้จัดตั้ง กทช. เรียบร้อยแล้วในทางตรงกันข้าม ถึงแม้จะมี กทช. แล้วก็ตาม ก็ไม่สมควรแปรสัญญาอยู่ดี เพราะเหตุผลที่ไม่ควรแปรสัญญาในข้ออื่นๆ ก็ยังคงมีผลอยู่อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ประการที่สาม

กระบวนการแปรสัญญาซึ่งเริ่มมาตั้งแต่รัฐบาลที่แล้วและสืบทอดมาถึงรัฐบาลปัจจุบันเป็นกระบวนการที่ไม่โปร่งใส การจัดตั้งคณะกรรมการแปรสัญญาหรือ กปส. ที่ผ่านมา (ไม่ว่าจะเป็น กปส. 1 หรือ กปส. 2 ก็ตามที) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่รัฐบาลแต่งตั้ง เพื่อให้มาเจรจาจัดสรรผลประโยชน์ของประชาชนจำนวนหลายแสนล้านบาท ถูกประชาชนมองว่าเป็นไปเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบริษัทโทรคมนาคมยักษ์ใหญ่ ที่เป็นพันธมิตรหรือเครือญาติของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลอยู่ในขณะนั้น

ความรู้สึกกังวลและกังขาของประชาชนต่อกระบวนการดังกล่าวไม่น่าจะส่งผลดีต่อรัฐบาลหรือระบบการเมืองไทยโดยรวม นอกจากนั้นการรณรงค์สงครามปราบปรามคอร์รัปชันของรัฐบาล ซึ่งกำลังดำเนินไปอย่างดียิ่ง จนกำลังกลายเป็นมิติใหม่และนิมิตใหม่ของการเมืองไทย ก็จะทำให้พลอยสะดุดลงอย่างน่าเสียดาย ซึ่งอาจนับได้ว่าเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดของการเมืองไทยอีกคราวหนึ่ง

ภาพลักษณ์ใหม่ จากวันนี้สู่วันหน้า

สถาปัตยกรรมใหม่ที่ปรากฏตัว ณ วันนี้ ทั้งในบริเวณ
ไปรษณีย์กลางบางรัก ดินแดนแห่งตำนาน กสท. และบริเวณ
ริมถนนแจ้งวัฒนะ ที่ตั้งของสำนักงานใหญ่ กสท. ปัจจุบัน
ประหนึ่งบ่งบอกสัญลักษณ์ของย่างก้าวสำคัญในขวบปีที่ 25 กสท.
ซึ่งกำลังบ่ยโฉมไปสู่การแปรสภาพเป็นสองหน่วยงาน
ตามแผนที่คาดการณ์ไว้

เรือนร่างสูงตระหง่านของอาคาร กสท. ไตรศุนาคม 30 ชั้น
ฉายความโดดเด่นให้ประจักษ์ชัดต่อสายตารอบอาณาบริเวณ
แม้จะอยู่ในท่ามกลางอาคารสูงแห่งอื่นๆ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา
ด้วยก็ตาม อาจเป็นด้วยการออกแบบก่อสร้าง ให้เป็นทั้งอาคาร
สำนักงาน และเป็นศูนย์กลางโทรคมนาคมของประเทศในเวลา
เดียวกัน จึงทำให้อาคารทันสมัยแห่งนี้ มีความแตกต่างอย่าง
เด่นชัดจากอาคารอื่นในละแวกเดียวกัน

แนวของอาคาร ซึ่งมีพื้นที่รวมเกือบ 85,000 ตารางเมตร จรดริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางทิศตะวันตก ขณะที่ทิศตรงข้าม ติดถนนเจริญกรุง นอกจากการออกแบบอย่างประณีตด้วยวิธีทางสถาปัตยกรรมชั้นสูง และควบคุมงานก่อสร้างด้วยทีมงานวิศวกรรมมืออาชีพแล้ว ยังเป็นผลผลิตของการนำเอาเทคโนโลยีสื่อสารทันสมัย ผสมผสานกับงานวิศวกรรม ระบบเทคโนโลยีที่ว่านี้ ประกอบด้วยระบบอาคารอัตโนมัติ และเทคโนโลยีประหยัดพลังงาน

อาคาร กสท. โทรคมนาคม ประกอบด้วยส่วนหลัก 3 ส่วน คือ ส่วนของอาคารโทรคมนาคม 30 ชั้น ส่วนของอาคารจอดรถ 9 ชั้น และส่วนของเสาอากาศ แบบ Self Support สูง 60 เมตร

ระบบภายในอาคารจัดวางขึ้นอย่างรัดกุม ทันสมัย และมีศักยภาพสูงในการใช้งาน ไม่ว่าจะเป็นระบบโทรคมนาคม ที่เชื่อมต่อด้วยเคเบิลใยแก้วนำแสง ทั้งภายในอาคาร และเชื่อมต่อภายนอกกับชุมสายต่างๆ ของ กสท. ระบบคอมพิวเตอร์และสื่อสารที่แยกสัญญาณไม่ปะปนกับไฟฟ้าหลัก ระบบโทรศัพท์ที่ประกอบด้วยโทรศัพท์สายตรง และโทรศัพท์ภายในผ่านชุมสายอัตโนมัติ

นอกจากนี้ ยังมีระบบกระจายเสียงในส่วนกลางทุกชั้น และอาคารจอดรถเพื่อประชาสัมพันธ์ และแจ้งเหตุฉุกเฉิน ระบบควบคุมอาคารอัตโนมัติ (Building Automation System : BAS) ระบบลิฟท์ที่ให้ความปลอดภัยสูง ระบบไฟฟ้าที่มีสมรรถนะเพียงพอทั้งระบบไฟหลัก และระบบไฟสำรอง ระบบป้องกันอัคคีภัย ระบบดับเพลิงอัตโนมัติ ระบบอัดอากาศในช่องบันไดหนีไฟ ระบบเครื่องปรับอากาศ ระบบการหมุนเวียนอากาศ ไปจนถึงระบบสุขาภิบาลเพื่อสิ่งแวดล้อม

อาคารโทรคมนาคม 30 ชั้นนี้ จะให้ประโยชน์ใช้สอยในด้านโทรคมนาคม ของ กสท. เป็นสำคัญ โดยเฉพาะบทบาทของการเป็นศูนย์กลางการสื่อสารทั้งแบบใช้สาย และไร้สายของประเทศไทย รวมไปถึงการจัดสรรพื้นที่ส่วนหนึ่งไว้สำหรับให้เช่าแก่บรรดากลุ่มธุรกิจโทรคมนาคมทั้งหลาย ในอนาคตด้วย

สำหรับอาคารศูนย์บริการลูกค้าริมถนนแจ้งวัฒนะนั้น แม้ความสูงของอาคารจะมีเพียง 5 ชั้น แต่ก็มิได้บดบังทัศนียภาพอันโดดเด่นภายในอาคาร ซึ่งสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นศูนย์สาธิต และให้บริการโทรคมนาคมอันทันสมัย ควบคู่ไปกับการเป็นศูนย์ให้บริการรับชำระค่าบริการโทรคมนาคม และการติดต่อของลูกค้าเกี่ยวกับการใช้บริการ

จุดสำคัญของศูนย์บริการลูกค้าอยู่บริเวณชั้นล่าง ทันทีที่ก้าวเข้ามาในอาคาร จะพบกับรูปแบบบริการทางด้านเทคโนโลยี สื่อสารล้ำสมัย ซึ่งแบ่งเป็นสัดส่วนชัดเจน ตั้งแต่ห้องให้บริการลูกค้า ห้องโถงรับชำระค่าใช้บริการโทรคมนาคม และห้องโถงแสดงนิทรรศการ และให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และอินเทอร์เน็ตสาธารณะ โดยในส่วนนี้ได้จัดเตรียมอุปกรณ์เครือข่าย สายสัญญาณเคเบิล สายโทรศัพท์ และอุปกรณ์เครื่องมือไว้พร้อม

โถงแสดงนิทรรศการ ทั้งแบบถาวร และกึ่งถาวรในลักษณะ e-Life Zone หรือรูปแบบชีวิตในยุคอิเล็กทรอนิกส์ จะดึงดูดให้ผู้ชมเข้ามาสัมผัส และสามารถร่วมสนุกทายปัญหา ตอบคำถาม และรับรางวัลทันทีหากตอบคำถามถูกต้องตามกติกาที่กำหนด

ส่วนการให้บริการโทรคมนาคม เป็นแบบใช้บัตรชำระเงินล่วงหน้า หรือ Prepaid Card ได้แก่ บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศด้วยบัตร THAICARD และ PhoneNET บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ ด้วยบัตร CATNET โดยมีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ 20 เครื่อง ขณะที่โทรศัพท์ไปต่างประเทศ ก็จะเป็นเครื่องโทรศัพท์ลักษณะแปลกตา ซึ่งไม่ค่อยพบเห็นได้บ่อยนักในท้องตลาด

นอกจากนั้น ยังมีบริการสืบหาข้อมูลเบื้องต้น จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยคอมพิวเตอร์แบบสัมผัสหน้าจอ ซึ่งมีข้อมูลสำคัญของ กสท. ไว้ให้บริการ มีห้องสตูดิโอ สำหรับบริการประชุมทางจอภาพ ผู้เข้าร่วมประชุมได้ 15 ที่ พร้อมห้องรับรองลูกค้าคนสำคัญ ในระดับวีไอพี มีโรงภาพยนตร์แบบเปิด (Open Theatre) ที่นำชมเรื่องราวต่างๆ ของ กสท. ผ่านจอยักษ์

บริเวณชั้น 3 ของอาคาร จัดเป็นโซนห้องประชุมสัมมนาที่มีหลายขนาด ตั้งแต่ห้องใหญ่ขนาด 60-80 ที่นั่ง จำนวน 1 ห้อง ห้องประชุมย่อย ขนาด 8-10 ที่นั่ง จำนวน 2 ห้อง และห้องประชุมย่อยขนาด 20-25 ที่นั่ง จำนวน 4 ห้อง ขณะที่ชั้นอื่นๆ อีก 3 ชั้น เป็นพื้นที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กสท. ในสังกัดกองรายได้ และกองพาณิชย์

ภาพลักษณ์ใหม่ของอาคารทั้งสอง เป็นเพียงส่วนเดียวในหลายๆ ส่วนทั่วทั้งองค์กร ซึ่ง ณ วันนี้ พร้อมแล้วกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้น เพื่อสิ่งที่ดีกว่าในวันพรุ่งนี้

ขอขอบคุณ

ศาสตราจารย์เศรษฐพร คูศรีพิทักษ์

คุณบุญคลี ปลั่งศิริ

ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ซินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ดร.โกศล เพ็ชรสุวรรณ

นายกสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย

ดร.วุฒิพงษ์ เพ็ญบริยวัฒน์

กรรมการผู้อำนวยการ สถาบันสทสววรรษ

คณะผู้จัดทำ

อานุสรา จิตต์มิตรภาพ

จงจิต วัชรสินธุ์

ภัทมน สีนานูเคราะห์

สมสมัย เนื่องทศเทศ

วราภรณ์ ไข้อย่างวงศ์

บงกชรัตน์ เรืองวิไล

ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด

กองประชาสัมพันธ์

กองประชาสัมพันธ์

กองประชาสัมพันธ์

กองประชาสัมพันธ์

กองประชาสัมพันธ์

พันธกิจตลอด 25 ปีของ กสท. คือ ศักยภาพแห่งเครือข่ายสื่อสารระดับชาติ
ที่ให้บริการสื่อสารทั่วไทย โยงใยทั่วโลกอย่างครบวงจร และจากนี้ไป...พร้อมแล้ว
กับการก้าวสู่มิติใหม่ บนเวทีแข่งขันเสรีด้านสื่อสารโทรคมนาคม

